

Nyhedsmediernes blinde plet: Repræsentation af etniske minoriteter i det danske nyhedsbillede

The Blind Spot of News Media: Representation of Ethnic Minorities in the Danish News Landscape

Aida Jahic | 27.08.1998

Kandidatspeciale | cand.public.

Vejleder: Karen Lerbech Pedersen

Eksamensnummer: 467759

Akademisk rapport: 128.476 anslag

Journalistisk produkt: 28.242 anslag

Produktionsrapport: 18.143 anslag

SDU

Syddansk Universitet

02. januar 2024

Abstract

This thesis investigates the representation of ethnic minorities in Danish newspapers through a comprehensive content analysis. Drawing on relevant media theories and theories of representation, the study explores the frequency with which ethnic minorities are serving as a source in newspaper articles - and how they are represented.

Focusing on two major Danish newspapers, Politiken and Berlingske, the study utilizes an in-depth examination of the content to analyse patterns and trends in the representation of ethnic minorities. The comparative aspect of the research involves an examination of the two newspapers, aiming to uncover potential divergences in their approaches to representing ethnic minorities.

In addition to the content analysis, the research includes interviews with ethnic minorities, researchers specializing in media studies, and media executives to shed light on the multifaceted aspects of media representation. The thesis provides an article series specifically crafted for Journalisten - the critical newspaper of journalists. The series delves into a comprehensive exploration of the research findings, shedding light on the perspectives of those directly impacted by media representation.

The study discusses the implications of the observed patterns, considering whether and how media representations may contribute to shaping public perceptions and attitudes towards ethnic minorities. Taking a constructive approach, the thesis also examines how news media can improve their practices by actively involving minority ethnic sources in their coverage.

The thesis contributes to the existing literature by offering empirical insights into the extent to which ethnic minorities are featured in Danish newspapers. However, the thesis does not delve into the qualitative representation, thereby laying the foundation for future research.

Indholdsfortegnelse

Indledning	1
Begrebsafklaring	3
Begreber i forhold til specialets undersøgelse	4
Teoriafsnit	5
Journalistisk teori	6
Nyhedskriterierne	6
Teoretiske forklaringer på det journalistiske indhold	6
Journalistik som en identitet	8
Journalisters rolleopfattelser	9
Objektivitetsnormen	10
Vinkling og framing	11
Kilderne i nyhedsmedierne	12
Teori om repræsentation, medier og samfund	14
Etniske minoriteter er underrepræsenterede i nyhedsbilledet	14
'Dem' og 'os': Stereotyper i nyhedsmedierne - en gennemgang	16
En terrorist er en radikaliseret, muslimsk indvander fra Mellemøsten	18
Danskerne ser sort på indvandring, integration og kriminalitet	20
Hvilke konsekvenser kan mediernes dækning have?	22
Repræsentation i film og kulturinstitutioner	23
Undersøgelsesdesign	25
Kodemanualens grundsten	26
Afgrænsning og tilføjelser	29
Kodemanual	30
Resultater	32
Det samlede resultat	33
Kildefunktioner	36
Avissektioner	37
Resultater - sammenlignet	40
Kildefunktioner	42
Avissektioner	43
Etnicitet nævnt i artikler	48
Delkonklusion af resultater	50
Diskussion	51
Diskussion af metode	51
Diskussion af resultater	53
Artikelserie	58

Artikel 1:.....	58
Artikel 2:.....	65
Artikel 3:.....	71
Produktionsrapport	75
Medie og målgruppe.....	75
Vinkler.....	76
Opbygning af artikler	77
Kildevalg	78
Konstruktive elementer	80
Rekrutteringsproblemer.....	81
Konklusion	82
Litteraturliste	84
Kildeliste	90
Bilag.....	91

Indledning

“Det er ikke særlig tit, at jeg ser en udlænding blive brugt som kilde i medierne.”

Dette fortæller Rajana Zakrieva, en 18-årig gymnasieelev fra Sønderjylland. Og det ser ud til, at hendes observation har noget på sig.

Personer med etnisk minoritetsbaggrund er underrepræsenterede i danske nyhedsmedier. Dette viser en undersøgelse fra Center for Nyhedsforskning på Roskilde Universitet. Samtidig optræder minoritetsdanskere ofte i såkaldte nyhedsreservater, hvor de bruges som kilder i emner som indvandring, integration, religion og kriminalitet - de såkaldte “minoritetsetniske emner” (Jørndrup, 2022b).

Journalistik og demokrati hænger uløseligt sammen. Begge parter har brug for hinanden for, at samfundet skal kunne fungere. Derfor må det anses for at være et demokratisk problem, at danske nyhedsmedier synes at underrepræsentere og misrepræsentere en bestemt samfundsgruppe, når undersøgelser viser, at minoritetspersoner fremstilles i et stereotypet lys (Andreassen, 2007c; Andreassen et al., 2019).

Andre undersøgelser peger desuden på, at danskernes viden om emner som integration, udlændinge og kriminalitet er mangelfuld. Tre ud af fire danskere tror i gennemsnit, at integrationen går betydeligt værre, end den gør (Breidahl & Andersen, 2021). I denne kontekst er det især journalisters arbejdsmetoder og rutiner, som ofte bliver kritiseret for at skævvride nyhedsbilledet - og dermed publikums verdensbillede (Andreassen et al., 2019; Breidahl & Andersen, 2021; Galtung & Holmboe Ruge, 1965). Som sociologen Herbert J. Gans beskriver, så *er nyheder ikke et spejl af virkeligheden, men et socialt konstrueret verdensbillede* (Gans, 1979).

Den britiske kulturteoretiker, Stuart Hall, forklarer, at mediernes repræsentation har betydning for produktionen af den mening, mennesker forstår virkeligheden igennem. Derfor bør nyhedsmediernes stræbe efter en mangfoldig repræsentation, der afspejler samfundets forskellige befolkningsgrupper, da dette er et væsentligt element for den demokratiske deltagelse (Hall & Open, 1997).

Emnet er værd at undersøge nærmere, fordi journalister forsømmer deres demokratiske rolle, hvis det viser sig, at de glemmer at inkludere en bestemt samfundsgruppe. Set fra publikums perspektiv risikerer mediebranchen, at visse personer melder sig ud af den offentlige debat, fordi de ikke føler sig repræsenteret i nyhedsmediernes.

Dette leder frem til følgende problemformulering:

I hvilket omfang repræsenteres etniske minoriteter i danske nyhedsmedier, og hvordan påvirker (under)repræsentationen gruppen?

Denne afhandling er et produktionsspeciale, og derfor er spørgsmålet todelt. I hvilket omfang etniske minoriteter repræsenteres undersøges i den akademisk-analytiske del af specialet, mens minoriteternes oplevelser beskrives i det journalistiske produkt.

Problemformuleringen undersøges gennem en kvantitativ indholdsanalyse af to store danske dagblade, Politiken og Berlingske. Den anden del af besvarelsen består af en artikelserie målrettet Journalisten, fagbladet om medier og journalistik.

I undersøgelsen fra Roskilde Universitet beskrives det, at etniske minoriteter ofte bliver talt om og ikke talt med i nyhedsmedierne. Derfor er det relevant at undersøge, hvordan etniske minoriteter oplever de danske nyhedsmedier og repræsentationen af dem.

Specialet vil yderligere besvare følgende underspørgsmål og påtager sig dermed en løsningsorienteret tilgang:

- Hvordan kan journalister udarbejde journalistik, der inddrager etniske minoriteter på en mere retvisende måde?

For at besvare underspørgsmålet vil artikelserien præsentere strategier og metoder, der kan anvendes af journalister og medieledere for at skabe en mere retvisende inddragelse af etniske minoriteter i journalistikken.

I det næste afsnit forklares de tilhørende begreber, der hører til emnet, hvorefter relevant medieteori og teori om repræsentation præsenteres.

Begrebsafklaring

Indvandrere og efterkommere, flygtninge, personer med ikke-vestlig herkomst og andengenerationsindvandrere. Der findes mange ord og begreber til at beskrive den gruppe i samfundet, som enten er født i et andet land, eller hvis forældre er født i et andet land. For at få et overblik over de forskellige begreber og deres betydning, laves der en oversigt i dette afsnit, hvorefter begrebsafklaringen kobles til specialets analysedel.

Denne afhandling tager udgangspunkt i Danmarks Statistiks opdeling af befolkningen. Danmarks Statistik deler befolkningen op i tre grupper: Personer med dansk oprindelse, indvandrere og efterkommere. Herunder skelnes der mellem indvandrere og efterkommere fra vestlige og ikke-vestlige lande (Statistik, 2022a).

Danmarks Statistik opdeler de tre grupper således: En person har dansk oprindelse, hvis personen har mindst én forælder, som både er dansk statsborger og født i Danmark. Indvandrere dækker over personer, der er født i udlandet, og hvor ingen af forældrene både er født i Danmark og er danske statsborgere. Efterkommere dækker over personer, der selv er født i Danmark, men hvor ingen af forældrene både er født i Danmark og er danske statsborgere (Statistik, 2022a).

Vestlige lande dækker over de 27 EU-lande samt Andorra, Island, Liechtenstein, Monaco, Norge, San Marino, Schweiz, Storbritannien, Vatikanstaten, Canada, USA, Australien og New Zealand (Statistik, 2022a).

Ikke-vestlige lande dækker over landene Albanien, Bosnien-Hercegovina, Hviderusland, Jugoslavien, Kosovo, Makedonien, Moldova, Montenegro, Rusland, Serbien, Sovjetunionen, Tyrkiet og Ukraine. Alle lande i Afrika, Syd- og Mellemamerika og Asien hører også under denne definition samt statsløse borgere (ibid.). Kort sagt alle andre lande, som ikke er nævnt i oversigten over de vestlige lande.

Afhandlingen vil gøre brug af begreberne indvandrere og efterkommere. Begreberne bruges i de tilfælde, når afhandlingen henviser til statistik og undersøgelser, da disse typisk anvender begreberne fra Danmarks Statistik (Breidahl & Andersen, 2021). Men i afhandlingens egen analyse henvises der ikke til indvandrere og efterkommere, da undersøgelsen ikke har adgang til kildernes personoplysninger.

Ydermere skelnes der mellem majoriteten og minoriteter i denne afhandling. Minoriteter adskiller sig fra flertallet i et område med hensyn til eksempelvis etnisk baggrund, hudfarve, religion og/eller seksualitet. Majoriteten udgør mere end halvdelen i en tællelig mængde i for eksempel et område (Ordbog; Ordbog). Når majoriteten omtales i denne afhandling, henvises der til etniske danskere, og når minoriteter omtales, henvises der til personer af anden etnisk oprindelse. Denne begrebsafklaring er fundet i rapporten "Dem vi stadig taler om" (Jørndrup, 2022b, p. 14). Derudover skelner analysen mellem ikke-vestlige og vestlige minoriteter efter Danmarks Statistiks definition.

Begrebet 'etniske minoriteter' vil i stor udstrækning blive anvendt i denne afhandling og henviser til personer med anden etnisk oprindelse. Der henvises også til den religiøse baggrund, når dette findes relevant. Begrebet etniske minoriteter dækker over alle religiøse grupper samt personer med vestlig og ikke-vestlig oprindelse.

Dele af rapporten vil også komme ind på racialisering, hvorfor det er nødvendigt at beskrive begrebet her. Racialisering kan forstås som de processer, hvorigennem race produceres, og de måder, hvorpå mennesker giver mening om andre gennem race. Det enkelte individ tilskrives en kollektiv identitet, som består af negativt ladede kendetegn (Lentin, 2008). Et eksempel på racialisering er den danske debat om muslimske kvinder, der går med tørklæde. Her reduceres kvinderne til et aspekt af deres ydre fremtoning, hvor kvinderne bliver anset som undertrykte (Andreassen, 2007f, 2014; Lentin, 2008).

Begreber i forhold til specialets undersøgelse

I denne afhandling foretages der en indholdsanalyse, som er inspireret af rapporten "Dem vi (stadig) taler om" (Jørndrup, 2022b). Når der foretages en indholdsanalyse, arbejdes der med en stor data-mængde, og derfor er det nødvendigt, at kategorierne er operationaliserbare. Interessen i dette speciale er minoriteter over for majoriteten, og derfor foretages kodningen baseret på, hvad der er muligt. I dette tilfælde er det muligt at kode efter kildernes navne, som kan give indsigt i kildernes ophav. Danmarks Statistik har lavet grupperinger, som dette speciale af gode grunde ikke kan efterfølge, da kildernes personforhold ikke kan tjekkes. Det eneste, der er muligt at operationalisere i denne afhandling, er kildernes navne. Der kan være fejkilder forbundet med denne metode, og dette uddybes yderligere i diskussionsafsnittet. Der arbejdes med de parametre, der er tilgængelige. Denne afhandling analyserer to landsdækkende aviser, men havde det været tv-indslag, var der kodet for den oplevede repræsentation i form af kildernes hudfarve i kombination med deres navne.

Indholdsanalysen skelner mellem etniske danske, anden vestlige og ikke-vestlige kilder efter Danmarks Statistiks definition. Det vil sige, at hvis kilden har et udenlandsk klingende navn, men eksempelvis har en dansk mor (som det er i tilfældet med folketingspolitikeren Mattias Tesfaye), kodes kilden som værende dansk. Dette valg er inspireret af rapporten "Dem vi (stadig) taler om", hvor forskerne slår mere eller mindre kendte personer op for at baggrundstjekke dem (Jørndrup, 2022b, p. 20). Det er dog kun ved kendte kilder, at disse typer af oplysninger kan søges frem, og heri er der dermed også mulighed for fejlfortolkning. Kendte kilder med udenlandsk klingende navne er dog også en særlig type kilder, som ser ud til at blive behandlet anderledes end etniske minoriteter, der interviewes som erfaringskilder. Men mere om dette i diskussionsafsnittet.

Teoriafsnit

Hvad er medierepræsentation, og hvorfor er det vigtigt for et demokratisk samfund? Medierepræsentation, som i daglig tale blot kaldes for repræsentation, beskriver den måde, medierne gennem sprog og billeder beskriver virkeligheden på (Andreassen & Smedegaard Nielsen, 2015). Begrebet bruges ofte i sammenhæng med repræsentation af bestemte grupper i befolkningen, eksempelvis kvinder eller etniske minoriteter. Forsker i repræsentation, Rikke Andreassen, beskriver, at repræsentation kan anskues kvantitativt og kvalitativt. Den kvantitative repræsentation beskriver, hvorvidt en befolkningsgruppes tilstedeværelse i medierne omfangsmæssigt afspejler deres andel af befolkningen. Den kvalitative repræsentation handler om, hvordan en bestemt samfundsgruppe portrætteres og hvilke karakteristika, gruppen tilskrives (ibid.).

Når repræsentation i nyhedsmedierne er vigtigt for et demokratisk samfund, skal det ses i lyset af, at journalistik og demokrati er afhængige af hinanden. Strömbäck beskriver forholdet mellem demokratiet og journalistikken som en social kontrakt: Journalistikken behøver demokratiet for ytringsfrihed, mens demokratiet behøver journalistikken for flowet af informationer, de offentlige diskussioner og for vagthund-funktionen, som journalister besidder (Strömbäck, 2005). Samtidig får journalister væsentlig professionel legitimitet fra deres krav om at tjene offentligheden i demokratiet (Deuze, 2005). Dog kritiseres medierne ofte for deres indhold, som siges at have negative effekter på nogle aspekter af demokratiet (Strömbäck, 2005, p. 331). Det er især mediernes arbejdsmetoder og rutiner, som ofte bliver kritiseret for at skævvride nyhedsbilledet (Andreassen et al., 2019; Breidahl & Andersen, 2021; Galtung & Holmboe Ruge, 1965).

Den britiske kulturteoretiker, Stuart Hall, beskriver, at mediernes repræsentation har betydning for produktionen af den mening, mennesker forstår virkeligheden igennem. Ifølge Hall er det tingenes forskellighed fra hinanden, der gør dem meningsfulde. Det er forudsætningen for produktionen af mening. Konstruktionen af forskel er et centralt element i medierepræsentation. Dette omhandler eksempelvis stereotype fremstillinger af grupper i samfundet, der repræsenteres som forskellige fra normen. Ifølge Hall bør medierne tilstræbe en mangfoldig repræsentation, der afspejler samfundets forskellige befolkningsgrupper, da dette er et væsentligt element for befolkningens deltagelse i demokratiet (Hall & Open, 1997).

Det følgende teoriafsnit er opdelt efter journalistisk medieteorier og teorier om repræsentation i nyhedsmedierne. Det er dermed et sammensat teoriapparat, og årsagen bag dette er specialets art. For at komme til bunds i den præsenterede problemformulering kræver det, at opgaven trækker på teorier og undersøgelser fra forskellige grene.

Teoriafsnittet fokuserer især på journalistikkens arbejdsmetoder og rutiner, og hvordan disse har indvirkning på repræsentationen i nyhedsmedierne. Det er relevant at gennemgå hvilke faktorer, der har indvirkning på medieindholdet, og hvordan det ser ud med repræsentationen i nyhedsbilledet. Hvis arbejdsmetoder og rutiner har en indvirkning på det indhold, brugerne præsenteres for, må det i samme ombæring have betydning for repræsentationen.

Journalistisk teori

Nyhedskriterierne

Et af journalisternes vigtige arbejdsværktøjer er nyhedskriterierne, som er med til at bestemme, hvad der bliver til en historie, og hvad der ikke gør. De første til at undersøge og udforme nyhedskriterierne var Galtung og Ruge, som i 1965 analyserede norske nyheder. De argumenterede blandt andet for, at negative nyheder blev foretrukket frem for positive nyheder, og at elitepersoner blev vægtet højere i nyhedsdækningen end almindelige personer (Galtung & Holmboe Ruge, 1965). Galtung og Ruge opstillede 12 nyhedskriterier og kom samtidig med en advarsel: Prøv at modarbejde dem (Galtung & Holmboe Ruge, 1965, p. 84). Samtidig anbefalede artiklen, at journalister burde fokusere mindre på events og mere på den langsigtede udvikling i samfundet (ibid.), og at journalister skulle få indsigt i deres egne stereotyper, som blev gengivet i nyhedsdækningen (Galtung & Holmboe Ruge, 1965, p. 85). Det modsatte skete dog, og advarslerne blev i stedet taget som en guide i den vestlige verden.

Mens Galtung og Ruge fandt frem til 12 nyhedskriterier, opereres der i dag efter fem kriterier i Danmark: Aktualitet, væsentlighed, identifikation, sensation og konflikt (Schultz, 2007b). Nyhedskriterierne er ikke en liste, som journalisterne hiver frem, men er noget, der ligger i baghovedet, når historierne udarbejdes (ibid.). Ud over de fem nyhedskriterier, opererer medierne også efter eksklusivitet, der referer til ideen om at være det første medie, der bringer en given historie (Schultz, 2007b).

Nyhedskriterierne er en af de arbejdsredskaber, som er indlejret i journalisters arbejdsrutiner (Reese & Shoemaker, 2016). Rutiner kan defineres som vedvarende, strukturerede og dybt indlejrede regler, normer og procedurer, som har en betydning for medieindholdet (Reese, 2001, p. 180). Schultz kalder dette for 'journalistic doxa', som henviser til journalistens professionelle erfaring, der tilegnes over tid som en tavs viden, og som hjælper journalisten med at komme igennem en arbejdsdag præget af tidspres og deadlines (Schultz, 2007b). Arbejdsrutinerne og professionaliseringen af journalistikken beskrives yderligere i de næste afsnit.

Teoretiske forklaringer på det journalistiske indhold

Inden for journalistisk forskning kan der opstilles tre idealtypiske modeller for, hvad der bestemmer det journalistiske indhold (Albæk et al., 2015b). De tre modeller kalder Albæk et al. for den professionelle journalist, den individuelle journalist og den organiserede journalist. Hvilke faktorer, der påvirker medieindholdet, kan også findes i Reeses "Hierarchy of Influences"-model (herfra: HOI-model). HOI-modellen (bilag 2) beskriver fem lag, som påvirker medieindholdet på forskellige niveauer, hvor flere niveauer kan påvirke samtidigt: Det individuelle niveau, rutine-niveauet, organisationsniveauet, 'extra-media'-niveau og det ideologiske niveau (Reese, 2001).

Disse to teorier er overlappende, og derfor præsenteres begge i dette afsnit for at få et bredere indtryk af, hvad der former det journalistiske indhold. Modellerne skal ses som komplementære og ikke konkurrerende.

Det første lag i HOI-modellen er det individuelle niveau, som omhandler journalistens egne værdier og overbevisninger (Albæk et al.: 'Den individuelle journalist'). Den individuelle journalist omhandler journalistens sociale baggrund, og hvordan den kan have indvirkning på journalistikken. Journalister kan være præget af deres opvækst, køn, etnicitet, religion med mere, og dette kan have indvirkning på journalistikken. Denne betragtning er relevant for netop denne afhandling, da forestillingen om den individuelle journalist kommer fra en normativ fordring om, at journalister bør afspejle befolkningen socialt, kønsmæssigt - og etnisk. Her argumenteres der for, at diversitet i rekrutteringen af journalister vil skabe nye værdier, som har indvirkning på de journalistiske valg, der træffes (Albæk et al., 2015b, p. 51-52).

Fordi det individuelle niveau er det første niveau i HOI-modellen, tilsiger det, at det er særligt begrænset af rutinerne og organisationen mv., som sætter rammen for det journalistiske arbejde. Modellen lægger hermed op til, at det individuelle niveau i sjældnere tilfælde påvirker medieindholdet (bilag 2).

Rutine-niveauet kalder Albæk et al. for den professionelle journalist, som tager udgangspunkt i normerne, der definerer, hvad der udgør god journalistik. De journalistiske normer voksede frem i det 20. århundrede, da nyhedsmedierne kappede båndene til de politiske partier. Aviserne skulle i stedet finansieres gennem abonnementer, løssalg og reklamer. For at få læsere måtte medierne tilbyde noget, der blev efterspurgt af offentligheden. Det var en tilstræbt objektiv nyhedsformidling, som Meilby beskriver således:

“Avisen ville takke læsere af alle partifarver, og et af midlerne var ‘objektivitet’. Ved hjælp af det, og ved at holde kommentarer og nyhedsstof adskilt, kunne man blive accepteret som neutral og troværdig også hos læsere med andre politiske opfattelser. Sådan begyndte objektivitets-alderen herhjemme (...)” (Meilby, 1999, p. 76).

Heraf udviklede nyhedsorganisationerne en række professionelle principper, regler, normer og standarder, som skulle følges af alle journalister. Dette er, hvad man kalder professionaliseringen af journalistikken (Albæk et al., 2015b, p. 50-51).

Samtidig har journalister rutineret deres arbejde for at gøre arbejdsbyrden mere overskuelig og for at tage hensyn til publikums ønsker; en af disse rutiner er nyhedskriterierne (Reese & Shoemaker, 2016; Schultz, 2007b). Journalister har herved etableret et mønster af praksis, som tjener organisationens behov, tilpasser sig krav fra informationskilder, kontrollerer arbejdsgangen og giver arbejdet en meningsfuld struktur (Reese & Shoemaker, 2016). Måden den høje faglige standard bibeholdes

på er gennem selvkontrol og organisatorisk og hierarkisk supervision (Aldridge & Evetts, 2003, p. 556).

Organisationsniveauet omhandler organisationen - dens mål og værdier - som journalisten er en del af. Organisationen giver liv til rutinerne (Reese, 2001). Albæk et al. kalder dette for den organiserede journalist og forklarer, at journalisters produkter i høj grad er præget af den organisation, de arbejder for. Inden for enhver organisation opstår der en lokal kultur, som påvirker medarbejderne. Organisationen sikrer sine egne interesser gennem rekruttering, socialisering og disciplinering af medarbejderne (Albæk et al., 2015b, p. 52-53). Organisationernes forskellighed beskriver Schultz i sin undersøgelse:

“Nogle aviser skriver til den selvstændige, mandlige erhvervsdrivende med en længerevarende merkantil uddannelse bosat nord for København, mens andre aviser skriver til den handlekraftige kvinde midt i livet med en mellemlang uddannelse indenfor social- og sundhedssektoren” (Schultz, 2007a, p. 17).

‘Extra-media’-niveau omhandler de eksterne faktorer, som påvirker de journalistiske produkter. Det kan eksempelvis være regeringen, magtfulde kilder og andre medieorganisationer. Selvom nyhedsorganisationer ønsker at være objektive og distancerede, kan der være faktorer udefra, som presser på (Reese, 2001).

Det yderste lag i HOI-modellen er det ideologiske niveau, som omhandler forskellige politiske systemer og mediesystemer, der har betydning for medieindholdet (bilag 2). Hallin og Mancini betegner Danmark som en del af det ‘demokratisk-korporative’-mediesystem. Det vil sige en stærk professionalisering af journalistikken, public service og mediestøtte og en neutral, kommerciel presse (Hallin & Mancini, 2004).

Journalistik som en identitet

For de fleste journalister er journalistik ikke blot et arbejde: Det er en identitet og et kald (Albæk et al., 2015d; Aldridge & Evetts, 2003, p. 555). Journalistik kan ses som en erhvervsmæssig ideologi med et sæt universelle værdier (Deuze, 2005). Deuze kategoriserer fem værdier, der siges at være en del af den journalistiske ideologi. Disse er:

- Public service
- Objektivitet
- Autonomi
- Sans for det aktuelle
- Etik

Værdierne er det, som giver journalisterne mening med deres arbejde. Journalister skal varetage folkets interesse, og så skal de være neutrale, objektive og retfærdige (Deuze, 2005). Journalister skal føle, at de har frihed til at arbejde i overensstemmelse med normerne og ikke føle sig presset til at tage hensyn til politiske eller kommercielle interesser (Albæk et al., 2015a). Det er journalistikkens

idealer, der er drivkraften bag arbejdet: Journalisten er demokratiets vagthund, der holder øje med eliten.

Professionaliseringen af journalistikken gør, at journalister kan retfærdiggøre deres arbejde både over for dem selv men også over for andre (Aldridge & Evetts, 2003). Dog er 'journalist' ikke en beskyttet titel som eksempelvis advokat eller læge. Enhver person kan kalde sig for journalist, og journalister kan ikke få fratrækt en licens (Skovsgaard & Bro, 2011, p. 319; Skovsgaard et al., 2018, p. 8). Derfor henter journalister legitimitet ved at erklære, at de arbejder for offentligheden, at de er objektive og ved at praktisere den objektivitet i praksis. Dette gøres eksempelvis gennem brug af eksperter og ved at separere nyheder fra holdninger (Skovsgaard & Bro, 2011).

Danske journalister lader sig generelt styre af deres professionelle idealer for at varetage deres demokratiske funktion i samfundet; de finder deres arbejde vigtigt, de er engagerede, og de vil gerne levere produkter af høj kvalitet (Albæk et al., 2015d; Skovsgaard et al., 2018). Professionens samfundsmæssige rolle gør, at arbejdet opfattes som betydningsfuldt, og giver samtidig journalisten en særlig berettigelse og status i samfundet. En stor drivkraft er at udføre arbejdet på en tilfredsstillende måde og dermed opretholde den arbejdsmæssige standard (Albæk et al., 2015d; Aldridge & Evetts, 2003).

Journalisters rolleopfattelser

Når denne afhandling vender blikket mod journalisters rolle, er det også relevant at redegøre for journalisters *rolleopfattelser*. Som tidligere beskrevet, hænger demokrati og journalistik uløseligt sammen. Men demokrati er ikke et endimensionelt begreb, og der findes forskellige normative demokratiopfattelser. Disse opfattelser kendetegnes som fire idealtyper, nemlig det procedurale demokrati, konkurrencedemokratiet, deltagelsesdemokratiet og det deliberative demokrati (Strömbäck, 2005). De fire idealtyper sætter forskellige krav til journalister og borgere, hvor yderpolerne er det procedurale demokrati og det deliberative demokrati. Mens der i procedurale demokrati kun sættes krav til, at ytringsfriheden og pressefriheden skal respekteres, forventes det i det deliberative demokrati, at borgerne er politisk interesserede og deltager i den offentlige debat. I det deliberative demokrati bør nyhedsmedier mobilisere borgeres engagement og facilitere diskussioner, mens dette ikke forventes i det procedurale demokrati (ibid.).

Når nyhedsmedierne kritiseres, bør der være et blik for, hvilken demokratisk idealtipe kritikerens tilhænger af. Har kritikerens mange eller få forventninger til demokratiet, borgerne og dermed journalistikken? Forskellige demokratiopfattelser betyder, at der er forskellige forventninger til journalister, og det hænger også sammen med, at journalister har forskellige rolleopfattelser.

Flere forskere har beskæftiget sig med journalistiske rolleopfattelser (Janowitz, 1975; Johnstone et al., 1972; Weaver, 2007). I en dansk kontekst ses Peter Bro, som har lavet nyhedskompasset, der beskriver fire idealtypiske roller (Bro, 2008). Albæk et al. har på samme måde redegjort for dette og kommer også frem til fire idealtypiske journalistroller, ligesom Bro gør (Albæk et al., 2015c). Albæk et al. skelner mellem referenten, vagthunden, ordstyreren og mobilisatoren (ibid.).

Referenten gengiver, hvad der sker politisk, hvilke holdninger de politiske aktører har, og hvilke handlinger de foretager sig. Journalisten agerer som en referent ville gøre til en generalforsamling. Borgeren skal bruge den relevante information til at sætte et kryds, når der er valg (Albæk et al., 2015c, p. 38).

Ordstyreren faciliterer samtalen mellem borgere, politikere, interesseorganisationer med mere. Journalisten opfører sig som en dommer til en sportskamp: Journalisten tilfører viden og autoritet, men han eller hun "blander" sig ikke i selve spillet. Journalisten sørger for, at der bliver spillet efter reglerne (ibid.).

Mobilisatoren har en mere aktiv rolle i demokratiet og tager stilling til bestemte løsninger på samfundsmæssige problemer. Journalisten er fri til at tage stilling i overensstemmelse med journalistens etiske ansvarlighed (Albæk et al., 2015c, p. 39).

Vagthunden har frihed til at foretage moralske vurderinger af, hvad der er rigtigt og forkert. Dette kan stride imod forestillingen om objektivitetsnormen, som tilsiger, at journalister bør være neutrale og objektive. Her påtager journalisten sig rollen som en vagthund, der går efter magthaverne (ibid.).

Objektivitetsnormen

Objektivitet udgør hjørnestenen i den journalistiske professions selvforståelse og er en norm, der guider journalister i udvælgelse, indsamling og præsentation af nyheder (Albæk et al., 2015e). Objektivitetsnormen anses som den definerende norm i moderne journalistik (Skovsgaard & Bro, 2011). Samtidig kritiseres normen for at være en illusion, som journalister ikke kan leve op til i deres arbejde (Skovsgaard et al., 2013), hvor kritikerne påpeger, at nyheder snarere er en konstruktion af virkeligheden end en beskrivelse af virkeligheden.

Som tidligere beskrevet vandt objektivitetsnormen indpas i den danske mediebranche, da den danske presse gik væk fra partipressen for at blive finansieret gennem reklameindtægter. Udgiverne ønskede ikke at støde annoncørerne og opfordrede derfor til, at alle sider af en sag blev præsenteret i aviserne (Albæk et al., 2015e, p. 74). Objektivitet er et skjold, som journalister kan gemme sig bag, når de modtager kritik (Skovsgaard et al., 2013; Skovsgaard & Bro, 2011; Tuchman, 1972). Objektivitet er også et instrument, som journalister bruger til at overbevise offentligheden om, at journalistikken er pålidelig og gyldig (Albæk et al., 2015e).

Når medieforskere har undersøgt, hvordan journalister oversætter objektivitetsnormen til noget konkret, træder fire dimensioner frem (Albæk et al., 2015e). Skovsgaard et al. beskriver disse: Ingen subjektivitet, balance, hårde fakta og værdidomme (Skovsgaard et al., 2013). Objektivitetsnormen er dermed ikke indgraveret i sten og kan fortolkes forskelligt af den enkelte journalist.

Ingen subjektivitet henviser til, at journalister bør være neutrale og ikke lade deres egne synspunkter påvirke nyhedsdækningen. Balance går på, at en journalist bør gengive forskellige holdninger og lade det være op til offentligheden at foretage bedømmelsen. Hårde fakta beskriver, at journalister

bør afrapportere kendsgerninger præcist og omhyggeligt. Værdidomme betyder, at journalister har ret til at fælde værdidomme i overensstemmelse med politiske, sociale eller moralske standarder. Kritikken lyder på, at værdidomme er uundgåelige, når undersøgende journalister påtager sig vagthund-rollen (Skovsgaard et al., 2013, p. 26).

De fire rolleopfattelser, som blev præsenteret tidligere, ser også forskelligt på objektivitetsnormen (Skovsgaard et al., 2013). Normen betyder mindre i de rolleopfattelser, hvor journalister ønsker at inkludere borgere i en offentlig demokratisk debat modsat rollen, som blot ønsker at informere borgerne (Albæk et al., 2015e). Referenten mener eksempelvis, at objektivitet er vigtigt, og dette udarter sig i opfattelsen om ingen subjektivitet og balance, mens mobilisatoren kritiserer neutralitetsbegrebet og mener, at journalister godt kan fælde værdidomme (Skovsgaard et al., 2013, p. 36).

Danske journalister tilslutter sig objektivitetsnormen i overvejende grad, og objektivitet udgør dermed en vigtig del af den journalistiske profession i Danmark (Albæk et al., 2015e, p. 86). Men danske journalister erkender samtidig, at normen er et ideal, der ikke kan efterleves en-til-en.

Skovsgaard et al. kritiserer objektivitetsnormen, da de mener, journalister ikke kan leve op til den. De mener også, at objektivitetsnormen er en illusion, da verden er socialt konstrueret, og samtidig er det uhensigtsmæssigt, at journalister ikke kan tage moralske standpunkter (Skovsgaard et al., 2013). Men på trods af kritikken og at der ikke er en klar definition af normen, ser det ud til, at objektivitetsnormen har stor betydning for journalisters rolleopfattelse. Derudover er normen en vigtig måde, hvorpå journalister legitimerer deres fag; det er en grundig bestanddel af journalisters professionelle selvforståelse (Skovsgaard & Bro, 2011).

Vinkling og framing

En af de store medieteorier inden for journalistforskning er framing. En måde, medierne kan forme offentlighedens mening på, er ved at frame (vinkle) begivenheder og emner på bestemte måder. Kort beskrevet er framing en betoning af forskellige aspekter af et emne (De Vreese, 2005).

Der findes forskellige tilgange til framing inden for journalistforskningen. To koncepter inden for framing er henholdsvis 'media frames' og 'individual frames'. Hvor 'media frames' undersøger, hvordan journalister skaber mening til en række events og organiserer virkeligheden, handler individual frames om, hvordan publikum behandler og fortolker den information (Scheufele, 1999, p. 107). Forskningen betragter også framing som henholdsvis en afhængig og uafhængig variabel. Undersøgelser af framing som en afhængig variabel fokuserer på de faktorer, der influerer journalisters valg af frames (jf. HOI-model). Undersøgelser af framing som en uafhængig variabel fokuserer på effekterne af framing (Scheufele, 1999, p. 107).

I forhold til denne afhandling er det relevant at udforske forskeren de Vreese og hans teorier. Han beskriver framing som en proces, der involverer frame-building og frame-setting. Det er processen, hvor historien udformes i nyhedsrummet og frames, hvorefter framingen spiller sammen med publikum og får en betydning (De Vreese, 2005). De Vreese adskiller 'generic' og 'issue-specific'

frames, hvor generic-frames er mere generelle som økonomi og konflikt, mens 'issue-specific' relaterer sig til et specifikt emne. Framing er endnu en del af journalisternes rutiner. Her kan HOI-modellen igen inddrages for at forklare hvilke fem lag, der kan påvirke journalisters frame-building (De Vreese, 2005; Hanggli, 2012; Reese, 2001; Scheufele, 1999).

Framing kan påvirke læring, fortolkning, evaluering, attitude og holdninger til problemstillinger og begivenheder. På det samfundsmæssige plan kan framing påvirke beslutningstagere i en given retning (De Vreese, 2005; Hanggli, 2012). Når borgere tager beslutninger, gør de det ud fra deres overvejelser, som kan trække i forskellige retninger. Framing-effekterne opstår, når der sker en ændring i vægtningen af eksisterende overvejelser. Dog er det sværere at påvirke borgere, der allerede har klare og entydige holdninger (Slothuus, 2016).

En undersøgelse foretaget af Slothuus viser, at framing har en effekt; dog aftager den over tid, med mindre eksponeringen gentages (Slothuus, 2016). En undersøgelse foretaget af Hänggli fra Schweiz viser, at jo mere magt en organisation har, jo nemmere har de adgang til medierne med deres frames (Hanggli, 2012). Dette aspekt uddybes yderligere i det følgende, hvor det skal handle om kilderne i nyhedsmedierne.

Kilderne i nyhedsmedierne

Hvem møder publikum i nyhedsbilledet? Dette spørgsmål er altafgørende for netop denne afhandling, og derfor skal det nu handle om kilderne i nyhedsmedierne.

Journalister skelner mellem tre typer af kilder: Ekspertkilder, partskilder og erfaringskilder. Ekspertkilden har en dyb og grundlæggende viden om det givne emne og har ikke andre interesser end at præsentere sin viden. Ekspertkilden er uafhængig og har dermed en troværdig autoritet i kraft af sin viden (Schmidt & Mørk, 2016b, p. 109-110). Partskilden er bundet af en eller anden form for afhængighed og udtaler sig ikke frit. Dette er eksempelvis politikere, direktører eller enkeltpersoner, der er part i en sag. Partskilder skal have en holdning til den specifikke sag og stilles ofte over for en modpart (Schmidt & Mørk, 2016b, p. 110-111). Erfaringskilder bidrager med identifikation og er eksemplet på den sag, der afdækkes. Erfaringskilden skal tage udgangspunkt i sig selv og sætte ord på sine oplevelser (Schmidt & Mørk, 2016b, p. 111-112).

Flere journalistiske teoretikere har beskæftiget sig med kilderne i nyhedsmedierne. Gans beskriver eksempelvis forholdet mellem journalister, ekspertkilder og politiske kilder: Han forklarer, at både journalister og kilderne har brug for hinanden, men det er oftest kilderne, som har magten i det forhold og tager styringen (Gans, 2004). Gans beskriver også, at ivrige kilder ofte bliver genbrugt, og at kilder med magt har mere 'media access' (Gans, 2004; Hanggli, 2012). Bennett beskriver, at journalister indekserer kilder og synspunkter i overensstemmelse med, hvordan den indbyrdes magtbalance opleves at være blandt de politiske aktører (Bennett, 2016). Dette er en af rutineløsningerne, som betyder, at de synspunkter, som kommer til udtryk i nyhedsmedierne, afspejler den politiske elites interesser (ibid.). Når journalister udvælger deres kilder, er det overordnede mål effektivitet:

Det er derfor, at tidligere kilder bliver genbrugt, og at kilder med autoritet/magt får spaltepads, da de har mere troværdighed i form af deres magtposition (Gans, 2004).

Hvis der tages et blik på hvilke kilder, publikum møder i nyhedsmedierne, er det overvejende mænd i alderen 35-49 år (Jørndrup, 2021, p. 21). Ifølge undersøgelsen "Ligestilling i nyhedsmedierne – Who makes the News", som er skrevet af Hanne Jørndrup, udgør kvinder 35% af kilderne i danske medier. Kvinderne bruges også oftere som erfaringskilder og udgør 25% af ekspertkilderne (Jørndrup, 2021, p. 20). Der er sket et fald i brugen af kvinder som ekspertkilder fra 2015, hvor 38% af ekspertkilderne var kvinder (Jørndrup, 2021, p. 11).

Statistisk set er minoriteter underrepræsenterede i nyhedsbilledet. Mens indvandrere og efterkommere udgjorde 14% af befolkningen i 2021, udgjorde de blot 3,5% af nyhedskilderne det samme år. Minoritetskilder bruges også i overvejende grad som erfaringskilder, mens de ikke optræder som ekspertkilder eller repræsentanter for organisationer, myndigheder eller partier (Jørndrup, 2022b, p. 7-9).

Den repræsentation, eller mangel på samme, som opleves i nyhedsmedierne, skal ses som et resultat af journalistiske normer, rutiner og arbejdsmetoder, som er blevet beskrevet i dette afsnit. I det følgende afsnit skal det handle om repræsentation af etniske minoriteter i nyhedsbilledet.

Teori om repræsentation, medier og samfund

I dette afsnit præsenteres undersøgelser, rapporter og teorier, som beskriver danskernes syn på etniske minoriteter, og hvordan etniske minoriteter er blevet og bliver præsenteret i nyhedsmedierne. Afslutningsvis laves der en kobling til den danske filmbranche.

Der henvises til forskellige undersøgelser og rapporter undervejs, som er foretaget forskellige år. Derfor vil der fremkomme forskellige data over antallet af indvandrere og efterkommere i Danmark. Disse er alle korrekte, men er ikke opdateret til 2023. For at have et sammenligneligt grundlag præsenteres de nyeste tal:

Danmarks Statistik oplyser, at indvandrere og efterkommere udgør 15,4% af befolkningen i 2023. Dette er 924.423 personer i reelle tal (bilag 1). Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere udgør 9,7% af befolkningen, mens indvandrere og efterkommere fra vestlige lande udgør 5,7% af befolkningen (bilag 1). Det er sværere at estimere antallet af muslimer, der bor i Danmark, da danske myndigheder ikke registrerer religiøse tilhørsforhold. Dog er det estimeret, at der i 2020 boede 256.000 muslimer i Danmark, som svarede til 4,4% af den danske befolkning (Petersen & Vinding, 2022, p. 224).

Etniske minoriteter er underrepræsenterede i nyhedsbilledet

Som tidligere beskrevet læner nærværende afhandling sig op ad rapporten fra Center for Nyhedsforskning på Roskilde Universitet (herfra: RUC), som er foretaget af forskeren Hanne Jørndrup. Jørndrup har været med til at undersøge hvordan og hvor ofte, etniske minoriteter indgår i nyhedsbilledet. RUC har udgivet tre rapporter - henholdsvis i 2012, 2017 og 2022 - med den seneste rapport, som hedder "dem vi (stadig) taler om" (Jørndrup, 2022b). Rapporten afdækker, at etniske minoriteter er numerisk underrepræsenterede i nyhedsmedierne.

Hvor indvandrere og efterkommere udgjorde 14% af Danmarks befolkning i 2021, udgjorde de blot 3,5% af nyhedskilderne. Dette er en tilbagegang fra 2016, hvor minoritetsborgere udgjorde 12,3% af befolkningen og 4% af nyhedskilderne. De tre undersøgelser viser samlet set, at over de seneste 10 år er gabet mellem den demografiske andel af minoritetsborgere og andelen af minoritetskilder i nyhederne blevet større (Jørndrup, 2022b, p. 7-8). Yderligere viser undersøgelsen, at minoritetskvinder er dobbelt underrepræsenterede, da der også er en kønsskævhed i kildesammensætningen (ibid.).

De to aviser, Politiken og Berlingske, som denne afhandling bruger som case, er også en del af undersøgelsesdesignet. Undersøgelsen kommer frem til, at 5,6% af Politikens kilder er etniske minoriteter, mens andelen er 3,5% for Berlingske i 2021 (Jørndrup, 2022b, p. 26).

Rapporten fra RUC kommer samtidig frem til, at etniske minoriteter optræder i nyhedsreservater, hvor de især bruges som kilder i emner som udlændinge, indvandring, integration og kriminalitet. Dette kan indikere, at etniske minoriteter optræder i 'issue-specific' frames (De Vreese, 2005).

Interessen for disse emner er dog falmet siden den anden rapport i 2017, og derfor er der fundet færre minoritetskilder i undersøgelsen fra 2021 (Jørndrup, 2022b, p. 7-8, 37-39). Dette kan forklares ved, at emner som corona, sundhed og sygehus har fyldt mere på dagsordenen i 2021, beskriver Jørndrup (Jørndrup, 2022b, p. 29). Rapporten konkluderer følgende:

“Nyhedsmedierne har gennem årene stort set kun kunne få øje på ikke-vestlige kilder, hvis det var i historier om integration, religion eller kriminalitet. Derved bliver minoritetskilderne konsekvent beskrevet i en marginaliseret position og i opposition til det danske samfund” (ibid.).

Rapporten kommer yderligere ind på, hvor ofte kilderne får deres etnicitet nævnt: 0% af de etnisk danske kilder får deres etnicitet nævnt, mens 13,3% af kilderne med anden vestlig baggrund får deres baggrund nævnt. For ikke-vestlige kilder er resultatet 35% (Jørndrup, 2022b, p. 23). Det er dermed i højere grad ikke-vestlige kilder, som får deres etnicitet eksplicit anført i nyhedsbilledet.

Rapporten konkluderer også, at minoriteter meget sjældent optræder som officielle kilder, der taler ud fra et politisk organ, myndighed eller andre organisationer (Jørndrup, 2022b, p. 32). Som tidligere beskrevet har magtfulde kilder mere ‘media access’, og derfor er det begrænset, hvor meget etniske minoriteter kan sætte dagsordenen, da de typisk bliver brugt som erfaringskilder (Bennett, 2016; Gans, 2004; Hanggli, 2012; Jørndrup, 2022b, p. 34). Det er de magtfulde kilder, som har større mulighed for at forme dagsordenen i nyhedsmedierne.

I forlængelse af dette problematiserer rapporten også, at etniske minoriteter ikke bliver brugt som kilder i emner som bolig, daginstitutioner og børnepasning og landbrug m.m.:

"Følgende emner markerer sig ved at være fortalt med 100% etnisk danske kilder: Bolig, daginstitutioner og børnepasning, landbrug, videregående uddannelse samt Danmarks økonomi, skat og betalingsevne. Mon ikke det skulle være muligt at finde relevante minoritetskilder inden for disse emner også?" (Jørndrup, 2022b, p. 34, 37).

Et relevant spørgsmål er, hvorfor etniske minoriteter bliver underrepræsenteret i nyhedsmedierne? Rikke Andreassen (et al.) har undersøgt, hvordan journalistiske praksisser har indflydelse på repræsentation med fokus på underrepræsentation af kvinder (Andreassen et al., 2019). Dog kan resultaterne overføres til spørgsmålet om repræsentation af etniske minoriteter. Gennem en række etnografiske observationsstudier i en større dansk medieinstitution i 2015 finder forskerne ud af, at journalisterne ofte er styret af nyhedskriterierne i deres arbejde, hvor de ikke bruger tid på at tænke diversitet ind i historierne. Derudover har journalisterne udviklet en form for vanetænkning i deres kildevalg. Journalisterne benytter sig ofte af de kilder, de kender på forhånd, og de samme kilder bliver brugt på tværs af medieinstitutioner, hvorfor det oftest er mænd, som bliver interviewet (Andreassen et al., 2019, p. 139-142). Den vanetænkende praksis er dermed med til at forhindre, at journalister opsøger nye kilder og opnår mere mangfoldighed i deres nyhedsdækning (Gans, 2004).

‘Dem’ og ‘os’: Stereotyper i nyhedsmedierne - en gennemgang

En af de prominente forskere inden for medierepræsentation er forskeren Rikke Andreassen fra Roskilde Universitet. Hun har kortlagt danske nyhedsmediers dækning af etniske minoriteter fra 1970'erne til 2007 i sin bog "Der er et yndigt land" (Andreassen, 2007c). Andreassen har analyseret mere end 300 avisartikler og 300 nyhedsindslag omhandlende synlige minoriteter i Danmark og kortlægger de stereotyper, som har domineret danske nyhedsmedier i deres dækning. En anden dansk forsker, som også har undersøgt mediernes 'os' og 'dem'-retorik, er Ferruh Yilmaz (et al.). Hans undersøgelser fra slut 1990'erne bidrager til en forståelse af, hvordan nyhedsmedierne har dækket etniske minoriteter i undersøgelsernes samtid (Hussain et al., 1997; Yilmaz, 1999). Disse resultater præsenteres i dette afsnit, hvor der også trækkes tråde til nyere forskning.

Andreassen beskriver, at det ikke er neutrale billeder, de danske nyhedsmedier gengiver til forbrugeren: Mediernes fremstilling er identitetsskabende og har en indvirkning på både opfattelsen af etniske minoriteter og forestillingen om dansk kultur og nationalitet (Andreassen, 2007d, p. 10; Hussain, 1997a, p. 46). Nyhedsmedierne beskriver etniske danskere og etniske minoriteter som to modsætninger. Minoritetskvinde beskrives som undertrykte, mens minoritetsmænd beskrives som voldelige og kriminelle, herunder seksuelt aggressive (Andreassen, 2007e, p. 234-235; Hussain, 1997b, p. 91-93). Disse historier står ofte som modsætning til dansk ligestilling, kønsroller og seksuel frigørelse (Andreassen, 2007d, p. 10-11; Yilmaz, 1997, p. 251). Yilmaz problematiserer denne diskursive konstruktion af etniske minoriteter:

"Gruppen konstrueres på baggrund af nogle indgroede forestillinger om, hvad "de" indbyrdes har til fælles til forskel fra "os". Her er der ikke tale om logisk sammenhængende forestillinger, men et sæt af fragmenterede og til tider inkonsistente argumenter, stereotyper, metaforer og antagelser, der bindes sammen til en diskurs gennem fortællinger om "dem" og "deres væsen" (Yilmaz, 1999, p. 180).

Andreassen beskriver på samme måde, at der gennem disse nyhedshistorier skabes en stereotypisering af etniske minoriteter. Nyhedsmediernes beskrivelser af minoritetskvinde fokuserer primært på hustruvold, ægteskabspraksisser og æresdrab, hvor kvinderne portrætteres som undertrykte (Andreassen, 2007b, p. 28). Tørklæder og tilsløring fremstilles især som et udtryk for kvindeundertrykkelse (Andreassen, 2007f). Kvinderne får en begrænset stemme i nyhederne og bliver dermed gjort til objekter (Andreassen, 2007b, p. 41; 2014, p. 77). De bliver talt om og ikke talt med - i stedet er det etnisk danske journalister eller eksperter, der beskriver kvinderne (Andreassen, 2007b, p. 33).

Derudover skelner nyhedsmedierne ikke mellem etniciteter, kulturer eller religion. Minoritetskvinder puttes ned i samme kasse, og så bruges de enkelte nyhedshistorier til at beskrive en stor og mangfoldig gruppe (Andreassen, 2007b, p. 77). Yilmaz kalder dette for kategorisering, hvor der tildeles en række egenskaber, som generaliseres til at gælde en hel gruppe (Yilmaz, 1999, p. 184). Kategoriseringen har indflydelse på medieforbrugernes opfattelse af etniske minoriteter som en samlet gruppe (Yilmaz, 1997, p. 251).

Et eksempel på denne kategorisering er et tv-indslag fra TV2 Nyhederne i 2001, som handler om voldsramte kvinder på krisecentre. I indslaget forklares hustruvold på minoritetskvinder som følge af "det muslimske kvindesyn", der er patriarkalsk og undertrykkende (Andreassen, 2007b, p. 34-35). Men langt størstedelen af minoritetskvinderne på krisecentre i 2002 kom fra ikke-muslimske lande, og derfor kunne hustruvold på minoritetskvinder næppe forklares gennem et muslimsk kvindesyn (Andreassen, 2007b, p. 42-43). Et andet eksempel er et tv-indslag fra 2002 på DR1, som beskriver en ung kvinde med somalisk oprindelse, der er blevet udstødt af sin familie, fordi hun selv har valgt sin partner. I indslaget sidestilles den somaliske kvindes historie med to andre historier - historien om en svensk-kurdisk kvinde, som blev dræbt af sin far, og en dansk-iraner, som havde bortført og slået sin søster. Andreassen skriver:

"Nyhedsindslaget formår her at gruppere minoriteter af somalisk, kurdisk og iransk oprindelse, bosiddende i Sverige og Danmark, som én kategori, og fremstiller dem, som der var tale om én homogen gruppe. Deres homogenitet består tilsyneladende i, at familierne tvinger deres døtre til ægteskab og forsøger at slå dem ihjel, hvis de ikke indvilliger i ægteskabet (...)" (Andreassen, 2007b, p. 70).

Yilmaz kalder dette for etnificering: Uagtet, om man er født af somaliske, kurdiske eller iranske forældre, så vil de (ifølge opfattelsen) have en ufravigelig, etnisk karakter (Yilmaz, 1999, p. 184). I dette tilfælde har de tre grupper det til fælles, at de går ind for æresdrab, som Andreassen beskriver. Hun problematiserer også, hvorfor de mange drab på etnisk danske kvinder ikke betragtes som en slags æresdrab. Andreassen beskriver, at der dør én etnisk dansk kvinde hver 14. dag som følge af vold fra deres partnere, eks partnere eller ukendte gerningsmænd:

"I praksis dræbes ca. 12 kvinder årligt, fordi deres mænd eller eksmænd føler sig svigtede, sårede eller er vrede - og føler deres ære krænket - over, at kvinderne har forladt dem, fået nye kærester eller på en anden måde har opført sig 'upassende' (...) Det er klart, at der er tale om en anden form for æresdrab end æresdrabene blandt synlige minoriteter (...) Men det er alligevel værd at overveje, hvorfor vi ikke betragter disse (etnisk danske) drab som æresdrab. Nyhedsmedierne påpeger flere gange, at æresdrab ikke har nogen forbindelse til dansk kultur" (Andreassen, 2007b, p. 75).

Der hersker dermed i nyhedsmedierne en opfattelse om, at æresdrab er noget, der sker i andre kulturer end den danske. Det er denne forskellighed, som skaber produktionen af mening (Hall & Open, 1997).

Minoritetsmanden

Mens minoritetskvinder bliver beskrevet som undertrykte, beskrives minoritetsmanden som undertrykkeren. Nyhedsmedierne har siden 1970'erne beskrevet minoritetsmænd som en potentiel seksuel trussel over for etnisk danske piger (Andreassen, 2007a, p. 167; 2014, p. 82). Et eksempel er en

voldtægtssag fra år 2000, hvor ni minoritetsunge voldtog en 14-årig etnisk dansk pige. I nyhedsmediernes var det ofte mændenes arabiske og muslimske baggrund, der blev påpeget som årsag til voldtægten (Andreassen, 2007a, p. 180). I en anden sag, hvor 11 etnisk danske mænd voldtog en kvinde under en julefrokost i 2002, blev mændenes baggrund ikke påpeget som årsag til voldtægten (Andreassen, 2007a, p. 216).

Yilmaz beskriver dette som, at "vold kommer til at betegne en af de essentielle sider af indvandre- ren, som relateres til hans kultur, religion, opvækst, respektløshed over for det danske", hvor vold og kriminalitet opfattes som noget, der er "udansk" (Yilmaz, 1999, p. 182). Danskheden konstrueres derfor som noget, der er normen, hvor etniske minoriteter er afvigende over for den norm (ibid.) (Andreassen, 2014, p. 83; Hussain, 1997b, p. 94).

Tosprogede elever

Et nyere perspektiv på problemstillingen kan findes i nyhedsmediernes dækning af skoler med flere tosprogede elever. En analyse foretaget af Asta Smedegaard Nielsen i 2021 viser, at danske medier i deres dækning problematiserer skoler med flere tosprogede elever (Smedegaard Nielsen, 2021). I dækningen kategoriseres børnene forskelligt efter deres race og klasse. Eksempelvis beskrives de som henholdsvis "tosprogede børn" versus "børn af mere veluddannede forældre", hvor etnisk danske børn attribueres med fordele (Smedegaard Nielsen, 2021, p. 203-204). Minoritetsbørnene konstitueres som nogle, der bærer rundt på byrden af deres families/slægts 'problembaggrund', beskriver Nielsen, hvor det danske uddannelsessystem skal reparere disse problemer (ibid.). Denne analyse falder i tråd med Yilmaz' og Andreassens resultater (Andreassen, 2007a, p. 167; 2014, p. 81-83; Hussain, 1997b, p. 94; Yilmaz, 1999, p. 184).

Den korte konklusion er, at nyhedsmediernes er med til at opdele etniske minoriteter og etniske danskere, hvor minoriteternes baggrund, kultur og religion problematiseres. Som fortsættelse af dette afsnit præsenteres undersøgelser, der belyser danske journalisters dækning af terrorisme, og hvordan denne dækning også har bidraget til at opdele majoriteten og minoriteten som to modsætninger.

En terrorist er en radikaliseret, muslimsk indvandrer fra Mellemøsten

I 2014 udgav Asta Smedegaard Nielsen sin ph.d.-afhandling om DR1 og TV2s håndtering af terror-sager på tv (Nielsen, 2014). I sin afhandling foretog hun tre casestudier om Glasvej-sagen fra 2007, eksplosionen på Hotel Jørgensen i 2010 og terrorangrebet i Norge foretaget af gerningsmanden Anders Breivik i 2011. I sin afhandling vurderer Nielsen, at der i nyhedsmediernes dækning ses tydelige tegn på racialisering. Nielsen beskriver:

"Med et fokus på den trussel fra terror, der som fænomen er fremkommet post-2001 i form af idéen om en islamistisk terrortrussel mod Vesten, kan det ikke overses, at denne betydningsmæssigt trækker tråde til de forestillinger om et muslimsk 'dem' og et dansk 'os', som har præget megen offentlig debat i Danmark i snart adskillige årtier (...)" (Nielsen, 2014, p. 7).

I analysen af Glasvej-sagen kommer Nielsen frem til, at radikalisme og ekstremisme ses som hovedårsag til terrorisme (Nielsen, 2014, p. 109). Glasvej-sagen omhandler otte minoritetsdanskere med tilknytning til Al-Qaeda, som blev dømt for at have planlagt og forberedt et angreb i Danmark (Nielsen, 2014, p. 33-34). I nyhedsudsendelserne fremstilles unge mandlige muslimer som potentielle terrorister, og dermed forventes det, at muslimsk religiøsitet fører til radikalisering og terror (Nielsen, 2014, p. 113-114). Minoritetsborgere, som 'ser muslimske ud' eller 'ser ud som indvandrere', tilskrives at være en potentiel trussel mod samfundet (Nielsen, 2014, p. 160). Desuden opstår der en kontrast mellem 'dem' og 'os', da nyhedsmediernes skaber en forventning om, at minoritetsborgere skal nærme sig de danske værdier for ikke at blive radikaliserede, da minoriteternes kultur og religion trækker dem i den modsatte retning (Andreassen, 2014, p. 80; Nielsen, 2014, p. 124-125). Dette perspektiv er også beskrevet i foregående afsnit.

I sagen om Hotel Jørgensen, hvor Lors Doukaev havde planer om at plante en brevbombe på Jyllands-Posten, men som i stedet gik af på Hotel Jørgensen, var mediedækningen præget af stor usikkerhed. Angrebsmanden med belgisk-tjetjensk baggrund passede ikke ind i fortællingen om den radikaliserede, muslimske terrorist. Selvom Doukaev blev dømt til 12 års fængsel, var der i nyhedsmediernes usikkerhed om, det var terrorisme, og hvad gerningsmandens motiv var. Dermed kunne medierne ikke tillægge ham karakteristika om et islamistisk motiveret terrorangreb, som de kunne i Glasvej-sagen, mens andre forklaringer ikke kom i spil (Nielsen, 2014, p. 180-183).

Nielsen vurderer, at der i nyhedsmediernes dækning ses tydelige tegn på racialisering, som hun betegner som en forudindtaget antagelse om, at motivet for terror er islamistisk, og at terroristen er af mellemøstlig oprindelse og muslim. Dette viser sig især i dækningen af terrorangrebet i Norge i 2011, hvor medierne framede angrebet som et potentielt islamistisk terrorangreb mod Vesten (Nielsen, 2014, p. 190-191). Efter gerningsmandens identitet blev afsløret, blev det foreslået, at Breivik kunne være muslimsk konvertit. Da der kom klarhed over baggrunden for angrebet, blev der udtrykt lettelse, fordi der ikke var tale om en trussel mod Vesten. Breivik var derimod en "gal mand", og angrebet var et enkeltstående tilfælde (Nielsen, 2014, p. 203-206). Dette fænomen afdækker Yilmaz også i sin analyse. Yilmaz beskriver, at vold er en af de essentielle sider til indvandrerens, så når en etnisk dansker begår noget voldeligt, er det en "undtagelse" eller "afvigelse fra normen", fordi det er udansk - i dette tilfælde - at begå terror (Andreassen, 2014, p. 80; Yilmaz, 1999, p. 182). Nu er Breivik nordmand, men argumentet kan overføres til denne situation, da Norge og Danmark begge er vestlige lande med en lignende kultur, hvor Breivik tilhører majoriteten.

Nielsens håb med afhandlingen var, at TV2 og DR ville få øjnene op for de stereotyper, de risikerer at skabe i deres dækning af terrorsager. Stereotyperne kan have konsekvenser for etniske minoritetsunge, som kan opleve at blive stigmatiseret i nyhedsmediernes og i samfundet (Nielsen, 2014). Men en analyse af DR's dækning af angrebet på Krudttønden i 2015 viser, at DR anvendte en terrorframe, selvom baggrunden for angrebet ikke var afdækket endnu (Jørndrup, 2016).

Framingen af angrebet på Krudttønden udviklede sig især efter, at den daværende statsminister kaldte angrebet for et terrorangreb, hvorefter der var en bred enighed om, at islamistisk terror truede

Danmark. Jørndrup, som har foretaget analysen, forklarer, at angrebet udløste en situation, hvor kritisk journalistik ikke var påkrævet (Jørndrup, 2016, p. 97). Der blev for eksempel ikke stillet kritiske spørgsmål til, hvorfor angrebet kunne karakteriseres som et terrorangreb. Den konklusion blev stillet på grund af gerningsmandens, Omar El-Husseins, identitet og handling. Mediet havde også et klart billede af en bestemt type terrorist i tankerne, da der blev stillet spørgsmålstegn ved, om El-Husseins havde kæmpet for Islamisk Stat i Irak eller Syrien, eller om fængslet havde gjort ham til en radikaliseret islamist (Jørndrup, 2016, p. 94).

Jørndrups analyse viser, at journalister accepterede den politiske fortolkning af El-Husseins angreb som en del af en islamisk trussel mod demokratiet (ibid.). Teoretisk er dette beskrevet som indekseringsteorien, som tilsiger, at synspunkterne i nyhedsmedierne afspejler den politiske elites interesser (Bennett, 2016; Hanggli, 2012).

Dækningen af angrebet på Krudttønden var dermed vinklet som, at den islamistiske trussel var nået Danmark. Det var den samme type vinkling, som Nielsen afdækkede i sin afhandling. Terror bliver dermed i høj grad forbundet med muslimer, radikaliserende (islamisme) og personer med baggrund i Mellemøsten. Men der er dog forskel på, hvordan sagerne bliver behandlet i nyhedsmedierne alt efter, om angrebsmanden er minoritet eller majoritet i et land. En angrebsmand, som tilhører majoriteten, tilskrives at være "en gal mand", mens en angrebsmand, som tilhører minoriteten, tilskrives at være radikaliseret islamist, som fører krig mod Vesten (Jørndrup, 2016; Nielsen, 2014).

Danskerne ser sort på indvandring, integration og kriminalitet

Danskerne er det folk i EU, som føler sig mest velinformeret om indvandrings- og integrationsrelaterede emner: Hele 73% af den danske befolkning føler sig i meget høj eller høj grad velinformeret om indvandring og integration, hvor gennemsnittet for EU er på 37% (Breidahl & Andersen, 2021). Alligevel viser undersøgelser og rapporter, at danskernes opfattelse af indvandring og integration ikke er i overensstemmelse med det reelle billede. I 2021 foretog Danmarks Videnscenter for Integration en undersøgelse i samarbejde med mediet Mandag Morgen og to forskere fra Aarhus Universitet. Undersøgelsen viser, at tre ud af fire danskere i gennemsnit tror, at integrationen går betydeligt værre, end den reelt gør (Breidahl & Andersen, 2021).

Undersøgelsen kommer derudover frem til følgende resultater (Breidahl & Andersen, 2021):

- 65% af de adspurgte danskere tror, at ikke-vestlige indvandrere udgør en markant større andel af befolkningen, end de gør. Her svarer de 19%, mens ikke-vestlige indvandrere udgør 9% af befolkningen.
- Samtidig tror 86% af de adspurgte danskere, at andelen af ikke-vestlige efterkommere i alderen 15-29 år, der blev dømt for overtrædelse af straffeloven i 2019, er steget til 20%. Det vurderer de, selvom de er informeret om, at tallet lå på 5,4% i 2012. Niveauet var faldet til 3,5% i 2019.

I undersøgelsens introduktion påpeges det, at mediernes dækning af integrationsområdet sandsynligvis har en afgørende rolle for danskernes forkerte oplevelser af, hvordan det går med integrationen:

“Mens, der kan være flere årsager til danskernes (urealistiske) sortsyn, herunder egne lokale oplevelser, så spiller mediernes dækning af integrationsområdet sandsynligvis en afgørende rolle for danskernes oplevelser, af hvordan det går med integrationen” (Breidahl & Andersen, 2021).

Karen Nielsen Breidahl, der er lektor på Aalborg Universitet, og som har bidraget til undersøgelsen, påpeger i en artikel, at: “det giver også demokratiske udfordringer, at danskerne tror, at det går så meget værre med integrationen, end det gør (...)” (Nielsen, 2021). Samtidig udtaler hun:

“Det går på tværs af vælgere fra alle partier og på alle uddannelsesniveauer. Det handler ikke kun om, at partier kan farve ens holdninger, eller hvor velinformeret man er om samfundet. Det er blevet en samfundsmyte, at det ikke går godt med integrationen i Danmark” (Nielsen, 2021).

Andre internationale og nationale undersøgelser viser det samme billede af danskernes opfattelse af indvandring og integration. Danskerne overvurderer eksempelvis, hvor mange muslimske borgere, der er i Danmark (Ipsos, 2016; Thorsen, 2015), og hvor mange etniske minoriteter, som er i fængsel. I 2017 vurderede adspurgte danskere, at 50 ud af 100 personer i et dansk fængsel ville være indvandrere, mens det rigtige antal var 28 personer (Ipsos, 2017, p. 8).

Det går dog bedre med kriminaliteten, viser Danmarks Statistik. I en rapport fra 2022 redegør Danmarks Statistik for, hvordan indvandrere og efterkommere indgår i samfundet (Statistik, 2022b). Når de sammenligner årgang 1987 med årgang 1997, ser de et betragteligt fald hos årgang 1997 i andelen af domme, inden de fylder 24 år. Dette gælder på tværs af alle herkomstgrupper (Statistik, 2022b, p. 132). Samtidig redegør rapporten for, at beskæftigelsen for indvandrere fra ikke-vestlige lande kommer tættere på beskæftigelsen for personer med dansk oprindelse, og at andelen af personer med en lang videregående uddannelse er den samme for etniske danskere og indvandrere fra ikke-vestlige lande (Statistik, 2022b).

Det skal dog understreges, at selvom det går bedre med integrationen, så forekommer indvandrere og efterkommere stadig hyppigt i kriminalstatistikkerne. Eksempelvis var der relativt flere indvandrere og efterkommere, som overtrådte straffeloven i 2021 (Statistik, 2022b, p. 117).

De ovenstående undersøgelser og rapporter viser, at danskerne overvurderer de negative dele af indvandring, integration og kriminalitet, når de bliver adspurgt. Det næste spørgsmål må naturligt være - hvorfor? Sociolog og journalist, Aydin Soei, bidrager med en forklaring. Han forklarer, at mennesker har en tendens til at overdrive negative dele af virkeligheden (Mosbech, 2019b). I en undersøgelse fra 2017 dykkede Soei og andre forskere ned i spørgsmålet om antagelser og overdrivelser i de københavnske bydele Tingbjerg og Brønshøj (Balvig et al., 2017). Forskerne undersøgte de unges adfærd i den belastede bydel Tingbjerg og holdt det sammen med de voksnes og unges antagelser om adfærden. Her fandt forskerne blandt andet ud af, at de forældre og voksne, som omgav sig

med de unge fra den belastede bydel, troede, at de unge begik fem gange så meget vold, end hvad de reelt gjorde (Balvig et al., 2017).

Soyei kobler dette perspektiv til medierne: Hvis forældre overdriver deres egne børns adfærd, så vil almindelige danskere naturligt også overdrive det billede, de møder af etniske minoriteter i nyhedsmedierne. I en artikel fra Zetland forklarer Soyei, at jo længere væk man kommer fra den samfundsgruppe, man bedømmer, jo større er overdrivelserne (Mosbech, 2019b).

Soyei er ikke den eneste med det synspunkt: Mandag Morgens ansvarshavende chefredaktør, Tanja Nyrup Madsen, giver nyhedsmedierne en del af skylden for danskernes sortsyn på indvandring og integration. Hun skriver:

“Men hvis danske mediers ideal er at give et nogenlunde retvisende billede af virkeligheden, hvordan er det så lykkedes os at skabe et billede af indvandringen, som har fået danskerne til at tro, at der bor dobbelt så mange indvandrere i landet, som der faktisk gør?” (Madsen, 2021)

Hvorledes det er nyhedsmediernes ansvar, kan denne rapport ikke afdække, men ovennævnte undersøgelser giver anledning til at se nærmere på nyhedsmediernes virke.

Hvilke konsekvenser kan mediernes dækning have?

Denne afhandling sigter mod at afdække, hvordan nyhedsmediernes dækning påvirker etniske minoriteter. Dette bliver undersøgt i den journalistiske del af specialet, men forud for dette præsenteres undersøgelser, som kan beskrive, hvilke udfordringer etniske minoriteter kan opleve i samfundet.

Som tidligere beskrevet kan framing påvirke publikums fortolkning af, attitude og holdninger til problemstillinger og begivenheder (De Vreese, 2005). Når etniske minoriteter optræder i nyhedsreservater, hvor de bruges som kilder i emner som eksempelvis kriminalitet og terror, er det med til at påvirke publikums opfattelse af gruppen (Jørndrup, 2016; 2022b, p. 37; Nielsen, 2014). Dette kan dermed være en del af forklaringen på danskernes sortsyn på indvandring og integration, som er beskrevet i forrige afsnit (Breidahl & Andersen, 2021; Ipsos, 2016, 2017; Thorsen, 2015).

Dog kan skævvridninger i medie billedet potentielt have flere og mere seriøse konsekvenser for gruppen. Undersøgelser viser, at en rekordstor andel af mænd betragter indvandring som en alvorlig trussel mod deres nationale egenart, og at hver fjerde dansker erklærer sig enig i synspunktet om, at muslimske indvandrere bør blive sendt ud af Danmark (Andersen & Reiermann, 2019, 2020).

Derudover oplever gruppen også diskrimination på arbejdsmarkedet, viser flere undersøgelser. Eksempelvis har unge på erhvervsuddannelserne med indvandrerforældre sværere ved at finde en praktikplads end etniske danskere. På samme måde har minoritetsdanskere sværere ved at finde et arbejde, efter de har afsluttet deres uddannelse (Datta Gupta & Kromann, 2014). En anden undersø-

gelse viser, at jobansøgere med mellemøstlige navne i højere grad bliver valgt fra i ansøgningsprocessen. Jobansøgere med typiske danske navne har knap 53% større chance for at blive kaldt ind til en samtale hos private virksomheder end jobansøgere med typiske mellemøstlige navne (Villadsen & Wulff, 2016). I den offentlige sektor er tallet endnu større, hvor ansøgere med danske navne har 59% større chance for at blive kaldt ind til en jobsamtale end etniske minoriteter (ibid.).

Institut for Menneskerettigheder har i november 2023 udgivet en rapport, der afdækker den oplevede diskrimination hos etniske minoriteter. Rapporten undersøger minoritetsetniske personers oplevelser og er udarbejdet på baggrund af 4300 ikke-vestlige indvandrere og efterkommeres udsagn (Koob et al., 2023). Rapporten kommer blandt andet frem til, at:

- Næsten hver anden minoritetsdanser oplever at få afslag på en ansøgning til et job, en bolig eller et banklån på grund af deres etniske baggrund (Koob et al., 2023, p. 34).
- 84% af deltagerne i undersøgelsen har oplevet diskrimination eller fordomme i form af fornærmende ord, være holdt udenfor eller at andre mennesker er bange for dem på grund af deres etniske baggrund (Koob et al., 2023, p. 22-24).
- Hver anden minoritetsdanser oplever at få dårligere service eller betjening på grund af deres etniske baggrund. Dette er blandt andet i butikker og spisesteder samt i sundhedsvæsenet og på uddannelsessteder (Koob et al., 2023, p. 24, 44-45).
- 28% af deltagerne oplever at blive nægtet adgang til steder, hvor andre gerne må komme ind, på grund af deres etniske baggrund. Dette er især tilfældet i nattelivet (Koob et al., 2023, p. 50-53).

Ydermere kommer rapporten ind på, at diskrimination kan have vidtrækkende konsekvenser for de påvirkede personer:

“Personer, der har erfaret det på egen krop, beretter om øget agtpågivenhed og stress, når de færdes i det offentlige rum. Studier bekræfter også, at oplevelser med diskrimination kan være forbundet med ringere mental sundhed og vedvarende stress (også kaldet minoritetsstress). Dertil kan der opstå barrierer for deltagelse i samfundet på lige vilkår, fx på arbejdsmarkedet og boligmarkedet” (Koob et al., 2023, p. 21).

Om nyhedsmedierne har en indvirkning på diskriminationen, kommer undersøgelserne ikke ind på. Men det er et relevant perspektiv at tage med, da det viser, at gruppen i det store billede kan have svært ved at begå sig i samfundet, da de i højere grad oplever diskrimination.

Repræsentation i film og kulturinstitutioner

Filmforsker, Tess Skadegaard Thorsen, har i sin ph.d.-afhandling undersøgt racialiseret repræsentation i den danske filmbranche. I sin afhandling kommer hun frem til, at repræsentation har svære kår. Etniske minoriteter er underrepræsenterede i danske film, og det betyder for nogle, at de må forhandle og gå på kompromis med deres roller. For at undgå underrepræsentation må skuespillerne acceptere misrepræsentation (Thorsen, 2020).

Thorsen nævner flere gange filmen, MGP missionen (2013), i sin afhandling, hvor hovedpersonen Sawsan, som har tyrkiske rødder, bryder med visse stereotyper: Hun er sød og stærk og langt fra passiv og undertrykt, som muslimske piger typisk portrætteres som (Andreassen, 2007b). Men samtidig reproducerer filmen en stereotyp, da Sawsan må gå imod sin fars vilje, som fastholder stereotypen om den undertrykte, muslimske pige, der lever under sin patriarkalske far (Andreassen, 2007a; Thorsen, 2020, p. 16, 146).

Til Filmmagasinet Ekko forklarer Thorsen:

“ (...) Misrepræsentation er stereotyper, for eksempel om ‘voldelige indvandrermænd’ og ‘undertrykte indvandrerkvinder’. Underrepræsentation drejer sig om, hvordan visse befolkningstyper bliver overset. Det halter på begge fronter, og det ville gavne branchen at forstå forskellen og gøre noget ved det” (Hindse, 2021, p. 103).

Thorsen pointerer, at problemet især ligger i, at filmbranchen støtter disse typer af fortællinger, og at dansk film har et særligt ansvar i at afspejle befolkningen, da de fleste danske film er støttet af offentlige midler (ibid.). En af konklusionerne i hendes undersøgelse er, at løsningen ikke er at skrue op for antallet af etniske minoriteter i filmbranchen. De skal også lande de rigtige roller, så stereotyperne ikke gengives. Repræsentation er ikke kun et spørgsmål om hvor mange, men også hvordan etniske minoriteter portrætteres i den danske filmbranche (Thorsen, 2020, p. 16).

I en anden sammenhæng har Sabrina Vitting-Seerup i sin ph.d.-afhandling undersøgt de kompleksiteter og ambivalenser, der er i arbejdet med at repræsentere minoriteter i danske kulturinstitutioner (Vitting-Seerup, 2021). Hun beskriver, at opfattelsen af etniske minoriteter som en homogen gruppe, gør det svært for kulturinstitutionerne at gennemføre deres repræsentationstiltag. Definitionen af ‘etniske minoriteter’ henviser til forestillingen om en opdelt befolkning, hvor alle entydigt kan kategoriseres som ‘minoritet’ eller ‘majoritet’. Samtidig vil sådan en repræsentation let fremkomme stereotypiserende, idet forståelsen af gruppen er bygget på en simplificeret forståelse (Vitting-Seerup, 2021, p. 209). Det er dermed ikke en enkel opgave at repræsentere minoriteter, selv når man som institution har de bedste intentioner (Vitting-Seerup, 2021, p. 242).

Når der inddrages afhandlinger om filmbranchen og kulturinstitutioner i denne opgave, skyldes det, at disse institutioner har mulighed for at forme borgeres selvforståelse på samme måde, som mediebranchen har. Spillefilm og journalistik er medieprodukter, og det er herigennem, at borgere kan spejle sig i dem, de ser i film eller i nyheder. En vigtig kulturinstitution er bibliotekerne, som både bliver brugt af den gængse dansker, men også af de helt små. Dette afsnit er medtaget for at vise, at repræsentation ikke blot omhandler nyhedsmedierne, men at repræsentation kan indtænkes i mange af samfundets institutioner.

Undersøgellesdesign

Problemformuleringen vil blive undersøgt gennem en kvantitativ indholdsanalyse. En indholdsanalyse er velegnet til at undersøge generelle tendenser i mediedækningen og forskelle mellem nyhedsmedier (Elmelund-Præstekær, 2014). I dette speciale skal indholdsanalysen afdække, hvor ofte og hvordan henholdsvis etniske minoriteter og etniske danskere bliver citeret i to landsdækkende dagblade.

Indholdsanalysen vil hente metodisk inspiration fra undersøgelsen fra Center for Nyhedsforskning på Roskilde Universitet (herfra: RUC) (Jørndrup, 2022b). Begrundelsen for at benytte den samme metode er, at RUC har undersøgt det samme, som denne analyse ønsker at afdække. Derfor vil disse to undersøgelser have et fælles sammenligningsgrundlag med hensyn til undersøgelsesresultater, som vil blive diskuteret afslutningsvis i denne afhandling (Elmelund-Præstekær, 2014).

Undersøgelsen fra RUC bygger på 14 dages indhold fra 11 danske nyhedsmedier (Jørndrup, 2022b, p. 16-17). Denne undersøgelse vil bygge på en måneds indhold fra to landsdækkende dagblade: Politiken og Berlingske. Den tilfældigt udvalgte måned er maj-måned 2023, som skal give indblik i, hvordan journalisters arbejdsmetoder og rutiner afspejler sig i det journalistiske indhold i en tilfældig kalendermåned. Årsagen til at vælge en måned frem for eksempelvis en uge er, at der er en større mængde data at arbejde med, og det gør, at resultaterne giver et mere repræsentativt udsnit af mediebilledet. Ved at kode én enkelt uge er der risiko for, at en særlig begivenhed eller dagsorden "forurener" resultaterne (Elmelund-Præstekær, 2014). Dette undgås, når der kodes for en måned, da en bestemt begivenhed sjældent fylder mediebildet i en hel måned. Derudover kodes to nyhedsmedier for at få et bredt udsnit af mediebildet, og dermed er det muligt at lave konklusioner om danske mediers dækning frem for blot at lave konklusioner om ét dansk nyhedsmedie.

Begrundelsen for at tage udgangspunkt i de to landsdækkende dagblade, Politiken og Berlingske, er, at disse medier ikke er fagspecifikke, men dækker derimod alle emner. Politiken stræber efter at være mangfoldig i avisens valg af emner og kilder for at afspejle befolkningens sammensætning, så både kvinder og etniske minoriteter kommer til orde i dækningen (Politiken, 2015). I modsætning til Politiken, forpligter Berlingske sig ikke til at være en "mangfoldig avis" i avisens etiske vedtægter. Berlingske kendetegner sig som en publicistisk virksomhed, der forpligter sig til at lave journalistik af høj kvalitet (Berlingske/Chefredaktionen). Det vil derfor være relevant at undersøge, om Politiken inddrager flere etniske minoriteter i deres dækning, og om der er forskel på de to aviser.

Det er nyhedsmediernes fysiske aviser, som vil blive kodet. I rapporten fra RUC kodes avisernes printudgivelser, da der er sammenfald mellem print og web-artiklerne (Jørndrup, 2022a, p. 4). På samme måde er det vurderet i denne opgave, at en analyse af printaviserne vil give et dækkende billede af, hvilke slags historier de to dagblade producerer.

Kodemanualens grundsten

I dette afsnit beskrives kodemanualen og hvilke vurderinger, der ligger bag kodemanualens kategorier. Hver enkelt kategori vil blive uddybet enkeltvis. Hvert medie vil blive kodet enkeltvis, således at hvert medie får sin egen mappe i et Excel-dokument.

Den enkelte artikel kodes efter artikelnummer, dato, medie, sektion, rubrik, kildefunktion, etnicitet, eksplicit etnicitet, eksplicit religion og køn. Artiklerne kodes også efter, om de omhandler krigen i Ukraine.

Kategorien artikelnummer er artiklens løbenummer og er en hjælp til koderen (Jørndrup, 2022a, p. 11; Kobbernagel, 2014). Da hver enkelt kilde skal kodes individuelt, og da en artikel kan indeholde flere kilder, er det nødvendigt med et løbenummer til artiklen, så koderen kan holde styr på artiklerne. Løbenummeret er også en optælling af artiklerne.

Der kodes yderligere for dato, medie og rubrik. Dette er igen for at sikre, at der er system i kodningen, og så resultaterne kan samles til sidst.

Efter en gennemgang af de to aviser er der lavet generiske variabler for sektion-kategorien. De to aviser inddeles på forskellig vis. Politiken er inddelt i to sektioner, hvor 1. sektion kun har en enkelt kategori, som er sporten. Navnet 1. sektion dækker dermed både over nyheder fra indland og udland. Berlingske har specifikt lavet en kategori, der hedder nyheder. For ikke at gøre dette kompliceret og kode efter forskellige sektioner, som betyder det samme, kodes der efter følgende sektioner:

- Forside
- Indland
- Udland
- Sport
- Navne
- Kultur
- Erhverv
- Bagside

Kildefunktion kodes efter: Partskilde, ekspert, erfaringskilde og ikke muligt at identificere, som er gensidigt udelukkende variabler. Disse variabler er almene begreber i journalistikken og bruges også i undersøgelsen fra RUC. Undersøgelsen fra RUC bruger følgende beskrivelser af variablerne, som også bruges i denne analyse (Jørndrup, 2022a, p. 13):

- Partskilder bruges i kraft af deres holdning til en given sag. Typiske partskilder er politikere, lobbyister, foreningsfolk og enkeltpersoner, der er part i en sag.
- Ekspertter kan være forskere, men også andre faggrupper, der bruges som ekspert på et område. Ekspertkilder udtaler sig om en given sag med en vis distance i kraft af deres professionalisme.

- Erfaringskilder er personer, der er berørte af beslutninger eller oplevelser, og som udtaler sig om dem. Erfaringskilden udtaler sig om en given situation ud fra sit eget synspunkt.
- Ikke muligt at identificere bruges i de tilfælde, hvor de tre kildefunktioner er overlappende, og ikke én er fremtrædende.

Derudover tilføjes disse to variabler for at kunne udelukke de artikler, hvor kilderne enten er anonyme, eller hvor der ikke er brugt/citeret kilder i artiklen:

- Kilden er anonym
- Der er ikke brugt/citeret kilder i artiklen

Kildens etnicitet kodes efter:

- Etnisk dansk
- Anden vestlig
- Ikke-vestlig
- Udenlandsk
- Anonym
- Der er ikke brugt/citeret kilder i artiklen
- Ved ikke

Denne undersøgelse arbejder efter antagelsen om, at kildernes navne afslører deres etnicitet (Jørndrup, 2022b, p. 19-20). Disse variabler er igen inspireret af undersøgelsen fra RUC dog med få justeringer, så variablerne passer til denne undersøgelse (Jørndrup, 2022a, p. 12).

Når der kodes efter etnicitet, tages der udgangspunkt i Danmarks Statistiks definition, som opdeler befolkningen i tre grupper (jf. begrebsafklaring). Danmarks Statistik skelner mellem etniske danskere, indvandrere og efterkommere og herunder indvandrere og efterkommere fra vestlige og ikke-vestlige lande. Som tidligere beskrevet har denne afhandling ikke kildernes personoplysninger, og derfor kan begreberne indvandrere og efterkommere ikke bruges i kodningen. Dog kan der skelnes mellem ikke-vestlige og vestlige kilder efter Danmarks Statistiks definition (jf. begrebsafklaring).

Hvis kilden har et ikke-vestligt klingende navn, men eksempelvis har en dansk mor, så kodes denne person som etnisk dansk. Hvis kilden er født i Danmark, men har forældre, som ikke er, så kodes kilden som enten anden vestlig eller ikke-vestlig (jf. begrebsafklaring). Dog er det ofte udfordrende at afgøre, og derfor er det navnet, som bestemmer/afslører, hvilken kategori kilden falder under. Derudover vurderes kildens etnicitet også ud fra de øvrige oplysninger, som fremgår af de undersøgte artikler. Kilden skal have et tilknytningsforhold til Danmark for at blive kodet som enten etnisk dansk, anden vestlig eller ikke-vestlig.

Der kan være potentielle fejkilder behæftet med denne arbejdsmetode. Dette redegøres for i diskussionsafsnittet. I en undersøgelse, hvor ukendte borgere optræder som nyhedskilder, er dette den eneste måde at undersøge problemformuleringen på. I de tilfælde, hvor det er muligt, bliver kilden slået op på internettet for at faktatjekke, om personen er blevet kodet korrekt.

Når en kilde kodes som udenlandsk, betyder det, at kilden ikke har tilknytning til Danmark, og dermed frasorteres kilden senere i processen. En kilde kodes som værende anonym, når der ikke findes oplysninger om kilden, eksempelvis køn, navn og etnicitet. Anonyme kilder frasorteres også. Variablerne er gensidigt udelukkende.

Variablen eksplicit etnicitet kodes efter:

- Etnicitet er nævnt
- Etnicitet er ikke nævnt

Disse koder er gensidigt udelukkende og beskriver, om kildens etniske tilhørsforhold eksplicit nævnes i artiklen.

Variablen eksplicit religion angiver, om kildens religiøse tilhørsforhold nævnes i artiklen og i så fald hvilken. Kategorierne er endnu en gang fundet i undersøgelsen fra RUC (Jørndrup, 2022a, p. 12):

- Kristendom
- Islam
- Jødedom
- Buddhisme
- Hinduisme
- Sikhisme
- Kinesiske religioner
- New age-religioner
- Ateisme
- Religiøst tilhørsforhold nævnes ikke

Disse er gensidigt udelukkende.

Kilderne kodes også efter køn:

- Kvinde
- Mand
- Nonbinær
- Kilden er anonym
- Der er ikke brugt/citeret kilder i artiklen

Nonbinær er oprettet, så de kilder, der ikke bliver omtalt som henholdsvis mand eller kvinde, får en kodning. Disse er gensidigt udelukkende.

Da forskerne på RUC påbegyndte deres undersøgelse, var de opmærksomme på, at corona-pandemien dominerede i mediedækningen, og at det potentielt kunne mudre deres resultater (Jørndrup,

2022b, p. 16). I 2023 er nyhedsbilledet i Danmark markant påvirket af krigen i Ukraine. Derfor kodes der også for, om artiklerne handler om krigen i Ukraine, og disse sorteres herefter fra. Da der er usædvanligt stort fokus på krigen, kan dette påvirke resultaterne. Der kodes således efter:

- Artiklen handler om krigen i Ukraine
- Artiklen handler ikke om krigen i Ukraine

Disse er gensidigt udelukkende.

Afgrænsning og tilføjelser

Der kodes kun for “traditionelt” nyhedsindhold som nyheder og interviews m.m., da disse afspejler journalistiske normer og arbejdsrutiner. Det vil sige, at kommentarer, debatindlæg, analyser, ledere, anmeldelser og andet opinionsjournalistik ikke bliver kodet. Temasider i aviserne kodes, hvis de er statter eller komplimenterer det faste stof (jf. sektion-kategorien). Magasiner og tillæg kodes ikke.

Forsiden og bagsiden bliver kodet i de tilfælde, hvor der fremgår en artikel, som indeholder en brødtekst. Det vil sige, at forsidehistorier, som kun består af en rubrik og underrubrik, ikke bliver kodet.

I denne undersøgelse defineres kilder som enkeltpersoner. Det betyder, at citerede grupper ikke kodes, medmindre gruppen repræsenteres af en konkret person, som udtaler sig på vegne af gruppen. For at en kilde skal blive kodet, skal kilden mindst en gang have et direkte citat i artiklen. Det vil sige, at kilden skal være interviewet af journalisten, da dette afspejler journalistiske normer og arbejdsrutiner. Hvis kildens citat derimod kommer fra en pressemeddelelse, og dermed ikke er interviewet af journalisten selv, kodes kilden ikke. Skriftlige svar og andenhåndskilder kodes heller ikke. Kilden skal stå frem med sit rigtige navn og må ikke være anonym eller være givet et andet navn for at være anonym. I så fald kodes kilden som værende anonym og sorteres fra i den endelige analyse. Hver kilde kodes én gang per artikel, selvom kilden citeres flere gange. Optræder den samme kilde i flere forskellige artikler, vil kilden blive kodet hver gang, kilden optræder i en ny historie (Jørndrup, 2022a).

I denne undersøgelse medtages kun danske kilder. Det vil sige kilder, som har tilknytning til Danmark, hvorfor udenlandske kilder sorteres fra. Udenlandske kilder kodes og sorteres fra i den endelige analyse.

Artikler om krigen i Ukraine kodes for at blive sorteret fra i analysen.

Grønlandske og færøske kilder kodes som kilder med anden vestlig baggrund. Grønlandere er født med dansk statsborgerskab, og de fleste færingar har dansk statsborgerskab. Men på trods af de to gruppers danske statsborgerskab, er de minoriteter sammenlignet med den etnisk danske majoritet. Det kan være særligt problematisk at betegne grønlændernes etniske ophav, og dette diskuteres derfor yderligere i diskussionsafsnittet.

Kodemanual

Kodemanualen er på forhånd testet gennem en intrakoderrealibilitets-test, hvor kategorierne er blevet tilpasset til den endelige undersøgelse (Elmelund-Præstekær, 2014). Den præsenteres her i sin fulde form:

Artikelnummer:

- 1, 2, 3, 4, 5...

Dato:

- 01.05.2023
- 02.05.2023...

Medie:

- Politiken (1)
- Berlingske (2)

Sektion:

- Forside (1)
- Indland (2)
- Udland (3)
- Sport (4)
- Navne (5)
- Kultur (6)
- Erhverv (7)
- Bagside (8)

Rubrik:

- Eksempelvis: *Danskernes højere pensionsalder batter 15 gange mere end afskaffelsen af store bededag*

Kildefunktion:

- Partskilde (1)
- Ekspert (2)
- Erfaringskilde (3)
- Ikke muligt at identificere (4)
- Kilden er anonym (5)
- Der er ikke brugt/citeret kilder i artiklen (6)

Kildens etnicitet:

- Etnisk dansk (1)
- Anden vestlig (2)
- Ikke-vestlig (3)
- Udenlandsk (4)
- Anonym (5)
- Der er ikke brugt/citeret kilder i artiklen (6)
- Ved ikke (7)

EksPLICIT etnicitet:

- Etnicitet er nævnt (1)
- Etnicitet er ikke nævnt (2)

EksPLICIT religion:

- Kristendom (1)
- Islam (2)
- Jødedom (3)
- Buddhismisme (4)
- Hinduisme (5)
- Sikhisme (6)

- Kinesiske religioner (7)
- New age-religioner (8)
- Ateisme (9)

- Religiøst tilhørsforhold nævnes ikke (10)

Køn:

- Kvinde (1)
- Mand (2)
- Nonbinær (3)

- Kilden er anonym (4)
- Der er ikke brugt/citeret kilder i artiklen (5)

Krigen i Ukraine:

- Artiklen handler om krigen i Ukraine (1)

- Artiklen handler ikke om krigen i Ukraine (2)

Det udfyldte kodeskema vedhæftes separat (bilag 3).

Resultater

Samlet set er der foretaget kodning af 1644 artikler fra de to dagblade. Der er henholdsvis kodet 611 artikler fra dagbladet Politiken og 1033 artikler fra Berlingske i perioden 1.-31. maj 2023.

I første omgang sorteres data fra det samlede antal af kodninger. Som tidligere beskrevet skal kilderne mindst én gang have et direkte citat i artiklen for at blive kodet. Derfor sorteres artikler fra, hvor der ikke fremgår nogen kilder. Kilden skal stå frem med sit rigtige navn og må ikke være anonym eller være givet et andet navn for at være anonym. Udenlandske kilder, som ikke har tilknytning til Danmark, sorteres også fra. Begrundelsen for disse frasorteringer er, at undersøgelsen ser på den oplevede etnicitet i form af, om kilden repræsenterer en majoritet eller minoritet. Den eneste måde at undersøge dette på er ved at kode efter kildens navn, hvor anonyme kilder ikke kan anvendes. Da indholdsanalysen fokuserer på danske nyhedsmedier og kilder med tilknytning til Danmark, er udenlandske kilder udelukket. Derudover udelukkes artikler, der omhandler krigen i Ukraine, da disse potentielt kan påvirke resultaterne. Siden krigen mellem Rusland og Ukraine brød ud, har der været intensiveret dækning af krigen, hvilket naturligt indebærer brug af kilder med russisk eller ukrainsk baggrund. Antallet af kilder med russisk eller ukrainsk baggrund er derfor steget som følge af krigen.

Tabel over frasorterede artikler:

Kodning	Samlet antal af artikler	Politiken	Berlingske
Artiklen handler om krigen i Ukraine (1)	42 artikler	25 artikler	17 artikler
Køn: Kilden er anonym (4)	28 artikler	18 artikler	10 artikler
Køn: Der er ikke brugt/citeret kilder i artiklen (5)	749 artikler	213 artikler	536 artikler
Kildens etnicitet: Udenlandsk (4)	95 artikler	62 artikler	33 artikler
Kildens etnicitet: Anonym (5)	13 artikler	10 artikler	3 artikler
Kildens etnicitet: Der er ikke brugt/citeret kilder i artiklen (6)	0 artikler	0 artikler	0 artikler

Kildefunktion: Kilden er anonym (5)	0 artikler	0 artikler	0 artikler
Kildefunktion: Der er ikke brugt/citeret kilder i artiklen (6)	0 artikler	0 artikler	0 artikler
I alt	927	328	599

Samlet set er 927 artikler sorteret fra. Det er henholdsvis 328 artikler, som er sorteret fra Politiken, og 599 artikler, som er sorteret fra Berlingske.

Efter frasorteringen er der 771 artikler tilbage, som skal analyseres. Det er henholdsvis 321 artikler fra Politiken og 450 artikler fra Berlingske, viser en optælling fra Excel. Fordi den samme artikel kan fremgå flere gange i kodningen, kan de frasorterede artikler ikke blot subtraheres fra det samlede antal (1644).

Det er også en mulighed at undersøge antallet af kilder, som er kodet. Efter frasorteringen er der 800 kilder tilbage fra Berlingske og 716 fra Politiken. Det giver et samlet antal på 1596 kilder.

Tabel over antallet af artikler og kilder ved de to medier (efter frasortering):

	Berlingske	Politiken	I alt
Antal artikler	450	328	771
Antal kilder	880	716	1596

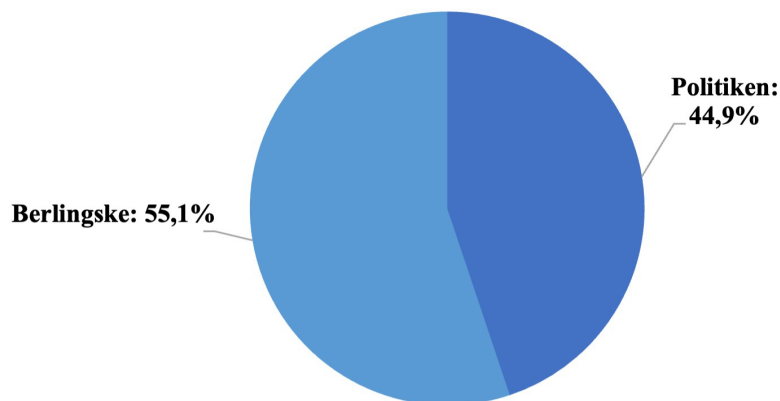
Nu præsenteres resultaterne, hvor procentsatsen er udregnet for de enkelte variabler, som der er kodet for. Procentsatsen er udregnet ud fra antallet af kilder.

Det samlede resultat

Nu præsenteres det samlede resultat for begge medier. Dette er for at vise det samlede billede af repræsentationen. Herefter præsenteres Politiken og Berlingske enkeltvis for at se på ligheder og forskelle mellem de to dagblade.

Først og fremmest undersøges, hvordan fordelingen af kilder er mellem Politiken og Berlingske for at vurdere, om der er en ligelig fordeling. Fordelingen af kilder har en betydning, når resultaterne for de to dagblade samles.

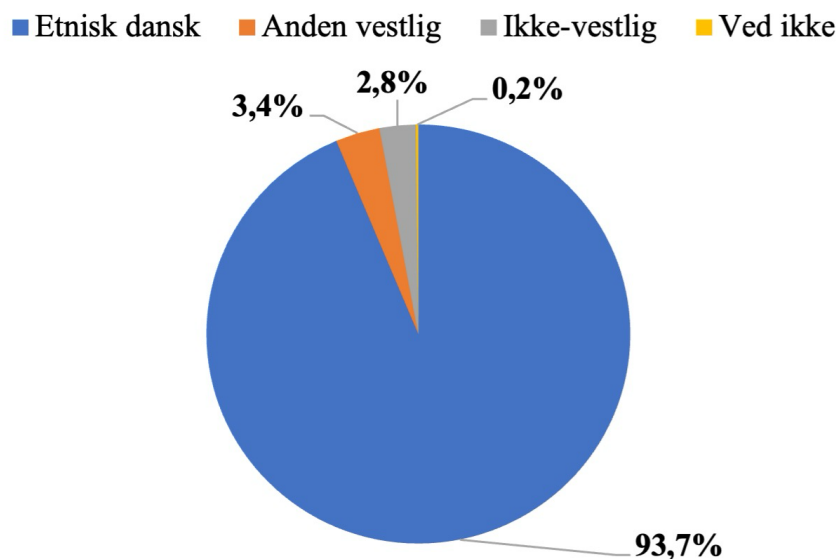
Antal kilder procentforskel

Der er 5,1% forskel på fordelingen af kilder mellem de to medier. Det betyder, at resultaterne er sammenlignelige, og at der er balance i antallet af kilder mellem Politiken og Berlingske. Der er ikke ét medie, som har stor overvægt af kilder, det er derimod ligeligt fordelt.

Det næste diagram viser kildernes etnicitet i procent.

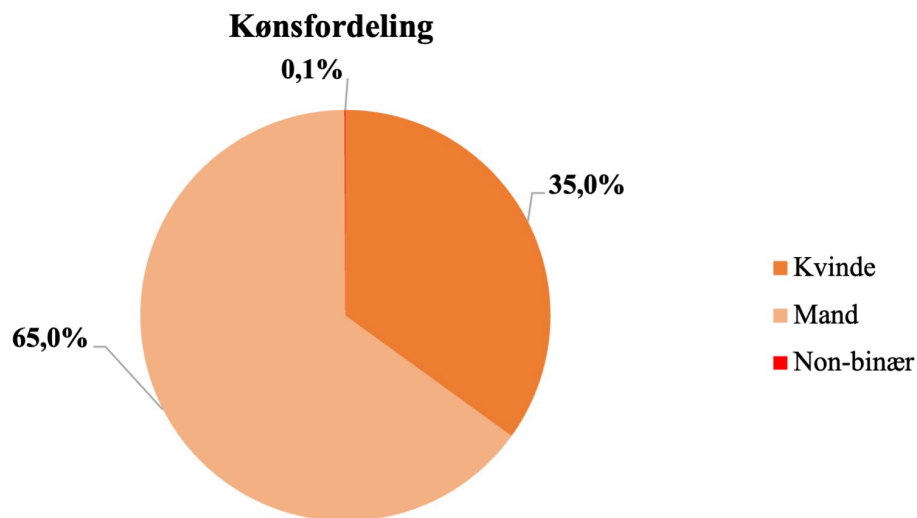
Kildernes etnicitet i procent

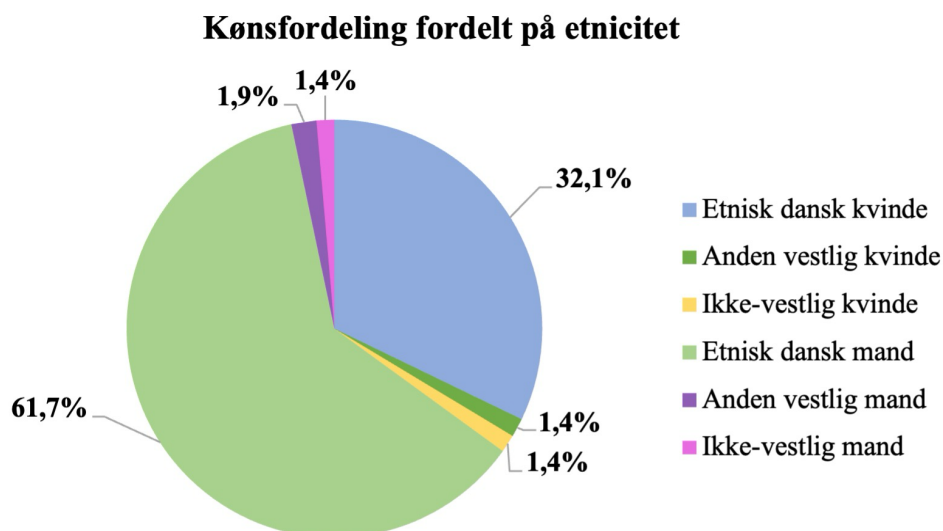
Etniske minoriteter udgør 6,2% af nyhedskilderne i nærværende undersøgelse, mens de udgør 15,4% af befolkningen (bilag 1). Ikke-vestlige kilder udgør den mindste andel af nyhedskilderne på 2,8% sammenlignet med, at de udgør 9,7% af befolkningen (bilag 1). Størstedelen af kilderne er etniske danskere, som udgør 93,7% af kilderne. Dette resultat stemmer overens med rapporten fra RUC, som fandt frem til, at etniske minoriteter udgjorde 3,5% af nyhedskilderne (Jørndrup, 2022b, p. 7). Dog finder nærværende analyse flere minoritetskilder.

Punktet 'ved ikke' beskriver de kilder, hvor etniciteten ikke kunne bedømmes. Det er en lille andel af kilderne, hvor etniciteten ikke kunne bedømmes. Disse 'ved ikke'-svar bliver frasorteret i de næste diagrammer, da de udgør en lille og dermed ubetydelig del af svarene.

Det næste diagram viser kønsfordelingen af kilderne.

Der kan udledes, at størstedelen af kilderne er mænd. Resultatet stemmer overens med undersøgelsen "Ligestilling i nyhedsmedierne – Who makes the News", hvor kvinderne også udgjorde 35% af kilderne (Jørndrup, 2021, p. 20). Men endnu mere interessant er måske, hvordan kønsfordelingen er i forhold til kildernes etnicitet.

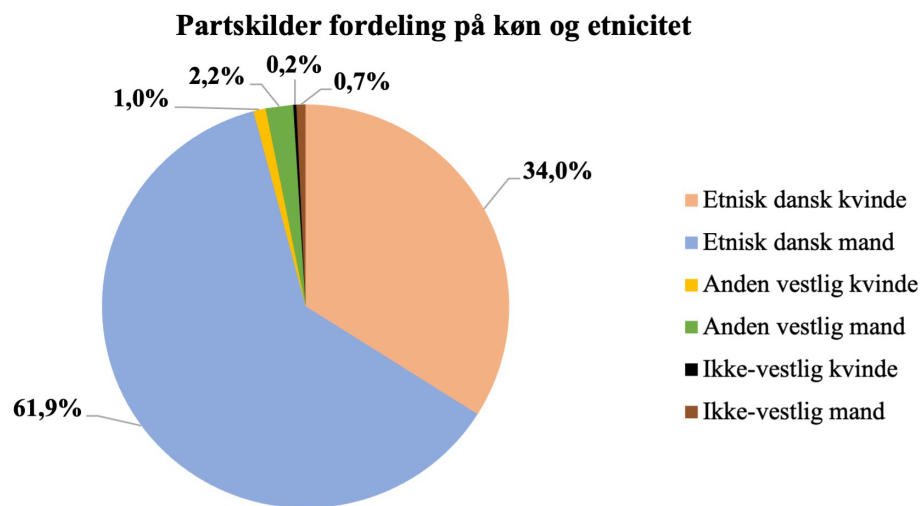
Den gruppe, som oftest bliver interviewet, er etnisk danske mænd, som udgør 61,7% af kilderne. Dernæst er det etnisk danske kvinder, som udgør 32,1% af kilderne. Minoritetskvinder er de kilder, der optræder mindst og udgør samlet set 2,8% af kilderne. Mænd med anden vestlig og ikke-vestlig baggrund udgør 3,3% af kilderne.

Der kan konkluderes, at det primært er etnisk danske mænd, der hyppigst optræder som kilder, mens minoritetskvinder optræder mindst hyppigt som kilder.

Kildefunktioner

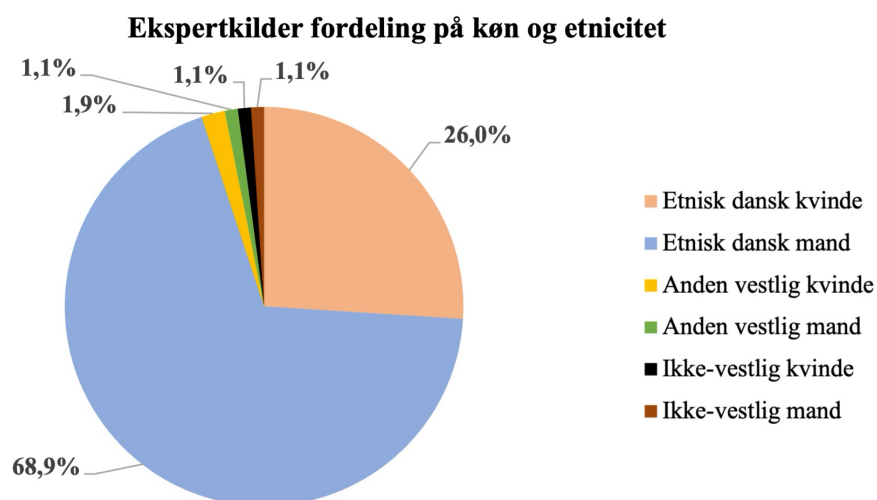
Det næste step er at undersøge hvilke kildefunktioner, kilderne besidder.

Partskilder

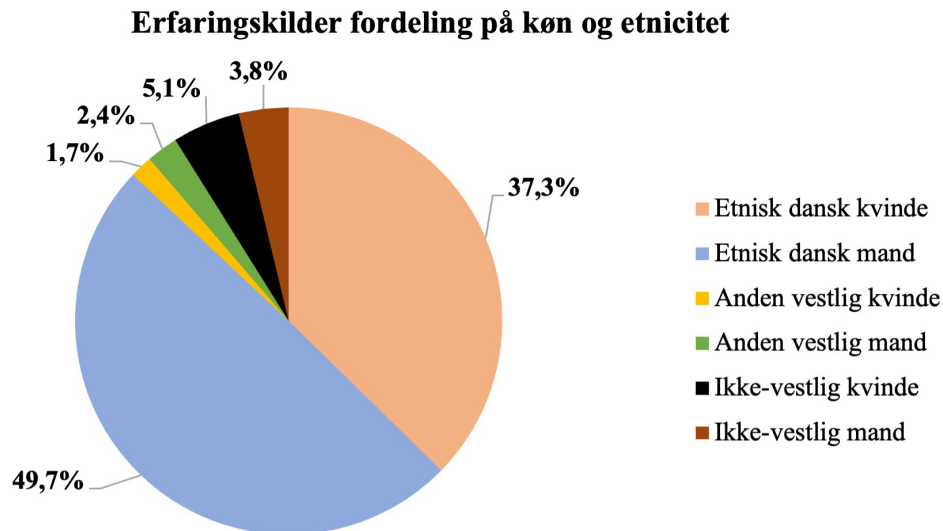
De fleste partskilder er etnisk danske mænd, som udgør næsten 62% af partskilderne. Etnisk danske kvinder udgør 34% af partskilderne. Det er dermed majoritetsdanskere, som hyppigere interviewes som partskilder. Den gruppe, som udgør den mindste andel af partskilderne, og dermed sjældent bliver interviewet som partskilde i de to respektive aviser, er ikke-vestlige kvinder. De udgør 0,2% af kilderne, mens ikke-vestlige mænd udgør 0,7% af partskilderne. Heller ikke mænd og kvinder med anden vestlig baggrund udgør en stor andel af kilderne. Dog bliver de interviewet oftere som partskilder end personer med ikke-vestlig baggrund.

Ekspertkilder

Ekspertkilderne er også domineret af etnisk danske mænd. De udgør 68,9% af ekspertkilderne, som er den største andel af kilderne. Etnisk danske kvinder udgør 26% af ekspertkilderne, som er en betydelig lavere andel end mændene. Etniske minoriteter udgør samlet set 5,2% af ekspertkilderne, hvor det er kvinder med anden vestlig baggrund, der udgør den største andel på 1,9%.

Erfaringskilder

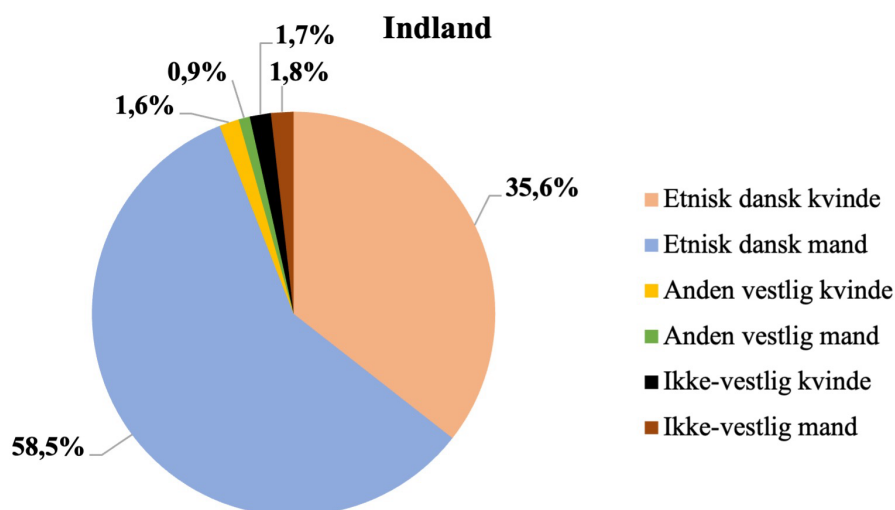

Halvdelen af erfaringskilderne er etnisk danske mænd. Dermed dominerer etniske danske mænd i alle tre kildetyper. Etnisk danske kvinder udgør 37,3% af erfaringskilderne, som betyder, at etnisk danske kvinder størst er repræsenteret i denne kildekategori. Det samme gælder for etniske minoriteter, som også er størst repræsenteret i rollen som erfaringskilde. Etniske minoriteter udgør samlet set 13% af kilderne. Dette falder i tråd med rapporten fra RUC, som fandt frem til, at minoriteter oftere optræder som caseperson og sjældent optræder som officielle kilder, der taler ud fra et politisk organ, myndighed eller andre organisationer (Jørndrup, 2022b, p. 32).

Avissektioner

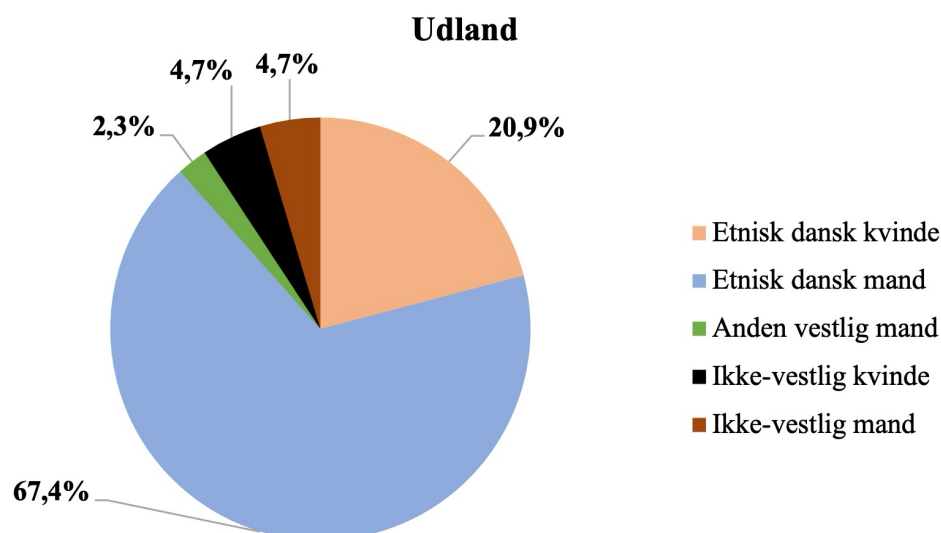
I den næste del er data hentet for de enkelte sektioner for at undersøge hvilke grupper, der optræder i de enkelte sektioner. Der er taget afsæt i de fælles sektioner, som optræder i begge aviser.

Indland

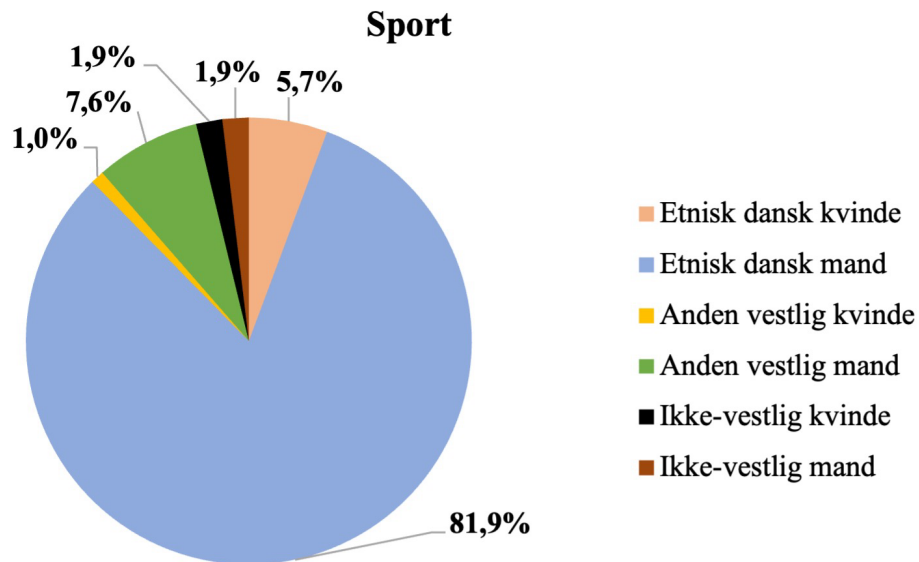
Indlandssektionen domineres primært af etnisk danske kilder. Det er dermed en lille andel af kilder med anden etnisk baggrund, som optræder i indlandssektionen. Samlet set udgør minoritetsdanskere 6% af kilderne.

Udland

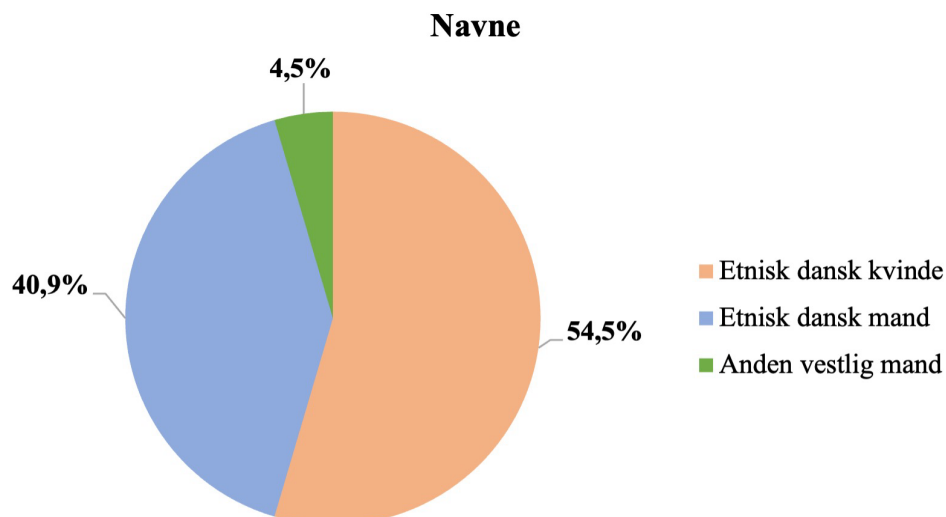
Udlandssektionen er i stor grad domineret af etnisk danske mænd. Etniske minoriteter udgør 11,7% af kilderne. Dog er kvinder med anden vestlig baggrund ikke repræsenteret i udlandssektionen, og fremgår dermed ikke af figuren.

Sport

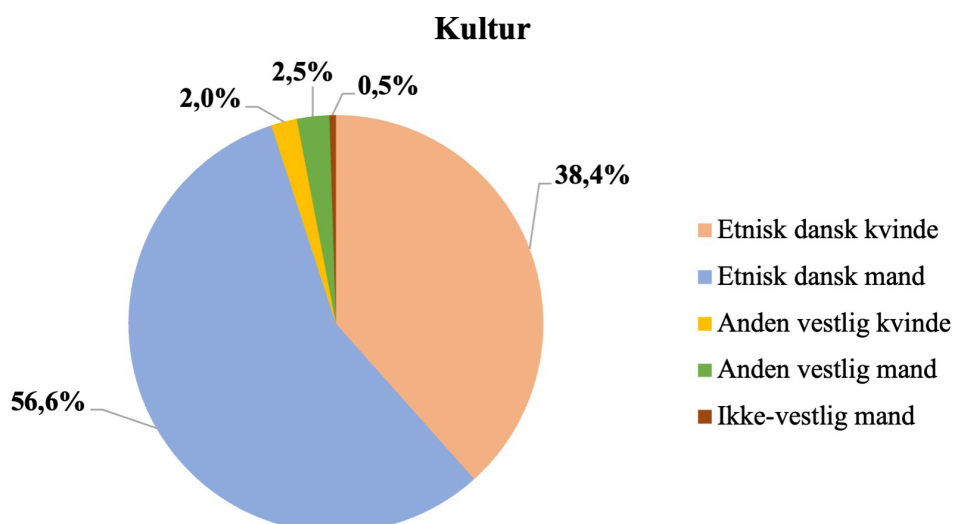
Der kan ud fra figuren udledes, at fire ud af fem kilder i sportsartikler er etnisk danske mænd. Den anden mest brugte kilde er mænd med anden vestlig baggrund, som udgør 7,6% af kilderne. Det er første gang, at en etnisk minoritet bliver interviewet flere gange end en etnisk dansk kilde - i dette tilfælde etnisk danske kvinder, som udgør 5,7% af kilderne. Sportssektionen er domineret af mandlige kilder, hvorfor mænd med anden vestlig baggrund sandsynligvis overhaler etnisk danske kvinder i denne sektion.

Navne

Der kan ud fra figuren udledes, at etniske minoriteter sjældent bliver brugt som kilder i navnesektionen. Den eneste gruppe af minoriteter, som bliver repræsenteret i navnesektionen, er mænd med anden vestlig baggrund, som udgør 4,5% af kilderne. De resterende minoritetsgrupper fremgår ikke af figuren, da de ikke er interviewet til navnesektionen. Den største andel af kilder er etnisk danske kvinder, som udgør over halvdelen af kilderne.

Kultur

Etniske minoriteter udgør 5% af kilderne i kultursektionen. Dog fremgår ikke-vestlige kvinder ikke af figuren, da de ikke er blevet interviewet til kultursektionen en eneste gang. De kilder, som oftest interviewes til kultursektionen, er etnisk danske mænd, som udgør over halvdelen af kilderne. Den anden mest brugte kilde er etnisk danske kvinder, som udgør 38,4% af kilderne.

Samlet set udgør minoritetskilder en lille andel i de forskellige sektioner. De sektioner, hvor minoritetskilder mindst optræder i, er navne og kultur. Alle minoritetsgrupper er heller ikke repræsenteret i alle sektioner, viser figurene.

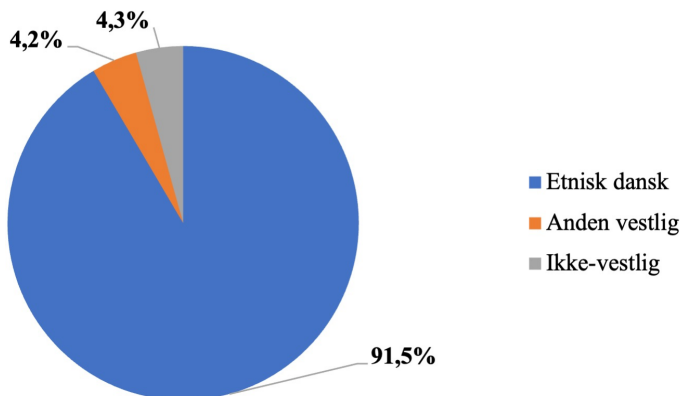
Resultater - sammenlignet

Nu præsenteres resultaterne enkeltvis for Politiken og Berlingske for at finde ligheder og forskelle i dækningen mellem de to dagblade. Politiken hæfter sig ved at være en mangfoldig avis, som lader etniske minoriteter komme til orde (Politiken, 2015). Dette sættes nu på prøve, når resultaterne sammenlignes.

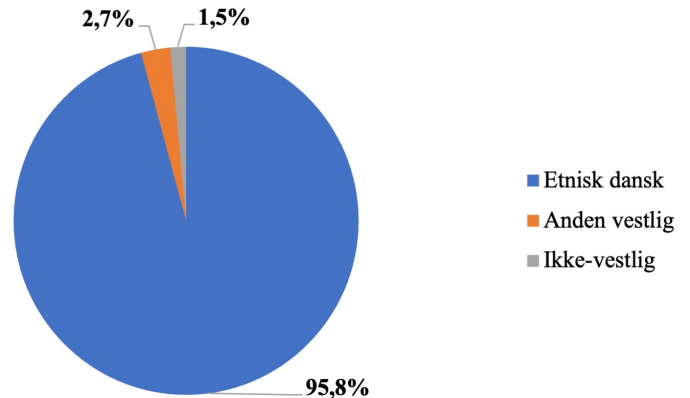
De to aviser sammenlignes på alle mulige parametre. Med det menes kildernes etnicitet og køn, hvilke kildefunktioner de besidder, i hvilke sektioner de fremgår, og hvor ofte deres etnicitet nævnes i artiklerne. Dog sammenlignes følgende parametre ikke, da disse ikke har givet udslag, og er dermed ikke relevante at sammenligne: Bagside og eksplicit religion. Det er kun Politiken, som har bagsideartikler, og det er et få antal, som ikke er repræsentativt. Derudover er der nul artikler, hvori kildens religion er nævnt.

Nu præsenteres kildernes etnicitet i procent.

Kildernes etnicitet i procent (Politiken)

Kildernes etnicitet i procent (Berlingske)

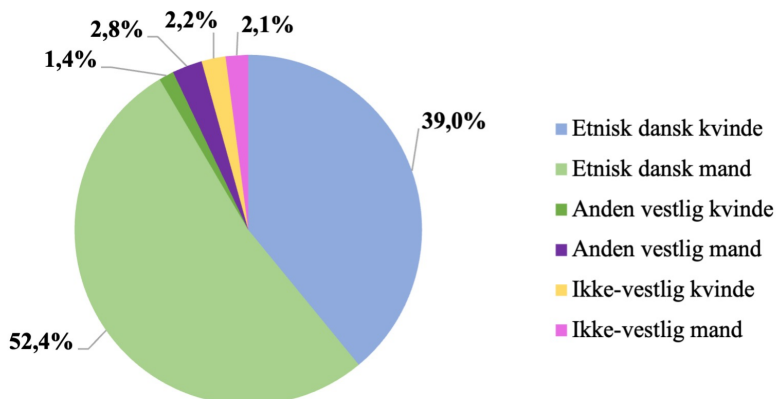
I Politikens dækning udgør etniske minoriteter 8,5% af kilderne, mens minoriteter udgør 4,2% af kilderne i Berlingske. Politiken inddrager dobbelt så mange etniske minoriteter, som Berlingske gør. Politiken inddrager lige mange kilder med anden vestlig baggrund såvel som kilder med ikke-vestlig baggrund, mens Berlingske inddrager næsten dobbelt så mange kilder med anden vestlig baggrund i forhold til kilder med ikke-vestlig baggrund.

Sammenlignes resultatet med undersøgelsen fra RUC, som viste, at etniske minoriteter udgjorde 5,6% af kilderne i Politiken og 3,5% af kilderne i Berlingske, så inddrager de to medier flere minoritetskilder i nærværende undersøgelse. Undersøgelsen fra RUC viser dog også, at Politiken interviewer flere minoritetskilder end Berlingske (Jørndrup, 2022b, p. 26).

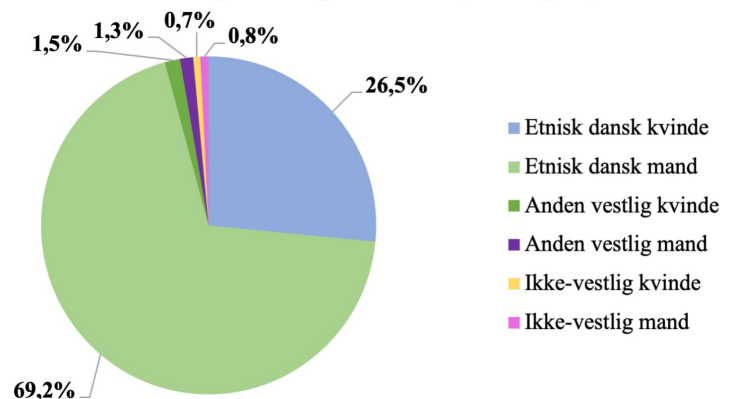
Politiken stræber efter at afspejle befolkningssammensætningen (Politiken, 2015). Dette lykkes til dels. Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere udgør 9,7% af befolkningen, mens de udgør 4,3% af Politikens kilder (bilag 1). Politiken er mere repræsentativ i forhold til at inddrage minoriteter med anden vestlig baggrund, som udgør 5,7% af befolkningen og 4,2% af Politikens dækning (bilag 1).

Nu fremlægges resultatet af kønsfordelingen, opdelt efter kildernes etnicitet.

Kønsfordeling fordelt på etnicitet (Politiken)

Kønsfordeling fordelt på etnicitet (Berlingske)

Der kan ud fra figurene udledes, at det primært er etnisk danske mænd, der hyppigst bliver interviewet i de to aviser. Syv ud af 10 kilder i Berlingske er etnisk danske mænd, og Berlingske er dermed den avis, som giver mest spalteplads til etnisk danske mænd. Hver anden kilde i Politiken er en etnisk dansk mand. Den minoritetsgruppe, som optræder hyppigst i Politiken, er mænd med anden vestlig baggrund, mens det for Berlingske er kvinder med anden vestlig baggrund. Dog udgør de en lille procentdel af det samlede antal kilder.

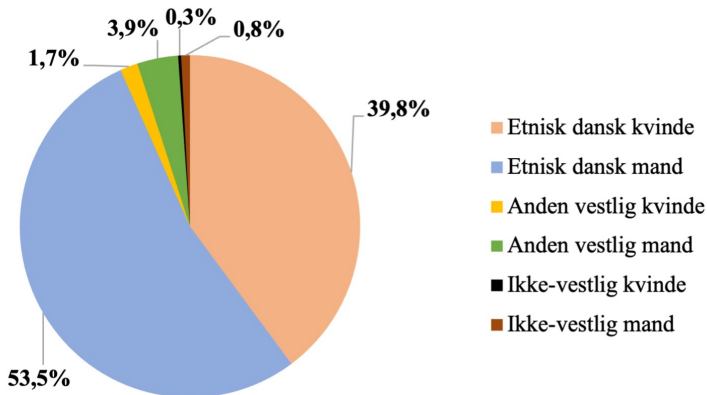
Der kan ud fra figurene konkluderes, at den avis, som inddrager flest kilder med anden etnisk baggrund, er Politiken.

Kildefunktioner

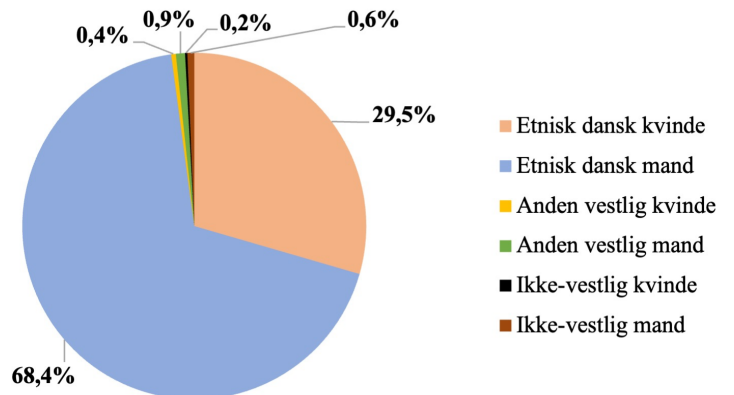
I den kommende del sammenlignes fordelingen af kildefunktioner for de to medier.

Partskilder

Partskilder fordelt på etnicitet og køn (Politiken)

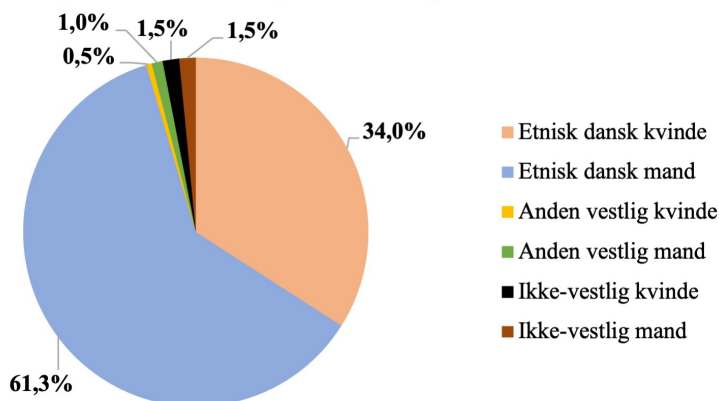
Partskilder fordelt på etnicitet og køn (Berlingske)

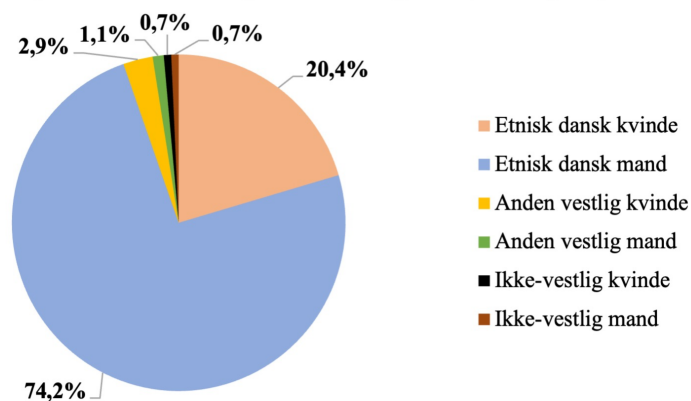
Politiken interviewer flere etniske minoriteter som partskilder i deres artikler. Etniske minoriteter udgør 6,7% af ekspertkilderne i Politiken, mens gruppen udgør 2,7% af ekspertkilderne i Berlingske. Den gruppe, som mindst fremkommer som ekspertkilde i begge aviser, er ikke-vestlige kvinder.

Ekspertkilder

Ekspertkilder fordelt på etnicitet og køn (Politiken)

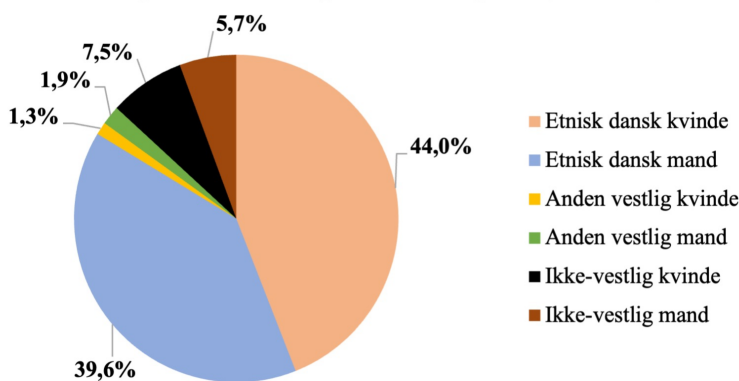
Ekspertkilder fordelt på etnicitet og køn (Berlingske)

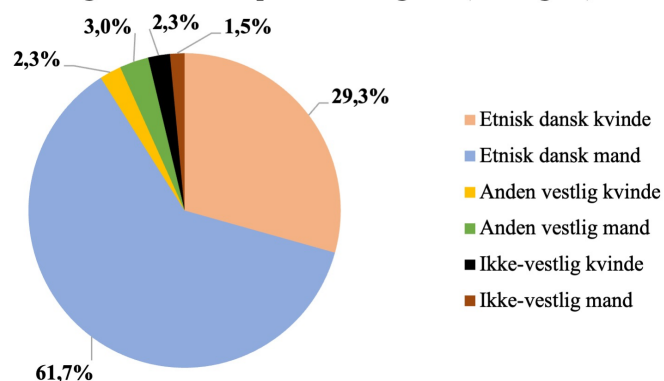
Samlet set har Berlingske størst antal ekspertkilder med anden etnisk baggrund. De udgør 5,4% af kilderne i Berlingske, mens etniske minoriteter udgør 4,5% af Politikens ekspertkilder. Den minoritetsgruppe, der interviewes flest gange som ekspert i Berlingske, er kvinder med anden vestlig baggrund, mens det i Politiken er ligeligt fordelt mellem ikke-vestlige mænd og kvinder.

Erfaringskilder

Erfaringskilder fordelt på etnicitet og køn (Politiken)

Erfaringskilder fordelt på etnicitet og køn (Berlingske)

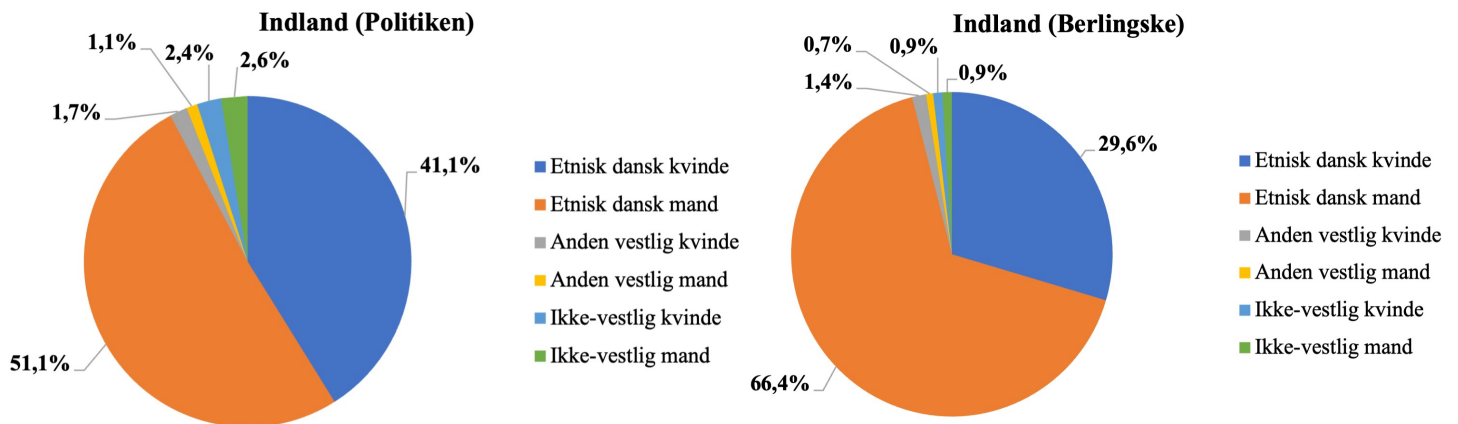

Etniske minoriteter optræder i langt højere grad som erfaringskilder i begge medier. Gruppen udgør samlet set 16,4% af erfaringskilderne i Politiken og 9,1% i Berlingske. Politiken interviewer flere minoriteter som erfaringskilder, end Berlingske gør.

Avissektioner

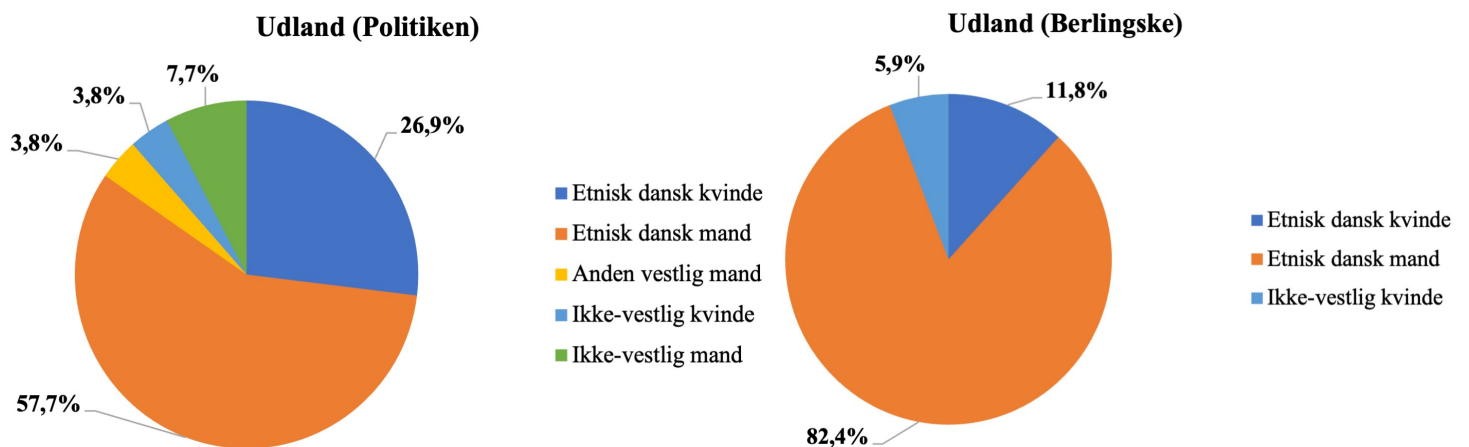
I den næste del er der indsamlet data for hver sektion med det formål at undersøge hvilke grupper, der optræder i avissektionerne. Der er taget afsæt i de sektioner, som forekommer i begge aviser.

Indland

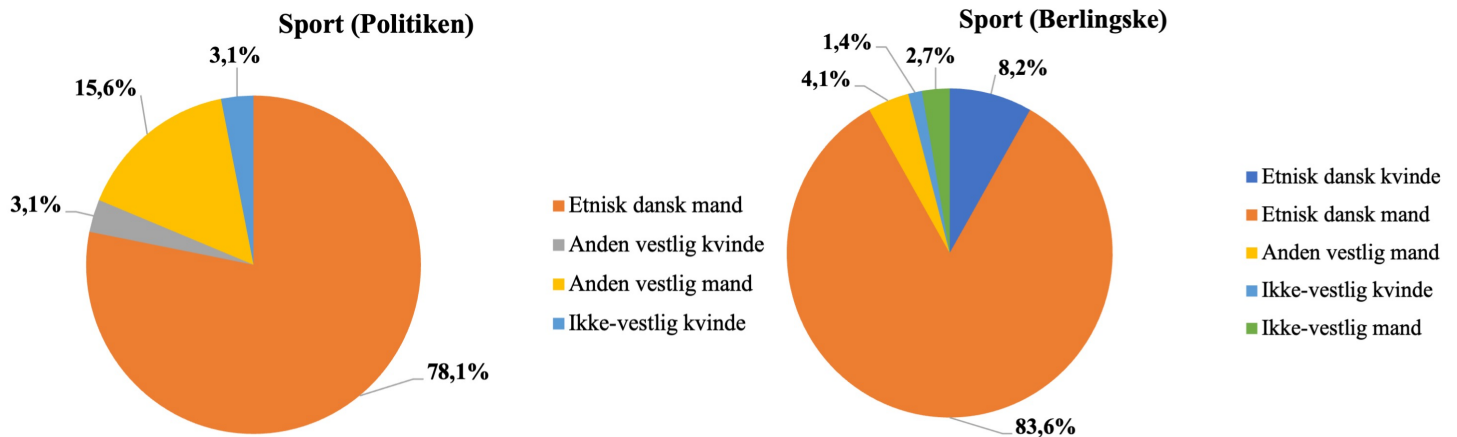
Når indlandssektionerne for de to medier sammenlignes, viser figurerne, at Politiken interviewer flest minoritetsdanskere til indland. Minoritetsdanskere udgør 7,8% af kilderne i Politiken. Dette tal er halveret i Berlingske, hvor minoritetskilder udgør 3,9%.

Udland

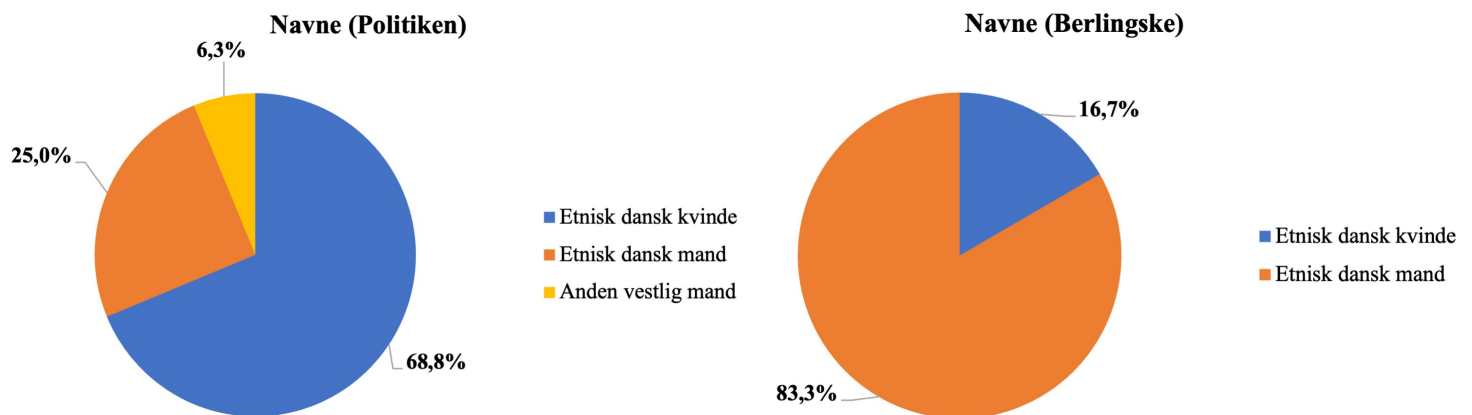
I udlandssektionen er det ikke alle minoritetsgrupper, der er repræsenteret. I Politiken er kvinder med anden vestlig baggrund ikke interviewet til udlandssektionen, mens Berlingske kun har interviewet kilder med ikke-vestlig baggrund blandt alle minoritetsgrupper. Etniske minoriteter udgør 15,4% af kilderne i Politiken og 5,9% i Berlingske.

Sport

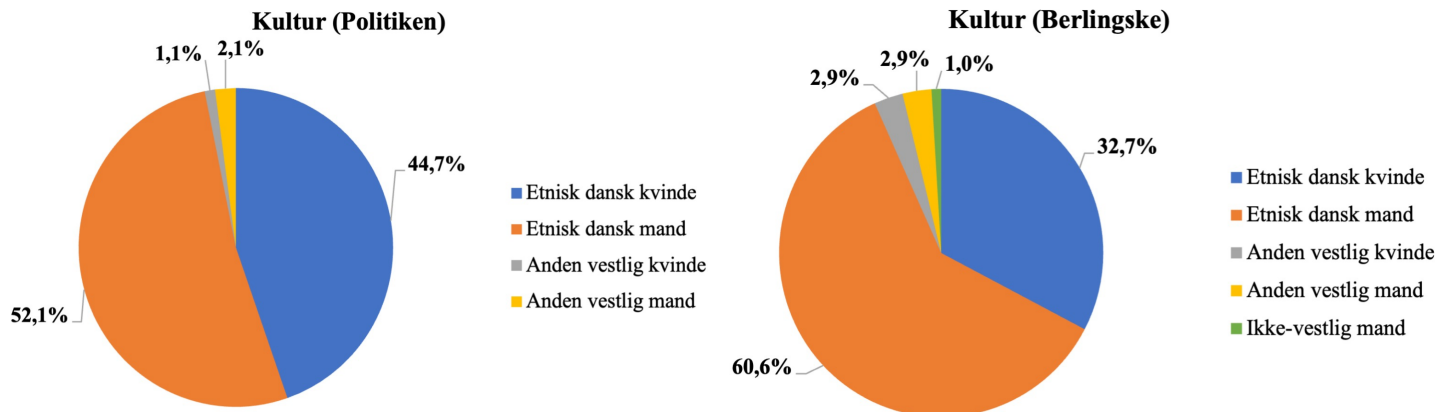
Heller ikke i sportssektionen er alle etniske grupper repræsenteret. Mens Politiken ikke har interviewet mænd med ikke-vestlig baggrund og etnisk danske kvinder til sportssektionen, har Berlingske ikke interviewet kvinder med anden vestlig baggrund. Den minoritetsgruppe, der oftest interviewes til sportsartikler i begge aviser, er mænd med anden vestlig baggrund. Etniske minoriteter udgør 21,8% af kilderne i Politiken og 8,2% i Berlingske.

Navne

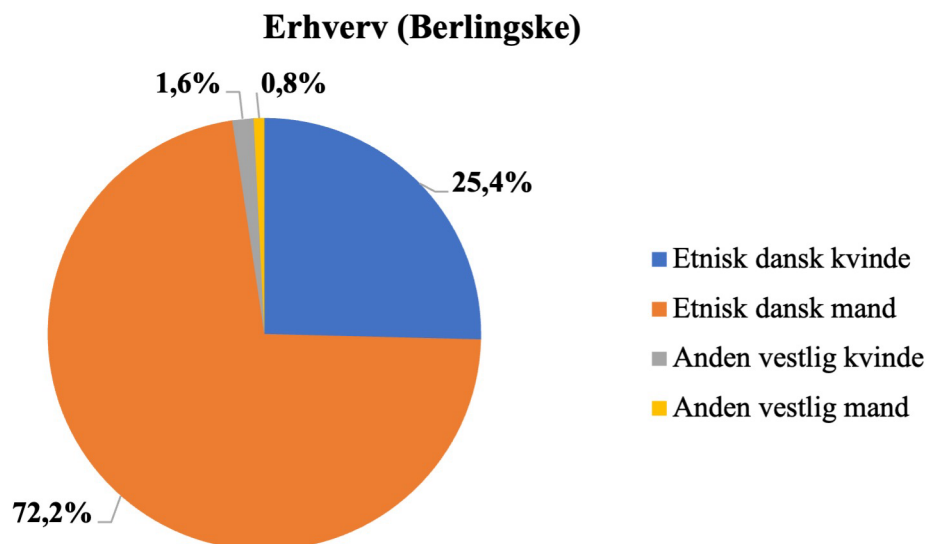
Navnesektionen er den sektion, hvor minoritetskilder mindst fremgår i. I Berlingske fremgår kun etnisk danske kilder, mens Politiken også har interviewet mænd med anden vestlig baggrund.

Kultur

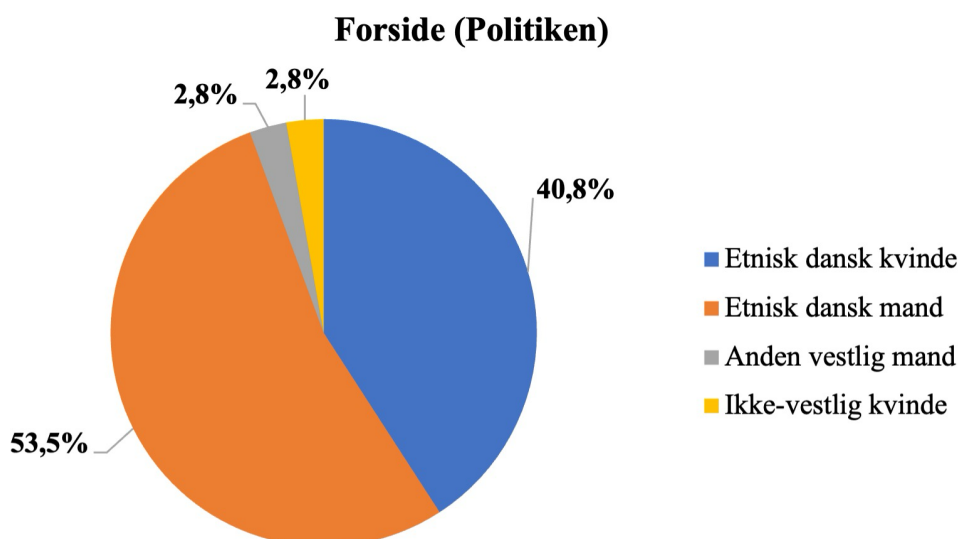
Der kan ud fra figurene udledes, at kvinder med ikke-vestlig baggrund ikke er interviewet til artikler omhandlende kultur i de to aviser. Derudover udgør minoritetsdanskere en lille andel af kilderne i kultursektionen. I Politiken udgør minoriteter 3,2% af kilderne, mens de udgør 6,8% af kilderne i Berlingske. Politiken har interviewet mænd og kvinder med anden vestlig etnicitet, men de har ikke interviewet kilder med ikke-vestlig baggrund. Berlingske inkluderer over dobbelt så mange minoriteter, som Politiken gør.

Erhverv

Da Politiken udgiver en lille andel af erhvervsartikler i forhold til Berlingske, er det ikke relevant at sammenligne de to resultater. Berlingske producerer mange erhvervsartikler, dog udgør minoriteter en lille andel af kilderne. Kun kilder med anden vestlig baggrund er repræsenteret, og de udgør 2,4% af kilderne. Ikke-vestlige kilder fremgår ikke af diagrammet, da de ikke er blevet interviewet en eneste gang i løbet af maj-måned.

Forside

Da det kun er Politiken, som skriver forsideartikler, kan dette resultat ikke sammenlignes med Berlingske. Forsiden er den, der skal reklamere for indholdet i avisen. Analysen viser, at der er et fåtal af forsideartikler med minoritetsetniske kilder. De udgør 5,6% af kilderne. Dog er kvinder med anden vestlig baggrund og mænd med ikke-vestlig baggrund ikke repræsenteret på avisens forside.

Overordnet set interviewer Politiken flere minoritetsdanskere i deres sektioner, end Berlingske gør. Kildesammensætningen varierer dog. I visse sektioner, eksempelvis kultursektionen, inkluderer Berlingske flere minoritetsdanskere, end Politiken gør. Mens i andre sektioner, eksempelvis indland, er det Politiken, som giver mere spaltepads til etniske minoriteter.

Etnicitet nævnt i artikler

I den næste del undersøges hvilke kilder, der får deres etnicitet eksPLICIT nævnt i artikler.

EksPLICIT etnicitet

Der kan ud fra figurerne udledes, at etnisk danske kilder sjældent får deres etnicitet nævnt i artikler. Etniske minoriteter får i større udstrækning deres etnicitet nævnt. Dette gælder især i Politiken, som nævner minoriteters etnicitet oftere, end Berlingske gør. I Politiken er det kilder med anden vestlig baggrund, der oftest får deres etnicitet nævnt i artikler, mens det i Berlingske er kilder med ikke-vestlig baggrund.

Næsten halvdelen af kilderne med anden vestlig baggrund får deres etnicitet nævnt i Politiken, mens to ud af fem kilder med ikke-vestlig baggrund får deres etnicitet nævnt. I Berlingske er det omtrent én ud af fem kilder, der får deres baggrund nævnt.

Resultaterne flugter med undersøgelsen fra RUC, som kom frem til, at 35% af de ikke-vestlige kilder fik deres etnicitet eksplicit nævnt i nyhedsmedierne, mens resultatet var 0% for etnisk danske kilder (Jørndrup, 2022b, p. 23). Til gengæld kom undersøgelsen frem til et lavere resultat for kilder med anden vestlig baggrund: Her fik 13,3% af kildernes deres etnicitet nævnt (ibid.).

Dette giver et samlet billede af, at det i højere grad er minoritetsdanskere, som får deres baggrund nævnt frem for etnisk danske kilder.

Delkonklusion af resultater

Ovenstående resultater giver et samlet billede af, at etniske minoriteter i lavere grad fremkommer som kilder. De udgør 6,2% af nyhedskilderne, som er under halvdelen af, hvad de udgør i befolkningen (15,4%). Til gengæld er resultatet højere, end hvad rapporten fra RUC kom frem til i 2021 (Jørndrup, 2022b). Dette kan indikere, at der løbende sker en udvikling i den kvantitative repræsentation.

Resultaterne belyser, at det primært er etnisk danske mænd, som bliver brugt som kilder i nyhedsmedierne. Resultatet flugter med undersøgelsen ”Ligestilling i nyhedsmedierne – Who makes the News”, der også kom frem til, at kvinder udgjorde 35% af nyhedskilderne (Jørndrup, 2021). Mænd dominerer dermed som nyhedskilder og herunder især etnisk danske mænd.

Etniske minoriteter bliver især interviewet som erfaringskilder og bliver i sjældent interviewet som ekspert eller partskilde. Dette blev også påvist i undersøgelsen fra RUC (Jørndrup, 2022b).

Når resultaterne sammenlignes mellem de to nyhedsmedier, observeres det, at Politiken i højere grad inddrager etniske minoriteter som kilder. I Politikens vedtægter om journalistik og etik, oplyser mediet, at det stræber efter at være mangfoldig i udvalget af emner og kilder (Politiken, 2015). Til gengæld viser resultaterne også, at Politiken i højere grad nævner minoritetskildernes etnicitet i artiklerne, mens Berlingske gør dette i færre tilfælde. Dette kan indikere, at minoritetskilder oftest bliver interviewet i emner i Politiken, hvor det er relevant at nævne kildens etnicitet. Dette kan tyde på, at minoritetskilder fremkommer i nyhedsreservater, når de optræder som kilder i Politiken.

Diskussion

I dette afsnit samles alle trådene i afhandlingen. Først præsenteres en diskussion af den anvendte metode og hvilke faldgruber, der kan opstå i anvendelsen af metoden. Derefter diskuteres resultaterne, som kobles til teoridelen.

Diskussion af metode

Denne afhandling har hentet metodisk inspiration fra rapporten “Dem vi (stadig) taler om” (Jørndrup, 2022b). Rapporten undersøger hvordan og hvor ofte, etniske minoriteter kommer til orde. Den eneste tilgang, der har været mulig for at gennemføre denne undersøgelse, er at analysere kildernes navne, da navnene kan afsløre kildernes etnicitet (Jørndrup, 2022b, p. 20). Når der foretages en indholdsanalyse, er det nødvendigt at arbejde med operationaliserbare kategorier. Det eneste, der har været muligt at operationalisere, har været kildernes navne. Der er dog flere faldgruber forbundet ved brug af denne metode.

Som forklaret i begrebsafklaringen, læner nærværende afhandling sig op ad Danmarks Statistik og dets opdeling af befolkningen. Afhandlingen har skelnet mellem etniske danskere, personer af anden vestlig herkomst og personer af ikke-vestlig herkomst. Dette er gjort ud fra Danmarks Statistiks opdeling af vestlige og ikke-vestlige lande. Til gengæld har rapporten ikke skelnet mellem indvandrere og efterkommere, da dette ikke har været muligt.

Der kan opstå flere fejl, når der kodes efter navn og etnicitet. Eksempelvis bør kilden blive kodet som etnisk dansk, hvis kilden har mindst én forælder, som er etnisk dansker (jf. begrebsafklaring og kodemanual). Et eksempel på sådan en kilde er børne- og undervisningsminister, Mattias Tesfaye. Da Tesfaye er kendt, er det muligt at slå hans navn op og undersøge, hvilken etnicitet hans forældre har. Dette er dog ikke muligt med mindre kendte kilder. Hvis kilden har et udenlandsk-klingende navn, men har én etnisk danske forælder, kan det ske, at kilden bliver kodet forkert. I visse tilfælde kan det være svært at bedømme, om kilden har en vestlig eller ikke-vestlig baggrund, fordi der skelnes mellem EU-lande. Der er visse lande, som ligger tæt op ad hinanden i forhold til sprog og kultur, men som kodes forskelligt. Dette er eksempelvis Kroatien, Bosnien-Hercegovina og Serbien. En kilde, som har rødder i Kroatien, bør blive kodet som en anden vestlig kilde, mens en kilde, som har rødder i enten Bosnien-Hercegovina eller Serbien, bør blive kodet som ikke-vestlig. Dette lægger op til potentielle fejkodninger.

Et andet aspekt af udfordringen er, at de fleste af disse etniske minoriteter er danske statsborgere, som er født og opvokset i Danmark. Da det ikke er muligt at kode efter og skelne mellem indvandrere og efterkommere, er det sandsynligt, at en kilde med et østeuropæisk eller tyrkisk navn er 3.generations-indvandrere, som betyder, at kilden bør blive kodet som etnisk dansk. En anden potentiel fejkilde kan være, hvis en minoritetskilde har skiftet navn til et dansk-klingende navn, hvorved kilden er landet i den forkerte kategori. Som nævnt i teoridelen oplever flere minoritetsdanskere at få afslag på en jobansøgning på grund af deres navn, og dette kan være en anledning

til at få ændret sit navn (Datta Gupta & Kromann, 2014; Koob et al., 2023; Villadsen & Wulff, 2016).

En tredje udfordring handler om, hvordan grønlandske og færøske kilder skal kodes. Skal de kodes som henholdsvis etnisk danske, anden vestlige eller ikke-vestlige kilder? Færøerne og Grønland har en grad af selvstyre men hører til Kongeriget Danmark. Derudover er færinger og grønlændere danske statsborgere. I denne afhandling er de kodet som kilder med anden vestlig baggrund, som betyder, at grønlandske og færøske kilder anses som minoriteter sammenlignet med den etnisk danske majoritet.

Det kan være særlig problematisk at definere grønlandske kilders etnicitet, da grønlændere både kan være inuit og ikke-inuit. Majoriteten af grønlændere har et etnisk ophav, som ikke er vestligt, men samtidig kan grønlændere have navne, der er grønlandske, danske eller blandet mellem de to. For at tilgodese begge grupper i Grønland, er det besluttet, at grønlændere skal kodes som en minoritet med anden vestlig baggrund. Grønlændere repræsenterer en minoritet mod den etnisk danske majoritet, selvom de ikke opfattes sådan i almindelighed. Dette er en kendt problemstilling, da grønlændere ikke optræder som minoriteter i statistikker, selvom de oplever særlige sproglige, kulturelle og sociale udfordringer i det danske samfund på linje med andre borgere med etnisk minoritetsbaggrund (Laage-Petersen, 2015). Derfor defineres grønlændere som minoriteter i denne afhandling.

Her er det vigtigt at understrege, at repræsentation ikke skelner mellem statsborgerskab, men den oplevede etnicitet i form af, om en person repræsenterer majoriteten eller minoriteten. Spørgsmålet i denne afhandling er, i hvilket omfang danske nyhedsmedier repræsenterer etniske minoriteter, og derfor er det et spørgsmål om majoritet versus minoritet og ikke statsborgerskab.

For at konkludere på de ovenstående betragtninger: Ja, der kan være fejkilder behæftet med denne metode. De potentielle fejkilder er dog taget i betragtning undervejs, som der er blevet kodet. Kodningen er dobbelttjekket, og dette er især, hvis der er opstået tvivl undervejs. Det skal også pointeres, at de gange, hvor der har været særlig tvivl om kildens etnicitet, er kilden kodet som, at etniciteten ikke kendes (jf. kodemanual). Dette er dog sket i meget få tilfælde: Kun 0,2% af kilderne er kodet som 'ved ikke' (jf. resultater).

Når denne undersøgelse trods ovenstående udfordringer alligevel bedømmer etniciteten ud fra kildernes navne, så bunder det i, at det er den eneste metode, der er at gøre brug af i en indholdsanalyse, som undersøger den oplevede etnicitet. Dog står indholdsanalysen ikke alene, da der også er foretaget interviews med målgruppen som et kvalitativt input.

I forlængelse heraf er det relevant at spørge: Hvis afhandlingen har til opgave at undersøge den oplevede etnicitet i form af en minoritet over for majoriteten - hvorfor kodes kilder med én etnisk dansk forælder (og én forælder med minoritetsbaggrund) så som etniske danskere og ikke som minoriteter? Dette valg er taget, fordi kategorierne skal være operationaliserbare, og hvis

resultaterne skal kunne sammenlignes med befolkningssammensætningen, er det nødvendigt at lave kategorier ud fra Danmarks Statistiks definitioner. Derudover skal resultaterne i nærværende analyse sammenlignes med rapporten fra RUC, som har taget det samme valg om at følge Danmark Statistiks kategorisering (Jørndrup, 2022b; Statistik, 2022a).

Et andet punkt, som er værd at belyse, er valget om udelukkende at kode direkte citater og dermed ikke skriftlige kilder eller henvisninger til citater. Da der i afhandlingen er fokus på, hvordan journalistiske rutiner har indvirkning på repræsentation, er valget taget om kun at kode direkte citater. Direkte citater afspejler de valg og fravalg, som journalister tager, og derudover viser direkte citater, hvilke spørgsmål kilderne er blevet stillet. Når journalister deltager til eksempelvis pressemøder, har de ikke samme frihed til at stille spørgsmål, som når de foretager interviews.

Diskussion af resultater

Det samlede resultat for undersøgelsen viser, at etniske minoriteter udgør 6,2% af nyhedskilderne. Der er to måder at anskue resultatet på. Sammenlignet med undersøgelsen fra RUC, som fandt frem til, at etniske minoriteter udgjorde 3,5% af nyhedskilderne, viser nærværende undersøgelse en udvikling i den kvantitative repræsentation (Jørndrup, 2022b). Sammenlignes resultatet med befolkningssammensætningen, hvor etniske minoriteter udgør 15,4% af befolkningen (bilag 1), viser nærværende undersøgelse en klar underrepræsentation af etniske minoriteter.

En anden mulighed er at undersøge, hvordan de to nyhedsmedier klarer sig i nærværende undersøgelse sammenlignet med resultatet, de fik i undersøgelsen fra RUC. I nærværende undersøgelse udgør etniske minoriteter 8,5% af kilderne i Politiken og 4,2% af kilderne i Berlingske. I undersøgelsen fra RUC udgjorde etniske minoriteter 5,6% af kilderne i Politiken og 3,5% af kilderne i Berlingske. Der er dermed sket en udvikling for hver af de to nyhedsmedier.

Der er et vigtigt spørgsmål, som presser sig på her: Er det nyhedsmediernes rolle at præsentere et kildeudsnit, som er tilsvarende befolkningssammensætningen? Ifølge Hall bør nyhedsmedierne stræbe efter en mangfoldig repræsentation, der afspejler samfundets forskellige befolkningsgrupper (Hall & Open, 1997). Han argumenterer for, at det er vigtigt for den demokratiske deltagelse (ibid.). Jørndrup beskriver i sin rapport, at nyhedsmedierne har en vigtig opgave i at facilitere den demokratiske samtale og debat mellem alle samfundets borgere (Jørndrup, 2022b, p. 52). Ud fra disse synspunkter har nyhedsmedierne en rolle i at vise et repræsentativt udsnit af befolkningen. Det er dog vigtigt at huske, at disse synspunkter lægger sig op ad to demokratiopfattelser: Deltagelsesdemokratiet og det deliberative demokrati (Strömbäck, 2005).

Som udgangspunkt viser resultaterne, at etniske minoriteter er underrepræsenterede sammenlignet med befolkningssammensætningen. Hvis nyhedsmedierne ønsker at repræsentere befolkning-

gen, som den er sammensat, så er dette et område, hvor de skal have fokus på at øge mangfoldigheden. Det samme gælder for den kønsmæssige repræsentation, da mænd dominerer nyhedsbilledet.

Mænd udgør 65% af kilderne - herunder udgør etnisk danske mænd næsten 62%. Dette betyder, at danske journalister i høj grad læner sig op ad de journalistiske arbejdsrutiner og normer (Andreassen et al., 2019). Dette skal ses i lyset af, at journalistikken og objektivitetsnormen kom til i en periode, hvor samfundet var mandsdomineret (Albæk et al., 2015b), og dette kan stadig mærkes på kildesammensætningen i dag, selvom samfundet har udviklet sig siden.

Nærværende undersøgelse viser også, at syv ud af ti ekspertkilder er etnisk danske mænd. Dette kan forklares ved, at journalisters arbejdsdage er præget af tidspres og deadlines, hvorfor journalister har rutineret deres arbejde (Reese & Shoemaker, 2016; Schultz, 2007b). Men rutinearbejdet kan også betyde, at de samme kilder bliver genbrugt, da der ikke findes tid til at opsøge nye kilder. En optælling foretaget af Akademikerbladet viser, at nyhedsmediernes mest anvendte ekspertkilde blev interviewet 2183 gange i 2022. Den samme optælling viser, at 47 ud af de 50 mest citerede eksperter var mænd (Siegumfeldt, 2023). Andelen af etniske minoriteter, der er interviewet som ekspertkilder i denne undersøgelse, ligger på 5,2%. Dette er til trods for, at fire ud af ti forskere er udlændinge (Baggersgaard, 2023). Som Andreassen beskriver, så har nyhedsmediernes udviklet en vanetænkende praksis, der er med til at forhindre, at journalister opsøger nye kilder og opnår mere mangfoldighed i nyhedsdækningen (Andreassen et al., 2019, p. 139-142).

I denne afhandling er den generelle præsentation undersøgt. Det, undersøgelsen ikke kan belyse, er den kvalitative repræsentation. Med andre ord: Hvordan etniske minoriteter fremstilles. Til gengæld har kodningen givet forskellige indtryk undervejs, som adresseres nu.

Sektioner

Etniske minoriteter udgør 6% af kilderne i indlandssektionen. En del af disse artikler har været omhandlende integration, nedrivning af ghettoer, flygtninge på udrejsecentre og det tyrkiske valg. Det vil sige særlige minoritetsetniske emner, som Jørndrup kalder for nyhedsreservater (Jørndrup, 2022b, p. 7-8, 37-39). Etniske minoriteter har også været brugt som kilder i generelle emner såsom politik, arbejdsmarked og debatten om unges skærmtid. Dog fylder de minoritetsetniske emner i særlig grad i forhold til de mere generelle stofområder. Men som Jørndrup beskriver i sin rapport, så må interessen være falmet for de særlige minoritetsetniske emner, og det må være en af grundene til, at der er fundet få minoritetskilder i nærværende undersøgelse (ibid.).

Ydermere er det her værd at nævne Andreassen og hendes undersøgelser af nyhedsmediernes præsentation af etniske minoriteter. Andreassens undersøgelser viser klart, at nyhedsmediernes portrætter etniske minoriteter i et stereotypet lys, hvor minoritetskvinder anses for at være undertrykte, mens minoritetsmanden anses for at være undertrykkeren (Andreassen, 2007c, 2014). De samme resultater kan ikke påvises i denne undersøgelse. Dog ligger der en stereotypisering i

selve nyhedsreservaterne. Med dette menes, at når etniske minoriteter bruges som kilder om deres etnicitet, bundes det i en stereotyp. Det er "særlige" minoritetsemner, som især baserer sig på stereotyper omhandlende kildernes baggrund. Yilmaz beskriver det som et særligt stofområde, der ikke bliver behandlet som et hvert andet samfundsproblem (Yilmaz, 1999, p. 190).

Nyhedskriterierne er et af de redskaber, som er indlejret i journalisters arbejdsrutiner, og journalister er derfor ofte styret af dem (Andreassen et al., 2019; Reese & Shoemaker, 2016). Nyhedskriterierne kan dermed bruges som forklaring på diskrepansen mellem nyhedsjournalistik og repræsentation. Det er værd at huske, at det var netop dette, som Galtung advarede imod for 58 år siden. Galtung mente blandt andet, at journalister skulle få indsigt i deres egne stereotyper og anbefalingerne, han kom med dengang, står han stadig ved i dag (Galtung & Holmboe Ruge, 1965; Mosbech, 2019a). Galtung mener yderligere, at nyhedskriterierne giver et forkert verdensbillede (ibid.). Og som Gans beskriver, så er nyheder ikke et spejl af virkeligheden, men er et socialt konstrueret verdensbillede (Gans, 1979).

I forbindelse med undersøgelsen er det svært at bedømme hvilken sektion, etniske minoriteter mest optræder i, da ikke alle minoriteter er repræsenteret i hver enkelt sektion. Omfangsmæssigt optræder etniske minoriteter mest i udland og sporten. Til gengæld er kvinder med anden vestlig baggrund ikke repræsenteret i udlandssektionen. Etniske minoriteter udgør 12,4% af kilderne i sportssektionen, men primært fordi mænd med anden vestlig baggrund udgør 7,6% af kilderne. Sporten er særligt mandsdomineret, og dette kan være grunden til, at mænd med anden vestlig baggrund udgør en større andel af kilderne i sporten.

Kildefunktioner

Etniske minoriteter optræder særligt som erfaringskilder. Dette falder i tråd med rapporten udarbejdet af RUC, som kom frem til, at etniske minoriteter sjældent optræder som officielle kilder (Jørndrup, 2022b, p. 32). Etniske minoriteter udgør 4,1% af partskilderne. Især ikke-vestlige kvinder er underrepræsenteret som partskilder. De udgør 0,2% af kilderne.

Resultaterne falder også i tråd med den præsenterede teori, som tilskriver, at magtfulde kilder har mere 'media access', og derfor er der begrænset, hvor meget etniske minoriteter kan sætte dagsordenen, da de primært bliver interviewet som erfaringskilder (Bennett, 2016; Gans, 2004; Hanggli, 2012). Derudover indekserer journalister kilder og synspunkter i overensstemmelse med den politiske elite. Det bliver dermed den politiske elite, som bestemmer, om særlige minoritetsetniske emner skal på dagsordenen, og hvordan holdningen i så fald skal være til emnet (Bennett, 2016; Hanggli, 2012; Jørndrup, 2016).

EksPLICIT etnicitet

Når de to dagblade, Politiken og Berlingske, sammenlignes, viser resultatet, at Politiken interviewer flere etniske minoriteter. Til gengæld viser det sig også, at Politiken hyppigere nævner kildernes etniske baggrund. Næsten halvdelen af kilderne med anden vestlig baggrund får deres etnicitet nævnt i Politiken, mens to ud af fem kilder med ikke-vestlig baggrund får deres etnicitet

nævnt. Det her resultat kan indikere, at kilderne præsenteres i minoritetsetniske emner eller blot i emner, hvor det er relevant at nævne kildens etnicitet. Imens inddrager Berlingske etniske minoriteter i lavere grad. Til gengæld bliver kildernes etnicitet også nævnt i færre tilfælde. I Berlingske er det omtrent én ud af fem kilder, der får deres etnicitet nævnt.

Magtfulde kilder

I denne afhandling er mere eller mindre kendte kilder med udenlandsklingende navne blevet slået op for at baggrundstjekke dem. Dette er gjort, så kilderne bliver kodet korrekt. Som tidligere beskrevet, er det ikke alle kilder, hvis etnicitet kan søges frem. Dette er kun muligt med kendte/magtfulde kilder. I denne proces er der dannet indtryk, som er værd at belyse.

Det ser ud til, at magtfulde kilder med udenlandsklingende navne bliver citeret på en anderledes måde end minoritetskilder, som er almindelige borgere. Et eksempel er folketingspolitikeren Mattias Tesfaye, hvis far kommer fra Etiopien, og mor kommer fra Danmark. Tesfaye interviewes som etnisk dansker: Journalisterne spørger ikke ind til Tesfayes anden etniske baggrund, og Tesfaye får dermed lov til blot at være folketingspolitiker. Tesfaye citeres som partskilde uden at skulle forholde sig til dét faktum, at han er halv etiopier. Et andet eksempel er Brøndby-fodboldspilleren, Kevin Mensah, der har en dansk mor og en ghanesisk far. Han bliver også interviewet som fodboldspiller, hvor hans anden etniske baggrund ikke har en betydning. Det virker til, at magtfulde kilder har mere magt til at være almindelige i form af deres etnicitet. Måske har det også en betydning, at disse kilder er halvt danske, og derfor i højere grad opfattes som etniske danskere og ikke som minoriteter? Netop disse typer af kilder kodes også for at være danskere efter Danmarks Statistiks definition.

Hvorfor kilderne behandles forskelligt, kan nærværende opgave ikke belyse. Til gengæld er det tydeligt, at kilder med mere magt, og som er halvt danske, bliver behandlet anderledes end almindelige borgere med minoritetsetnisk baggrund.

Specialets paradoks

Afslutningsvis omtales paradokset i dette speciale. Denne afhandling har forholdt sig kritisk til den opdeling af minoritetsdanskere og etniske danskere, nyhedsmedierne har været og er med til at lave (Andreassen, 2007c; Hussain et al., 1997; Jørndrup, 2016, 2022b; Nielsen, 2014; Smedegaard Nielsen, 2021; Yilmaz, 1999). Teoriafsnittet har vist, at nyhedsmedierne gennem deres dækning er med til at portrættere etniske minoriteter i et stereotypet lys, hvor de enkelte nyhedshistorier bruges til at beskrive en stor og mangfoldig gruppe. Eksempelvis forklares hustruvold på minoritetskvinder som følge af "det muslimske kvindesyn" (Andreassen, 2007b, p. 34-35). Derudover er der en forudindtaget antagelse om, at motivet for terror er islamistisk, og at terroristen er af mellemøstlig oprindelse og muslim (Nielsen, 2014).

I denne afhandling skelnes der mellem etniske minoriteter og etniske danskere som to grupper. Begrebet "etniske minoriteter" dækker over en bred gruppe af mennesker, som ikke nødvendig-

vis er meget ens på grund af deres “anderledes” etnicitet. Dog er det netop, hvad begrebet “etniske minoriteter” henviser til. Det eneste, som medlemmerne af gruppen har til fælles, er, at deres etnicitet defineres forskelligt fra det danske. Ved at bruge det selvsamme begreb, opretholdes konstruktionen af minoriteter som en særlig gruppe. Det kan diskuteres, om afhandlingen laver en ‘os’ og ‘dem’ opdeling ved at benytte en binær kategorisering i opgaven (etniske danskere versus etniske minoriteter) (Yilmaz, 1999, p. 190).

Det er derfor relevant at spørge: Hvorfor benytter afhandlingen begrebet og foretager dermed en opdeling af etniske minoriteter og etniske danskere? Svaret er simpelt: Det er nødvendigt. For at undersøge om der er en diskrepans i måden, nyhedsmedierne agerer over for etniske minoriteter på, er det nødvendigt at lave en opdeling, selvom den i så fald er selvmodsigende. På sigt vil det blive sværere at lave sådanne undersøgelser, da befolkningen vil blive mere og mere blandet (Jørndrup, 2022b, p. 20).

Nærværende afhandling vil argumentere for, at det er nødvendigt at lave kvantitative og kvalitative undersøgelser for at afdække, om der sker en udvikling eller tilbagegang i repræsentationen. Hvis nyhedsmedierne ønsker at repræsentere befolkningen, som den er sammensat, så er det nødvendigt med disse undersøgelser - og dermed bliver det nødvendigt at lave den omdiskuterede opdeling af befolkningen.

Journalistisk produkt

I den næste del præsenteres det journalistiske produkt. Det journalistiske produkt vil besvare to af de spørgsmål, som undersøgelsen i nærværende speciale ikke kan svare på. Det første er:

Hvordan påvirker underrepræsentationen minoritetsdanskere?

Produktet vil inddrage nogle af de personer, der bliver omtalt som etniske minoriteter. Derudover vil produktet se fremad og lave et konstruktivt input til, **hvordan journalister kan udarbejde journalistik, der inddrager etniske minoriteter på en mere retvisende måde**. Med dette menes, hvordan journalister kan bedrive journalistik, hvor minoritetspersoner optræder som mere og andet end blot deres status som minoritet. Ydermere bliver mediechefer og forskere interviewet i produktdelen, som giver deres besyv på problemstillingen.

Artikelserie

Artikel 1:

Medier og repræsentation

Danske nyhedsmedier interviewer sjældent borgere som Rajana: “Det er ikke særlig tit, at jeg ser en udlænding blive brugt som kilde i medierne”

Rajana Zakrieva er 18 år gammel og går i 3.g på Aabenraa Statsskole. Hun følger med i nyhedsmedierne, og det har givet hende et indtryk af, at det ikke er særlig tit, medierne involverer personer med anden etnisk baggrund.

Minoritetsdanskere inviteres sjældent med ind i nyhedsbilledet, viser en ny undersøgelse fra Syddansk Universitet. Og når de interviewes, bliver de spurgt ind til deres baggrund, lyder det fra to medieforskere.

Tekst og foto: Aida Jahic
02. januar 2024

18-årige Rajana Zakrieva fra Aabenraa havde en mærkelig oplevelse på sin arbejdsplads. Mens hun var i gang med at pakke kanelnegle for Kohberg, kom en kollega op til Rajana Zakrieva og talte meget langsomt og tydeligt til hende.

Først var Rajana Zakrieva forvirret over kollegaens ageren. Men så gik det op for hende, at kollegaen antog, at hun ikke kunne tale dansk. Da Rajana svarede på flydende dansk, sagde kollegaen chokeret:

“Jamen du kan jo godt dansk.”

Efterfølgende har Rajana tænkt meget over den oplevelse, der har sat sig fast i hende:

“Det var som om, hun (kollegaen, *red.*) aldrig havde mødt en udlænding før. Hun var chokeret over, at jeg kunne tale flydende dansk, og at jeg samtidig var udadvendt. Jeg tror ikke, hun har set det hos andre,” fortæller Rajana Zakrieva.

Oplevelsen fik Rajana Zakrieva til at tænke på, at hvis kollegaen havde mødt flere etniske minoriteter eller set flere i nyhedsmedierne, så havde hun måske ikke været så chokeret.

“Det er ikke særlig tit, at jeg ser en udlænding blive brugt som kilde i medierne,” siger Rajana Zakrieva.

Og det kan der være noget om, viser en ny undersøgelse fra Syddansk Universitet.

Minoritetsdanskere underprioriteres som kilder

En undersøgelse fra Syddansk Universitet har set nærmere på, hvor ofte etniske minoriteter kommer til orde i en tilfældig kalendermåned i dagbladene Politiken og Berlingske. Og resultatet er entydigt:

Samlet set udgør kilder med anden vestlig og ikke-vestlig baggrund 6,2% af nyhedskilderne, mens etniske danskere udgør over 93% af kilderne. Til sammenligning udgør minoritetsdanskere 15,4% af befolkningen.

For Rajana Zakrieva er undersøgelsens resultater ikke chokerende.

“Når der er en lille procentdel af etniske minoriteter, som bliver interviewet, så bliver deres liv og hverdag skjult i nyhedsmedierne. Man burde vise dem, der bidrager til samfundet noget mere,” fortæller hun.

Selv går Rajana Zakrieva i 3.g på Aabenraa Statsskole. I sin fritid er hun sammen med sine veninder og sin familie, og når hun ellers ikke laver afleveringer, arbejder hun ved Kohberg som vikar. Og dét er netop, hvad hun mener, der mangler at blive belyst i nyhedsmedierne.

“Nyhedsmedierne giver for meget opmærksomhed til de forkerte mennesker og bruger dem som en model for at repræsentere folk med en anden etnisk baggrund. Det skaber fordomme, at en person har gjort sådan og sådan... Så tænker publikum: De er nok alle sådan,” siger gymnasieeleven, der mange gange har prøvet at blive dømt på grund af sit tørklæde.

Rajana Zakrievass ønske er, at nyhedsmedierne viser flere minoritetspersoner i deres dagligdag, så publikum og dermed etniske danskere kan se, at de er helt almindelige mennesker.

“Når vi har en debat i klassen, hvis vi for eksempel snakker om fester, så prøver jeg altid at vise, at det er med min egen vilje, jeg ikke tager til fester, og at jeg selv har valgt at tage tørklæde på. Det er ikke, fordi min far eller bror har sagt det. Det er min egen frie vilje,” uddyber Rajana Zakrieva.

Fanget i minoritetsetniske emner

Der er en god grund til, at Rajana Zakrieva føler, at hun skal forsvare sit valg om at gå med tørklæde. Ser man på andet medieforskning, så er minoritetskvinder ofte blevet præsenteret som undertrykte i nyhedsbilledet - især på grund af brugen af tørklæde.

Spørger man lektor og medieforsker, Hanne Jørndrup, fra Roskilde Universitet, så handler det om, at minoritetskilder ofte fremkommer i såkaldte nyhedsreservater, når de endelig bliver inviteret med ind i nyhedsmedierne.

“Det er historier, som handler om at være indvandrere eller være muslim. Ting, der på stofområdet bliver krydset af indenfor integration, migration eller islam,” siger forskeren og uddyber:

“Det er en meget begrænsende måde at få lov til at være med i medierne på, at man bliver fastholdt i sådan en andethed og marginalisering – nu får du lov til at udtale dig som en indvandrer fra Ishøj. Det er ikke en ligeværdig stilling i stedet for bare at få lov til at udtale sig som en borger i Ishøj, der kan udtale sig om hvad som helst.”

Det er noget, gymnasieeleven Rajana Zakrieva kan nikke genkendende til.

“Når jeg møder en etnisk dansker, så prøver jeg altid at vise, at jeg er anderledes end dem, der bliver snakket om i medierne. Det er vigtigt for mig at give et godt første-håndsindtryk og vise, at der er en skildring mellem *dem* og *mig*.”

Om undersøgelsen fra Syddansk Universitet

- I undersøgelsen analyseres en tilfældig kalendermåned - maj 2023 - i dagbladene Berlingske og Politiken for at se hvilke kilder, der kommer til orde.
- Samlet set udgør etniske minoriteter 6,2 % af kilderne. Skelnes der mellem kilder med ikke-vestlig og vestlig baggrund, så udgør de henholdsvis 2,8 % og 3,4 %.
- Størstedelen af kilderne er etnisk danske mænd. Mænd udgør 65 % af kilderne, hvoraf etnisk danske mænd udgør 61,7 %.
- Etniske minoriteter interviewes primært som erfaringskilder og i væsentligt mindre grad som partskilder eller ekspertkilder.

Undersøgelsen kan læses [her](#).

I 2021 udarbejdede Hanne Jørndrup rapporten “Dem vi (stadig) taler om”, som afdækker, at minoriteter er numerisk underrepræsenterede i nyhedsbilledet. I rapporten kommer Hanne Jørndrup frem til, at etniske minoriteter udgør 3,5% af nyhedskilderne.

Selvom der er sket en stigning fra Hanne Jørndrups rapport, så fornemmer forskeren ikke et kæmpe ryk i spørgsmålet om repræsentation i nyhedsmedierne.

“Jeg ser ikke den store egen drift i forhold til at være mere inkluderende på den etniske minoritets side,” siger hun og uddyber:

“Meget tit bliver det bortforklaret med: Det er bare sådan, verden er. Når der nu ikke er flere med anden etnisk baggrund i Folketinget og som direktører for store firmaer, så er det ikke vores skyld som medier, at vi ikke har flere med.”

“Det er til dels rigtig nok. Men det, vi prøvede at sætte fokus på ved sidste rapport, var alle de områder, hvor der var nul etniske minoriteter, som var uddannelse, børnepasning og bolig. Der bruger man også almindelige kilder,” understreger forskeren.

“Jeg vil nødig fejre det som en stor succes”

Chefredaktør ved Politiken, Amalie Kestler, understreger, at repræsentation er noget, der ligger avisen nært. Det er et tema, som har fyldt mere og mere de seneste år, og som avisen jævnligt har oppe at vende.

“Vi har et mål om, at vi gerne vil afspejle befolkningen. Vi har et mål om, at folk skal kunne genkende sig i vores journalistik. Og vores erkendelse er, at det kræver en langsigtet indsats at gøre,” fortæller Amalie Kestler.

I Politiken udgør etniske minoriteter 8,5% af kilderne. Det er en forbedring sammenlignet med resultatet fra Hanne Jørndrups rapport, hvor minoritetskilderne udgjorde 5,6%.

“Jeg vil nødig fejre det som en stor succes. Jeg synes jo stadig, vi har brug for at rykke os,” siger chefredaktøren til undersøgelsens resultat.

Forskelle mellem de to dagblade

- Skelnes der mellem Politiken og Berlingske, kommer undersøgelsen frem til, at Politiken giver mere spaltepads til etniske minoriteter. Etniske minoriteter udgør 8,5 % af kilderne i Politiken, og i Berlingske ligger andelen på 4,2 %.
- Til gengæld nævnes kildernes etnicitet oftere i Politiken.
- Næsten halvdelen af kilderne med anden vestlig baggrund får deres etnicitet nævnt i Politiken, mens to ud af fem kilder med ikke-vestlig baggrund får deres baggrund eksplicit nævnt.
- I Berlingske er det omtrent én ud af fem minoritetskilder, der får deres baggrund eksplicit nævnt i artikler.

Undersøgelsen kan læses [her](#).

Berlingske har også rykket sig siden sidste rapport, hvor resultatet blev 3,5%. I den nye undersøgelse udgør etniske minoriteter 4,2% af avisens kilder. Samfundsredaktør ved Berlingske, Kasper Krogh, mener dog, at der endnu er plads til forbedring.

“Det er ikke noget, vi har lavet særlige indsatser omkring tidligere, men vi er i stigende grad opmærksomme på, at vi skal sikre en bedre repræsentation på flere områder. Det kan være, når vi caster eksperter og andre kilder til interviews til artikler,” skriver Kasper Krogh i en mail.

“Ideelt set havde vi en sammensætning af kilder, der i højere grad var generelt repræsentativ for befolkningen. Det er både, hvad angår køn, etnicitet, religion, uddannelsesniveau og indkomst.”

For nogle år siden indførte Politiken en målemetode, som måler kildernes køn live på redaktionen, så alle journalister kan sidde og følge med i, hvordan kønsrepræsentationen ser ud. Avisen har dog ikke lavet sådan en indsats på etnicitet.

“Indtil videre har vi ikke haft målemetoder på etnicitet. Jeg tror også, det handler om, at vi viger lidt tilbage fra det. Det er et spørgsmål om: Vil man gerne gøres op sin etnicitet? Køn er lidt mere noget, mange måler på. Og det med at måle på etnicitet kan også virke grænseoverskridende for nogle. Så det er ikke noget, vi har gjort,” uddyber Amalie Kestler.

“Vi har haft projekter, hvor vi har prøvet at sige: Nu skal vi have folk med anden etnisk baggrund i journalistik, der handler om bare det at være menneske eller bare det at have en elbil,” tilføjer hun.

Amalie Kestler mener, at tallene går i den rigtige retning, men det er ikke nok bare at vente på, at udviklingen sker.

“Vi har flere etniske minoriteter i spalterne, end vi havde for bare to, fire, fem og 10 år siden. Man kan vel godt at sige, at udviklingen går i den rigtige retning, men jeg tror ikke, at det giver sig selv. Det går i den retning, fordi vi har fokus på det.”

Vanetænkning i kildevalg

Rikke Andreassen, der er professor i kommunikation ved Roskilde Universitet, har gennem en årrække forsket i, hvordan etniske minoriteter bliver repræsenteret i danske nyhedsmedier.

Når hun læser den nye undersøgelse, er hun ikke synderligt nedslået, men samtidig er hun heller ikke synderligt begejstret for resultatet.

“Det kunne være meget værre,” siger kommunikationsforskeren og fortsætter:

“Det er ikke fordi, at 6% svarer til den del af befolkningen, som etniske minoriteter udgør. Men i forhold til at vi tidligere har været nede på endnu lavere tal, så tænker jeg, at det måske går fremad. Men det går langsomt fremad.”

Samtidig kan hun se nogle af de samme tendenser, som tidligere undersøgelser har vist. Undersøgelsen fra Syddansk Universitet viser, at etniske minoriteter i langt højere grad bliver interviewet som erfaringskilder frem for partskilder eller ekspertkilder.

“Det, der er nedslående ved denne statistik, er, at hvis man primært optræder som erfaringskilde, så optræder man sandsynligvis også som etnisk minoritet. Så har man en erfaring, der handler om at være minoritet på en eller anden måde,” siger forskeren og henviser til, at minoritetskilder i langt højere grad får deres etnicitet nævnt i artiklerne.

Nogle år tilbage foretog Rikke Andreassen observationsstudier i en større dansk medieinstitution. Her kom forskerne frem til, at journalister ofte er styret af nyhedskriterierne

i deres arbejde, hvor de ikke bruger tid på at tænke diversitet ind i historien. Det samme gælder for valget af kilder.

“Man ringer ofte til den kilde, man ringede til i går og i forgårs og for to år siden og for 10 år siden. Derfor er det de samme folk, som cirkulerer i medierne,” fastslår hun.

Også Hanne Jørndrup mener, at det er vigtigt for journalister at udvide deres kildenetværk.

“Der er en vanetænkning i, hvad den gode kilde er, som stadig ligger dybt forankret.”

Hvorfor er repræsentation vigtigt?

Spørger man Hanne Jørndrup om, hvorfor repræsentation i nyhedsmedierne er vigtigt, er hun ikke i tvivl:

“Det er for samfundets sammenhængskraft og demokratiets levedygtighed, at det er vigtigt, at pressen fremstiller hele samfundet og alle dem, der er der i, og alle de synspunkter, der er.”

Hun mener også, at det er til vores eget bedste at inkludere flere personer i nyhedsmedierne.

“Hvis man helt glemmer og marginaliserer dele af befolkningen, så er alt det fantastiske og alle de andre livserfaringer, de kan bidrage til vores fælles bedste, dem lukker vi ned for.”

Også for Rajana Zakrieva er repræsentation vigtigt. Den dag hun så jurist, Natasha Al-Hariri, diskutere med Inger Støjberg i Debatten, følte Rajana sig stolt.

“Jeg kan huske, jeg tænkte: Bare alle kunne se det her.”

Artikel 2:

Medier og repræsentation

Nibras Aziz var træt af at være nyhedsmediernes brune stemme – hun ville også være repræsentant for den danske befolkning: “Så stoppede de med at ringe”

Nibras Aziz er tidligere formand for Vollsmose Ungdomsråd, og derfor blev hun en populær kilde hos nyhedsmediernes. Dengang var Nibras glad for at få sin stemme hørt. I dag mener hun ikke, at det var den rette metode kun at blive interviewet om dét at være minoritetsdansker.

Nybygger-vinderen, Nibras Aziz, blev lystigt brugt som kilde af nyhedsmediernes i historier om bandekonflikter, ghettoer og det at være muslim. Da hun færdiggjorde sin uddannelse og stillede krav til, hvad hun ville udtale sig om, hørte hun ikke længere fra journalister.

Tekst og foto: Aida Jahic
02. januar 2024

“Er Nibras dansk nok i dine øjne,” spørger DR-værten og kigger på manden, som svarer:

“Nej.”

Nibras Aziz sidder til en paneldebat ved P3 i Danmarks Radio, hvor debatten handler om, hvornår man kan kategoriseres for at være ægte dansker.

Dette skulle være sidste gang, at Nibras Aziz meldte sig ind i den offentlige debat. Først fire år senere skulle hun vise sit ansigt på dansk tv igen. Forskellen var bare, at det næste gang skulle være på hendes præmisser.

"Oplevelsen gjorde virkelig, at jeg tænkte: Fint. Nu er jeg med i det her. Jeg synes, det var vigtigt med mit indspark. Men nu gider jeg ikke mere. That was it," fortæller den 28-årige kvinde i dag.

Nibras Aziz var blevet nyhedsmediernes brune og nuancerede stemme, som hun selv beskriver det. Men hun var træt af altid at blive spurgt ind til sit tørklæde, om overvågning i ghettoer og bandekonflikter. Især fordi hun ikke vidste særligt meget om de sidste to emner.

Hun ville byde på meget mere og meget andet. Men det fik hun ikke lov til.

"Det var tit dét, jeg fik at vide: Vi har brug for en nuanceret stemme. Men det jeg savnede, var, at jeg ikke bare skulle være den nuancerede, brune stemme. Jeg ville også være repræsentant for et udpluk af den danske befolkning," fortæller Nibras Aziz.

En repræsentant fra Vollsmose

For at forstå, hvordan Nibras Aziz blev en eftertragtet kilde, skal vi gå længere tilbage.

Nibras Aziz bor i dag i København sammen med sin ægtemand, Obaid Ul-Hassan, og arbejder som udviklingskonsulent ved Dansk Industri. Oprindeligt kommer hun fra Vollsmose i Odense, hvor hun var formand for Vollsmose Ungdomsråd. Og det var i forbindelse med ungdomsrådet, at Nibras Aziz blev en eftertragtet nyhedskilde.

"Hele vores koncept handlede om at skabe et råd, der holdt offentlige debatter og arrangementer, hvor vi gav mikrofonen til beboerne. Det var altid sådan, at medierne snakkede om folk i Vollsmose og ikke med dem," fortæller udviklingskonsulenten og tilføjer, at rådet altid inviterede nyhedsmedierne med ind for at skabe dialog.

"Jeg kom naturligt ind i mediernes kartotek: 'Når, vi skal have en repræsentant fra Vollsmose, så ringer vi til Nibras'," siger hun og griner.

Nibras Aziz blev inviteret ind til Debatten med Clement Kjersgaard, hun fik opkald fra lokale aviser og blev interviewet til TV 2 Nyhederne for at tale om vidt og bredt. Men altid om emner, der kredser sig om at være minoritetsdansker, indvandrere eller udlænding i Danmark.

Så længe hun var med i ungdomsrådet, gav det mening for den unge fynbo. Men da hun flyttede til København og var ved at færdiggøre sin kandidat i statskundskab, var det ikke længere tilfældet.

**Minoritetsdanskere er underrepræsenterede i
nyhedsmedierne**

En ny undersøgelse fra Syddansk Universitet afdækker, at etniske minoriteter med anden vestlig og ikke-vestlig baggrund er numerisk underrepræsenterede i nyhedsmedierne.

I undersøgelsen analyseres en tilfældig kalendermåned (maj 2023) i dagbladene Berlingske og Politiken for at se hvilke kilder, der kommer til orde.

Samlet set udgør etniske minoriteter 6,2 % af kilderne. Skelnes der mellem kilder med ikke-vestlig og vestlig baggrund, så udgør de henholdsvis 2,8 % og 3,4 %.

Til sammenligning udgør minoritetsdanskere 15,4% af befolkningen.

Etniske minoriteter får også deres baggrund eksplicit nævnt i artiklerne meget oftere, end etnisk danske kilder gør.

Undersøgelsen kan læses [her](#).

“Jeg bor ikke længere i området (Vollsmose, *red.*). Jeg vil rigtig gerne snakke om nogle andre ting. På det tidspunkt havde jeg studiejob i Styrelsen for Forskning og Uddannelse og var ved at spore min karriereprofil ind på uddannelsesområdet,” fortæller hun.

“Hvis man skulle have en til at repræsentere studerende, og hvis man gerne vil gøre det mangfoldigt, så ville det give mening, at jeg kom ind. Men jeg hørte aldrig fra dem, da jeg begyndte at stille krav. Så stoppede de med at ringe.”

En powerkvinde med tørklæde

“Vinderne af Nybyggerne 2023 er...”

“Rødt hus.”

Balloner med konfetti springer i luften, og der udbryder et jubelskrig, mens Nibras Aziz tårevældet omfavner Obaid Ul-Hassan live på TV 2 i bedste sendetid.

Nibras Aziz vandt Nybyggerne sammen med sin ægtemand, Obaid Ul-Hassan. De bor lige nu i deres lejlighed i København, men skal snart flytte ind i deres nyvundne hus i Skibby.

Nibras Aziz vandt sammen med Obaid Ul-Hassan et hus, de på otte uger selv havde renoveret fra bund til top. Og det var ikke kun en kæmpe sejr for parret, mener Nybygger-vinderen. Det var også en sejr for repræsentationen.

“Nu har vi set en side af et muslimsk par, der ikke handler om deres religion, og hvad de er, men som er uenige i farvevalg,” fortæller Nibras Aziz.

Selvom programmet ikke skildrede parret eksplicit som værende muslimer, blev det alligevel afdækket undervejs. Eksempelvis da parret byggede deres ‘fordybelsesrum’, som de forklarede, de ville bruge til at meditere og fordybe sig i deres religion.

“Dem” og “os”

Hanne Jørndrup fra Roskilde Universitet har afdækket, at minoritetskilder fremkommer i nyhedsreservater. Det vil sige, at kilderne primært inddrages i historier om at være indvandrere eller muslim.

Forskeren beskriver, at minoritetsdanskere på den måde fastholdes i en andethed og portrætteres i opposition til det danske samfund.

Professor i kommunikation, Rikke Andreassen, beskriver, at nyhedsmediernes fremstilling er identitetsskabende og har en indvirkning på opfattelsen af etniske minoriteter og forestillingen om dansk kultur.

Disse to beskrives ofte som modsætninger.

Nibras Aziz oplever, at parret har været med til at nedbryde fordomme med deres deltagelse i programmet.

“Jeg havde en bekendt, som sagde, at hun har prøvet at overbevise sin mand i 30 år... Fordi han altid har syntes, at man skulle forbyde tørklæder. Efter han havde set Nybyggerne, sagde han, at han havde taget fuldstændig fejl. Og det var fordi, de så en powerkvinde med tørklæde. Det er det billede, man ikke har set før.”

“Nu skal jeg ud som Nibras”

Nibras Aziz har efter sin deltagelse i Nybyggerne fundet ud af, at det er underholdningsbranchen, hun og andre minoriteter skal igennem for at kunne skabe mere og bedre repræsentation.

“Hvis man råber op i nyhedsmedierne: Vi skal involveres mere. Så bliver vi det ikke. Så bliver vi kun trukket ind, når vi skal snakke om, at vi skal involveres mere,” siger hun.

Nibras Aziz understreger også, at hun selv aktivt valgte at tale om sin baggrund i nyhedsmedierne, fordi hun aldrig så nogen, der lignede hende i nyhedsbilledet.

“Hvis der var nogen, der lignede mig, så var jeg måske aldrig gået ind i den offentlige debat. Jeg følte, jeg skulle være den, jeg selv manglede,” fortæller hun og tilføjer, at den første person, hun kunne spejle sig i, var karakteren Sana fra den norske serie Skam.

Nibras Aziz tror, at repræsentation har lang vej endnu. Hun mener, minoriteters tilstedeværelse skal neutraliseres, før de kan deltage i nyhedsmedierne på lige fod med andre: “Hvis vi nu snakkede om SU til studerende, og der stod en som mig, så ville man tænke: Når, snakker vi om SU for studerende i ghettoer?”

"Den metode, jeg brugte før, det var ikke den rigtige. Det var vigtigt med en stemme,

men jeg har ændret tilgang. Jeg gør det ikke længere for at tale de brunes stemmer. Nu skal jeg ud som Nibras."

Og hvad vil Nibras gerne tale om?

"Nibras vil gerne tale om uddannelsesområdet. Hun vil gerne tale om danske indsatser i udviklingslande. Hun vil gerne tale om kunst og kultur. Hun vil gerne tale om underholdning generelt. Boligindretning. Sådan nogle ting."

Artikel 3:

Medier og repræsentation

Tre gode råd: Sådan sikrer du bedre repræsentation i din nyhedsdækning

Vil du gerne blive bedre til at inkludere minoritetsdanskere i din journalistik? Så læs med her, hvor du får tre gode råd fra medieforskere og minoritetsetniske danskere om, hvordan man kan skabe mere inkluderende journalistik.

Tekst og illustration: Aida Jahic
02. januar 2024

En ny undersøgelse fra Syddansk Universitet afdækker, at etniske minoriteter er numerisk underrepræsenterede i nyhedsmedierne.

Undersøgelsen, som analyserer Politikens og Berlingskes kildevalg, viser, at minoritetsdanskere udgør 6,2% af nyhedskilderne. Sammenlignet med befolkningssammensætningen udgør etniske minoriteter 15,4% af befolkningen.

Men repræsentation handler ikke kun om antallet af kilder i nyhedsmedierne. Det handler i høj grad også om, hvordan de bliver portrætteret. To medieforskere fra Roskilde Universitet, Hanne Jørndrup og Rikke Andreassen, oplyser, at

minoritetsdanskere primært optræder i historier om at være indvandrere eller muslim. Disse historier fremstår som modsætninger til det at være dansk eller dansker.

“Det er en meget begrænsende måde at få lov til at være med i medierne på, at man bliver fastholdt i sådan en andethed og marginalisering,” beskriver Hanne Jørndrup.

Derfor får du i denne artikel tre gode råd til, hvordan du bedre kan inkludere minoritetsdanskere i nyhedsdækningen - med hjælp fra forskerne selv og to minoritetsetniske kilder, Rajana Zakrieva og Nibras Aziz, som du kan læse mere om [her](#) og [her](#).

1. Udvid dit kildenetværk

Ifølge Hanne Jørndrup og Rikke Andreassen ringer journalister til de samme kilder, de ringede til i går, i sidste uge og i sidste måned.

“Derfor er det de samme folk, som cirkulerer i medierne hele tiden. Det kan man godt som redaktion beslutte at lave om,” mener Rikke Andreassen.

Nogle år tilbage foretog Rikke Andreassen observationsstudier i en større dansk medieinstitution. Her kom forskerne frem til, at journalister ofte er styret af nyhedskriterierne i deres arbejde, hvor de ikke bruger tid på at tænke diversitet ind i historien. Det samme gælder for valget af kilder.

“Der er en vanetænkning i, hvad den gode kilde er, som stadig ligger dybt forankret,” pointerer Hanne Jørndrup.

En optælling foretaget af [Akademikerbladet](#) viser, at nyhedsmediernes mest anvendte ekspertkilde blev interviewet 2183 gange i 2022. Den samme optælling viser, at 47 ud af de 50 mest citerede eksperter var mænd.

Samtidig viser en aktindsigt fra [Forskerforum](#), at fire ud af 10 forskere i Danmark er udlændinge.

Derfor bliver nyhedsmedierne og de enkelte journalister nødt til at sætte ressourcer af til at udvide deres kildenetværk, mener Hanne Jørndrup.

“En af hovedårsagerne til at fordelingen er, som den er, det er på grund af det tidspres, som medierne i meget høj grad også pålægger sig selv. Man bilder sig selv ind, at man skal opdatere nyheder hele tiden, og at der hele tiden skal være noget nyt. Hvad gør man så? Så griber man de kilder, man kender og har brugt i forvejen,” fortæller forskeren og uddyber:

“Sæt tempoet lidt ned og dediker ressourcer til at få opbygget nogle nye kildenetværk.”

Som journalist skal man turde at kigge nye steder hen og ikke bare hoppe på de samme historier, som alle andre, siger Hanne Jørndrup. Derudover bør journalister fokusere på at bruge minoritetskilder i emner, der ikke har noget med deres baggrund at gøre.

“Hvis man kigger på, hvad der har været en stor historie de sidste par måneder, så er det de nye vurderinger af ejendomme. Det er ikke kun hvide, gamle danskere, der bor i huse, som de selv har købt. Det er der også en meget, meget stor del af befolkningen med indvandrerbaggrund, der gør.”

2. Nævn ikke kildens etnicitet - medmindre det er relevant

Rajana Zakrieva, en gymnasieelev fra Aabenraa, oplever, at nyhedsmedierne oftest nævner kildernes etnicitet og baggrund i negative historier. Det er eksempelvis, hvis en minoritetsperson har gjort noget ulovligt.

“Når nyhedsmedierne snakker om udlændinge, så er det ikke fordi, det de siger, er forkert. Men det er bare kun det negative, som der bliver fokuseret på,” fortæller den 18-årige gymnasieelev.

Undersøgelsen fra Syddansk Universitet afdækker, at etniske minoritetskilder langt hyppigere får deres etnicitet eksplicit nævnt i artikler, mens etniske danske kilder sjældent får deres etnicitet nævnt.

Rajana Zakrieva oplever, at det bliver kildens baggrund, som bliver årsag til, hvad personen har gjort. Og Rajana kan have fat i noget med den betragtning. Rikke Andreassens forskning viser, at nyhedsmedierne tenderer til at påpege minoritetskilders baggrund som årsag til en bestemt forbrydelse eller oplevelse.

“Nyhedsmedierne laver en forbindelse mellem personens handling, religion og baggrund frem for bare at fokusere på personens gerninger,” siger Rajana Zakrieva og uddyber:

“Det er ikke mediernes skyld, at nogle mennesker vælger at begå kriminalitet. Man bliver nødt til at snakke om det, der sker i samfundet, men fokuspunktet bør være personens handlinger og ikke personens etnicitet.”

Hanne Jørndrup problematiserer også måden, minoritetskilder frames på i nyhedsmedierne. Det er noget, nyhedsmedierne bør have fokus på at forbedre, mener hun.

“Jeg vil sige, at det er noget, som medierne hele tiden, altid skal være opmærksomme på – om de får repræsenteret landet godt nok, og hvem de glemmer, og hvem de eventuelt kommer til at lave nogle vrangforestillinger af.”

3. Kvoter, kvoter, kvoter...

“Danmark er et virkelig, virkelig svært land at tale om kvoter i fordi, når man taler om kvoter, så er der mange, der går i baglås,” forklarer Rikke Andreassen.

Men på trods af, hvor kontroversielt det er at tale om kvoter, så er det noget, flere kilder nævner som et løsningsforslag. Udviklingskonsulenten, Nibras Aziz, mener, at journalister bør overveje at lave et kartotek af kilder, som er kvote-baseret.

“Der skal være nogle krav til diversitet i de kartoteker, journalister ringer op til,” siger Nibras Aziz og uddyber:

“Hvis vi taler om finanspolitik, så skal det ikke bare være mænd i 50'erne, der hedder Lars.”

Mens Nibras Aziz ser, at de enkelte journalister indfører kvoter i deres kildeudvalg, så ser Hanne Jørndrup kvoter blive pålagt ledelsen og ikke den enkelte journalist. Den journalistiske lektor nævner Storbritanniens store tv-station, BBC, som et eksempel på et nyhedsmedie, der har pålagt sig selv kvoter.

“Der skal være en ligelig fordeling af køn, etniske minoriteter og folk med synlige og usynlige handicap. Det er ikke den enkelte journalist, der får et dunk i hovedet, fordi han eller hun ikke har valgt en etnisk minoritet. Det er ledelsen, der bliver målt på det,” forklarer Hanne Jørndrup og fortsætter:

“Det er både på ansættelse men også på produktet i forhold til hvilke kilder, der er med.”

Rikke Andreassen mener også, der er behov for ændringer og nævner det svenske dagblad, Sydsvenskan, som for flere år siden indførte et anderledes - og måske kontroversielt - tiltag.

Sydsvenskan besluttede at indføre diversitet i kilder og historier. Det betød, at journalister, der arbejdede for Sydsvenskan, kunne forhandle deres løn i forhold til, hvor repræsentative de er i deres kildevalg.

“Ligesom man forhandler løn på alt muligt andet - så var det her noget, man kunne bruge i en lønforhandling,” siger professoren og tilføjer: “Det er bare for at sige, at der er andre, der gør andre ting.”

Produktionsrapport

I nærværende afhandling har den undersøgte problemstilling omhandlet repræsentation af etniske minoriteter i danske nyhedsmedier. Denne problemstilling kunne ligeledes have været udforsket gennem et empirisk-analytisk speciale: Så hvorfor vælge at undersøge problemstillingen gennem et produktionsspeciale?

Begrundelsen for at lave et produktionsspeciale er, at den type speciale giver mulighed for at foretage en akademisk undersøgelse, som kan kombineres med journalistikken, hvor der kan foretages interviews med målgruppen. Dette giver mulighed for at brede problemstillingen ud og inddrage etniske minoriteter, som specialet i særdeleshed fokuserer på.

Rapporten fra RUC beskriver, at etniske minoriteter ofte bliver talt om og ikke talt med i nyhedsmedierne (Jørndrup, 2022b, p. 12). Dette er en af overvejelserne bag produktet: Hvordan kan man inkludere etniske minoriteter, så deres stemme også bliver hørt i nærværende afhandling? En ting er, hvad teorien og undersøgelserne tilsiger, men en anden ting er, hvad minoritetspersoner oplever. Artikelserien tilføjer dermed et kvalitativt perspektiv til specialet.

Den producerede artikelserie har et konstruktivt islæt og har til formål at belyse, hvordan nyhedsmedierne kan inkludere etniske minoriteter på en måde, hvor det ikke udelukkende handler om kildernes etnicitet. Samtidig breder artikelserien problemstillingen ud ved at inddrage relevante forskere og mediechefer.

Artikelserien har derudover et formål om at undersøge, hvordan den påviste underrepræsentation påvirker etniske minoriteter. I den næste del uddybes tankerne bag produktet og de tilhørende valg og fravalg.

Medie og målgruppe

Artikelserien er udarbejdet til Journalisten, fagbladet om medier og journalistik. Begrundelsen for at vælge netop Journalisten er grundet specialets emne. Repræsentation i nyhedsmedierne er et emne, der omhandler den journalistiske branche, og har derfor relevans for mediet. Journalisten er et fagblad, der udkommer til alle medlemmer af Dansk Journalistforbund, som er journalister og andre mediefolk. Bladet har cirka 18.000 medlemmer og beskriver deres indhold som debatskabende med særligt fokus på etikken inden for faget (Journalisten).

Repræsentation er et debatskabende emne, som også indeholder et etisk aspekt, idet emnet udfordrer nyhedsmedierne til at reflektere over deres rolle som formidlere. Yderligere er dette et emne, Journalisten har dækket før, og det ville derfor være relevant for mediet at dække emnet igen på grund af den nye undersøgelse (Davidsen, 2021).

Målgruppen er som beskrevet journalister og andre mediefolk: Eksempelvis kommunikationsfolk, fotografer, grafikere mv. Artikelserien skal inspirere mediefolkene - men også belyse problemstillingen fra flere vinkler.

Et eksempel på, hvordan målgruppen er indtænkt i produktionen, kan findes i det sidste afsnit i første artikel. Her beskrives, hvorfor repræsentation er vigtigt, hvor Hanne Jørndrup, som har udarbejdet rapporten 'Dem vi (stadig) taler om', kommer med sit bud. Hanne Jørndrup bidrager med den samfundsmæssige-demokratiske grund til, hvorfor repræsentation kan være vigtigt og udtaler sig på vegne af sin ekspertise. Imens udtaler casepersonen, Rajana Zakrieva, sig på vegne af sin person og fortæller, at første gang hun så en kvinde med tørklæde på tv, der følte hun sig stolt og underforstået repræsenteret.

Dette perspektiv er inddraget, så de journalister og mediefolk, som ikke mener eller oplever repræsentation af minoritetsdanskere som vigtigt, får en begrundelse for, hvorfor det kan være vigtigt for journalistikken at være mere repræsentativ.

Journalister og mediefolk er kritiske af natur. Journalister finder deres arbejde vigtigt og opfatter det som betydningsfuldt (Albæk et al., 2015d; Aldridge & Evetts, 2003). Journalister henter i høj grad deres legitimitet ved at erklære, at de arbejder for offentligheden (Skovsgaard & Bro, 2011). Derfor er alle tre artikler underbygget af undersøgelser, som er præsenteret i afhandlingen. I denne artikelserie sættes journalisters praksis under lup, og derfor er det vigtigt at beskrive, hvordan manglen på repræsentation kan have en samfundsmæssig og demokratisk slagside. Når journalister arbejder for offentligheden og skal varetage folkets interesse, bør de være opmærksomme på, hvilke konsekvenser deres dækning kan have (Deuze, 2005).

Samtidig er det vigtigt at underbygge påstande i artiklerne med forskningen. Et eksempel på dette er, da Rajana Zakrieva forklarer, at hun skal forsvare sit valg om at gå med tørklæde. Dette udsagn understøttes af Andreassens forskning, som påviser, at medieportrætteringen af muslimske kvinder, der bærer tørklæde, har været præget af en opfattelse af dem som undertrykte (Andreassen, 2007c, 2007f, 2014).

Vinkler

I artikelserien præsenteres tre artikler med følgende vinkler:

Artikel 1:

Danske nyhedsmedier interviewer sjældent etniske minoriteter som Rajana Zakrieva, og når de gør, inviteres de ind for at tale om deres baggrund. Det er interessant, fordi den manglende repræsentation har betydning for Rajana Zakrieva og hendes liv. Hun oplever fordomme, hun ofte skal modbevise, fordi hun går med tørklæde.

Artikel 2:

Nibras Aziz interviewes som repræsentant for Vollsrose i danske nyhedsmedier og udtaler sig blandt andet om bandekonflikter og ghettoer. Det er interessant, fordi Nibras Aziz optræder i nyhedsreservater og synes ikke at kunne bryde ud af dem.

Artikel 3:

Her får du tre gode råd til, hvordan du kan sikre bedre repræsentation i din nyhedsdækning. Det er interessant, fordi etniske minoriteter bliver underrepræsenteret og misrepræsenteret i nyhedsmedierne.

Undersøgelsen, som er udarbejdet i nærværende speciale, udgør krogen til historierne. Krogen er begrundelsen for, at historierne er blevet til. De tre artikler udgør en sammenhængende pakke, som publiceres samtidig i Journalisten og på Journalisten.dk.

Opbygning af artikler

Den første artikel er bygget op efter nyhedstrekanten: Først kommer hovedbudskabet og derefter kommer der en uddybning, baggrund og detaljer (Schmidt & Mørk, 2016a).

Hovedbudskabet i artiklen er, at minoritetsdanskere sjældent interviewes i nyhedsmedierne. Rajana Zakrieva er indgangsvinklen til nyheden, der sætter ansigt på problematikken. Det er personer som Rajana Zakrieva, der sjældent interviewes i nyhedsmedierne. Hanne Jørndrup uddyber tendensen og beskriver, hvordan minoritetsdanskere fremkommer i nyhedsreservater. Baggrunden kommer med mediecheferne og Rikke Andreassen. Chefredaktør ved Politiken, Amalie Kestler, og samfundsredaktør ved Berlingske, Kasper Krogh, beskriver, hvad deres respektive aviser gør (eller ikke gør) for at forbedre repræsentationen, og hvad de tænker om resultaterne fra undersøgelsen. Rikke Andreassen bidrager med indsigt i, hvordan journalister arbejder, og hvordan det påvirker repræsentation. Detaljen kommer afslutningsvis, hvor Hanne Jørndrup og Rajana Zakrieva sætter ord på, hvorfor repræsentation er vigtigt.

Den anden artikel er bygget op efter Wall Street Journal-guiden (Hvid, 2007, p. 56).

Første trin: For at vække læserens interesse starter artiklen in medias res. Indledningen viser, hvordan det er at optræde i nyhedsmedierne som minoritetsdansker. Minoriteters tilstedeværelse sættes til diskussion, og dette er derudover point of no return i Nibras' historie. Det var denne oplevelse, som gjorde, at hun ikke ønskede at stille op i nyhedsmedierne mere.

Andet trin: For at give læseren et payoff med det samme, beskrives Nibras' ønske i det første afsnit. Det Nibras mangler er at blive interviewet som en repræsentant for den danske befolkning. Hun vil ikke kun udtale sig om det at være etnisk minoritet i Danmark.

Tredje trin: For at sandsynliggøre hvad Nibras Aziz fortæller, inkorporeres to faktabokse i artiklen. Faktaboksene beskriver den nye undersøgelse, der viser, at etniske minoriteter er underrepræsenterede i nyhedsbilledet. Samtidig beskrives “os og dem”-retorikken, der har hersket i mediebildet, og at minoritetsdanskere optræder i nyhedsreservater.

Trin fire: Her præciseres pointen for læseren. Nibras er i dag blevet klogere og vil ikke længere udtale sig om sin baggrund. I stedet vil hun optræde, som den hun er, hvor hendes baggrund naturligt vil skinne igennem. Afslutningsvis fortæller Nibras Aziz, hvad hun i virkeligheden gerne vil udtale om.

Den tredje artikel er en guide, som direkte henvender sig til journalister og mediefolk. Dette beskrives allerede i rubrikken: “Tre gode råd: Sådan sikrer *du* bedre repræsentation i *din* nyhedsdækning”. I denne artikel introduceres undersøgelsen og relevant forskning som det første. Dette er indgangsvinklen til artiklen. Hanne Jørndrup kommer med et citat, der fortæller, at minoritetsdanskere fastholdes i en “andethed og marginalisering”. Med dette er problematikken beskrevet, hvorefter de tre råd præsenteres.

De tre råd er undervejs underbygget af undersøgelser. Dette er vigtigt for at forstå, hvorfor rådene kan kvalificeres til at være *gode* råd. Derudover kommer rådene fra kilderne selv. Det er Hanne Jørndrup, Rikke Andreassen, Rajana Zakrieva og Nibras Aziz, som står bag dem. Med dette inddrages perspektiver fra ekspertkilder og casepersoner, og rådene består derfor af to dimensioner. De er udarbejdet både fra et forskningsperspektiv og et oplevelsesperspektiv.

Kildevalg

I artikelserien interviewes både partskilder, ekspertkilder og erfaringskilder. Valget af de enkelte kilder vil nu blive uddybet. Beskrivelser af de enkelte kildefunktioner kan findes i teoridelen og i undersøgelsesdesignet.

Partskilder

Amalie Kestler, der er chefredaktør ved Politiken, og Kasper Krogh, der er samfundsredaktør ved Berlingske, agerer som partskilder i artikelserien. De udtaler sig om resultatet af undersøgelsen og deres arbejde med repræsentation generelt. Begge kilder mener, at der er plads til forbedring i deres respektive avisers kildesammensætning.

Amalie Kestler blev interviewet og kunne derfor give mere uddybende svar, mens det ikke var muligt at gennemføre et interview med en repræsentant fra Berlingske. Ideelt set var det chefredaktørerne Tom Jensen eller Mette Østergaard, der skulle udtale sig på vegne af Berlingske, men ingen af parterne svarede tilbage på trods af gentagende henvendelser. Det endte derfor med at være Kasper Krogh, der udtalte sig - dog med et skriftligt svar, da der ikke var tid til at lave et interview. Fordi der ikke blev foretaget et interview med Kasper Krogh, fik Amalie Kestler mere spalteplads i artiklen, da hun kunne belyse flere aspekter.

Partskilder kan have afgørende viden, og dermed har de også reel kompetence til at udtale sig, men de bør stilles over for en modpart (Schmidt & Mørk, 2016b, p. 110-111). I dette tilfælde er ekspertkilderne modvægten til partskilderne.

Ekspertkilder

De to forskere, Hanne Jørndrup og Rikke Andreassen fra Roskilde Universitet, agerer som ekspertkilder i artikelserien. Begge eksperter er citeret flere gange i nærværende speciale, og derfor har det været relevant at inddrage dem i artikelserien. Både Rikke Andreassen og Hanne Jørndrup har forsket i repræsentation og kan bidrage med hver deres akademiske perspektiv. Forskerne beskriver flere tendenser i repræsentationsforskningen, og hvordan journalisters arbejdsmetoder påvirker repræsentationen.

Begge forskere giver deres indtryk af, hvordan det går med repræsentationen baseret på deres undersøgelser og erfaringer. Mens Andreassen måske er mere positiv, da hun mener, resultatet kunne være værre, er Jørndrup mere skeptisk og ser ikke en egen drift fra nyhedsmediernes side af.

Med disse perspektiver in mente kan læseren selv bedømme, om Politiken og Berlingske gør "nok" for at øge repræsentationen.

Erfaringskilder

De to erfaringskilder i artikelserien er Rajana Zakrieva og Nibras Aziz. De to kilder bidrager med hvert deres perspektiv, og dette er også grunden til, at det er netop de to, som er udvalgt.

Rajana Zakrieva er en ung gymnasieelev, som ikke har været interviewet af en journalist før. Hun har dermed ikke erfaring med at agere som kilde i nyhedsmediernes. Til gengæld følger hun med i nyhedsmediernes, og hun kan dermed beskrive, hvad hun oplever. Rajana oplever fordomme, som hun baserer på nyhedsmediernes fremstilling af minoritetsdanskere. Hun føler, at hun er nødt til at bevise over for andre, at hun ikke er som dem, man ofte ser i nyhedsmediernes. Rajana giver historien identifikationsmuligheder og fortæller med udgangspunkt i sig selv. Dette viser sig især til sidst i artiklen, hvor Rajana Zakrieva siger: "Jeg kan huske, jeg tænkte: Bare alle kunne se det her." På sin egen måde og med sine egne ord, beskriver Rajana, hvad repræsentation betyder for hende. Repræsentation er noget, hun gerne vil dele med andre, fordi underrepræsentation påvirker hendes hverdag.

Helt modsat er Nibras Aziz vant til at blive interviewet af journalister. Hun har været interviewet flere gange af forskellige nyhedsmedier. Det hun oplever er, at hun altid skal udtale sig om det at være indvander eller muslim i Danmark og optræder dermed i nyhedsreservater. Da hun forsøger at frigøre sig fra den rolle, lykkes hun ikke. Nibras er også afklaret om sin egen rolle i dette og kritiserer ikke udelukkende nyhedsmediernes, da hun selv valgte at dele ud af sin baggrund. Hendes historie viser en udvikling, da hun fremover kun vil udtale sig som Nibras - og ikke på vegne af andre.

Konstruktive elementer

I denne del beskrives de konstruktive elementer, som er indtænkt i artikelserien. De konstruktive elementer er til for at vise, hvordan journalister kan inkludere etniske minoriteter på en måde, hvor det ikke udelukkende handler om kildernes etnicitet.

Først og fremmest er det vigtigt at fastslå, at artikelserien til dels handler om kildernes baggrund på den måde, at erfaringskildernes oplevelser kommer af, at de har en anden etnisk baggrund end dansk. Men da emnet er repræsentation, er det nødvendigt at belyse disse oplevelser, som kilderne har haft. Dette paradoks er yderligere beskrevet i diskussionsdelen (jf. specialets paradoks). Til gengæld er artikelserien skrevet på en måde, hvor kildernes baggrund ikke får en større betydning end højst nødvendigt. Dette uddybes nu.

Kildernes ophav

Rajana har tjetjensk baggrund, mens Nibras har irakisk baggrund, men dette nævnes ikke på noget tidspunkt i artikelserien. Dette er et bevidst valg, truffet på baggrund af undersøgelsen, som påviser, at etniske minoriteter oftere får deres etnicitet eksplicit nævnt i artikler. Artikelserien demonstrerer, at det ikke er nødvendigt at nævne kilders etnicitet, selvom emnet, repræsentation, kunne lægge op til det.

Minoritetskvinder som kilder

De to erfaringskilder, Rajana og Nibras, er begge minoritetskvinder. Måden, de fremstilles på i artikelserien, er også overvejet. Medieportrætteringen af minoritetskvinder har været præget af en framing om, at minoritetskvinder er undertrykte (Andreassen, 2007c, 2014). Dette gælder især minoritetskvinder, der går med tørklæde (Andreassen, 2007f). Den samme stereotyp reproduceres i den danske filmbranche (Thorsen, 2020, p. 16, 146). Yderligere viser Jørndrups forskning, at det især er minoritetskvinder, som er underrepræsenterede i nyhedsmediernes (Jørndrup, 2022b, p. 8). Derfor har det været vigtigt i artikelserien at give minoritetskvinder en stemme, hvor de med deres egne ord kan beskrive, hvad de oplever. Eksempelvis fortæller Rajana til sin klasse, at hun selv har valgt at gå med tørklæde, mens Nibras nedbryder fordomme med sin deltagelse i Nybyggerne. De to kvinder virker selvstændige og handlekraftige, og virker dermed langt fra undertrykte. Her skal det pointeres, at det ikke er journalisten, der har et mål om at male dem som stærke. Det er blot, hvad de to cases viser, når de får lov til at udtrykke sig.

Nibras får særligt en stemme, da hun får spørgsmålet "Hvad vil Nibras gerne tale om?". Her demonstrerer Nibras, at hun kan byde på meget mere end sin baggrund.

Land og by

De to erfaringskilder kommer fra hver deres ende af landet. Mens Rajana bor i Aabenraa, bor Nibras i København. Kildevalget er mangfoldigt og viser, at en 18-årig ung kvinde fra Aabenraa kan have en holdning til repræsentation så vel som en 28-årig kvinde fra København. Dette illustrerer, at repræsentationen af land og by også er relevant, når det omhandler repræsentation af etniske minoriteter.

En guide til journalister

Den sidste artikel, som er en guide til journalister, er et konstruktivt element i sig selv. Her er det kilderne, der kommer med deres input til, hvordan journalister kan blive mere repræsentative.

Artiklen bidrager med løsninger, så journalister kan tage noget konkret med sig fra artikelserien og ændre på deres praksis - hvis dette i så fald ønskes. Artiklen er også henvendt til medieledere, som kan overveje at implementere kvoter på deres arbejdsplads. Lederne kan også vælge at lade sig inspirere af BBC eller Sydsvenskan, der nævnes som eksempler i artiklen.

Rekrutteringsproblemer

Afslutningsvis beskrives de udfordringer, der er opstået i forbindelse med at finde kilder til artikelserien. På trods af adskillige forsøg har det været udfordrende at finde kilder, der var villige til at deltage i artikelserien. Det tyder på, at der er en generel mistillid til journalister, og at flere minoriteter derfor ikke ønsker at stille op til interview. En konkret kilde ønskede ikke at stille op til interview, fordi hun oplever, at hun altid skal udtale sig om sin religion og sit tørklæde. Mistilliden til nyhedsmedier kan dermed hænge sammen med underrepræsentationen. Når etniske minoriteter føler sig stigmatiseret i nyhedsbilledet, giver det ikke incitament til at stille op.

Nibras Aziz forklarer, at hun oplever, at flere minoritetsdanskere ikke ønsker at stille op i nyhedsmediernes, fordi de ikke ønsker at placere sig selv i en offerrolle. Rajana Zakrieva fortæller, at hun personligt kan være bekymret for følgevirkningerne efter interviewet. Hun nævner konkret kommentarsporet på Facebook, som kan være hadsk og hårdt. Journalister har et ansvar om kildepleje, og dette ansvar bør være dem bevidst - også efter produktet er udkommet, hvis de ønsker at rekruttere minoritetskilder i fremtiden.

Konklusion

Dette speciale satte sig for at undersøge, hvordan og hvor ofte etniske minoriteter repræsenteres i danske nyhedsmedier. Afhandlingen har gennem relevant medieteorier og teorier om repræsentation set nærmere på, hvordan journalistiske normer og rutiner har betydning for nyhedsdækningen af etniske minoritetspersoner. Med ønsket om at bidrage til allerede eksisterende forskning er følgende problemformulering udarbejdet:

I hvilket omfang repræsenteres etniske minoriteter i danske nyhedsmedier, og hvordan påvirker (under)repræsentationen gruppen?

Problemformuleringen undersøges gennem en kvantitativ indholdsanalyse af dagbladene Berlingske og Politiken. Metodevalget er inspireret af rapporten "Dem vi (stadig) taler om" fra Roskilde Universitet, som også har undersøgt, hvor ofte minoritetspersoner bruges som kilder i danske nyhedsmedier.

I afhandlingen analyseres en måneds indhold fra de to dagblade med henblik på, hvilke kilder der optræder, og hvordan kilderne bruges i nyhedsdækningen. Der er udarbejdet en kodemanual med operationaliserbare kodekategorier til formålet. Kilderne kodes efter navn og placeres derefter i den tilhørende kategori i forhold til, om kilden er etnisk dansk, har anden vestlig eller ikke-vestlig baggrund. Dette er gjort med bevidstheden om de faldgruber, der lurar.

Analysen kommer frem til, at etniske minoriteter udgør 6,2% af nyhedskilderne, som er under halvdelen af, hvad gruppen udgør af befolkningen. Samfundsgruppen kan dermed kategoriseres til at være numerisk underrepræsenteret i nyhedsbilledet. Analysen viser derudover, at størstedelen af kilderne er etnisk danske mænd. Etniske minoriteter bliver især interviewet som erfaringskilder og bliver sjældent interviewet som ekspertkilder eller partskilder. Derudover bliver minoritetskildernes etnicitet hyppigere pointeret i artiklerne end hos etnisk danske kilder.

Disse resultater stemmer overens med rapporten fra Roskilde Universitet, selvom nærværende analyse finder flere minoritetskilder, da rapporten fra Roskilde Universitet fik et resultat på 3,5%.

Når resultaterne sammenlignes mellem de to dagblade, fremgår det, at Politiken i højere grad inddrager etniske minoriteter som kilder. Til gengæld viser resultaterne også, at Politiken hyppigere nævner minoritetskildernes etnicitet i artiklerne, end Berlingske gør. Dette kan indikere, at minoritetskilder forekommer i nyhedsreservater i Politiken.

Den præsenterede forskning viser, at etniske minoriteter hyppigt forekommer i nyhedsreservater, når de bliver inviteret ind i nyhedsmedierne. Dette er såkaldte "minoritetsetniske emner", som

eksempelvis kriminalitet og integration. Derudover viser undersøgelser af den kvalitative repræsentation, at der hersker stereotyper i dækningen af minoritetsdanskere. Et eksempel på dette er, at minoritetskvinder opfattes som undertrykte.

Disse undersøgelser og indholdsanalysens resultater er præsenteret i en artikelserie til Journalisten. I artikelserien interviewes medieforskere, som der undervejs er henvist til i nærværende undersøgelse, mediechefer og minoritetskilder, der fortæller om deres oplevelse af nyhedsmedierne.

De to casepersoner, Nibras Aziz og Rajana Zakrieva, fortæller i artikelserien, at de sjældent møder minoritetspersoner i nyhedsbilledet. Rajana Zakrieva oplever, at nyhedsmedierne giver opmærksomhed til de forkerte mennesker, som derefter bruges til at repræsentere personer med anden etnisk baggrund. Derudover oplever Zakrieva, at hun skal forsvare sit valg om at gå med tørklæde i klasses Diskussioner. Nibras Aziz har været interviewet i nyhedsmedierne mange gange, men alle de gange har hun udtalt sig i minoritetsetniske emner som eksempelvis ghettoer og bandekonflikter. Da Aziz begyndte at stille krav til hvilke emner, hun ville interviewes i, modtog hun ikke længere opkald fra journalister.

Specialet har yderligere haft en løsningsorienteret tilgang, hvor følgende underspørgsmål er stillet:

- Hvordan kan journalister udarbejde journalistik, der inddrager etniske minoriteter på en mere retvisende måde?

For at besvare spørgsmålet er der i produkt delen udarbejdet en artikel, der kommer med tre råd til, hvordan journalister, mediefolk og mediechefer kan sikre bedre repræsentation i deres nyhedsdækning. De tre råd er udarbejdet af kilderne selv og hedder:

1. Udvid dit kildenetværk
2. Undlad at nævne kildens etnicitet, medmindre det er relevant for historien
3. Overvej kvoteordninger

Specialet bidrager til den eksisterende litteratur ved at tilbyde empirisk indsigt i hvilket omfang, etniske minoriteter fremgår i danske nyhedsmedier. Dog giver specialet ikke akademisk indsigt i den kvalitative repræsentation, hvilket lægger grundlaget for fremtidig forskning.

Litteraturliste

- Albæk, E., Dalen, A. v., Pihl-Thingvad, S., Skovsgaard, M., & Vreese, C. d. (2015a). Autonomi. In *Den danske journalist: værdier, produktion, indhold* (Vol. 508, pp. 89-104). Syddansk Universitetsforlag.
- Albæk, E., Dalen, A. v., Pihl-Thingvad, S., Skovsgaard, M., & Vreese, C. d. (2015b). Journalister og journalistik. In *Den danske journalist: værdier, produktion, indhold* (Vol. 508, pp. 43-62). Syddansk Universitetsforlag.
- Albæk, E., Dalen, A. v., Pihl-Thingvad, S., Skovsgaard, M., & Vreese, C. d. (2015c). Journalisternes demokratiske funktioner. In *Den danske journalist: værdier, produktion, indhold* (Vol. 508, pp. 21-42). Syddansk Universitetsforlag.
- Albæk, E., Dalen, A. v., Pihl-Thingvad, S., Skovsgaard, M., & Vreese, C. d. (2015d). Journalistik som et kald. In *Den danske journalist: værdier, produktion, indhold* (Vol. 508, pp. 113-125). Syddansk Universitetsforlag.
- Albæk, E., Dalen, A. v., Pihl-Thingvad, S., Skovsgaard, M., & Vreese, C. d. (2015e). Objektivitet. In *Den danske journalist: værdier, produktion, indhold* (Vol. 508, pp. 73-88). Syddansk Universitetsforlag.
- Aldridge, M., & Evetts, J. (2003). Rethinking the concept of professionalism: the case of journalism. *The British journal of sociology*, 54(4), 547-564.
- Andersen, T. K., & Reiermann, J. (2019). Hver fjerde dansker: Muslimer skal ud af Danmark. Retrieved 20.09.2023, from <https://www.mm.dk/artikel/hver-fjerde-dansker-muslimerskal-ud-af-danmark>
- Andersen, T. K., & Reiermann, J. (2020). Rekordmange mænd er bekymret for indvandring. Retrieved 20.09.2023, from <https://www.mm.dk/artikel/rekordmange-maend-er-bekymret-for-indvandring>
- Andreassen, R. (2007a). Den seksuelt aggressive unge mand. In *Der er et yndigt land: medier, minoriteter og danskhed* (pp. 167-233). Tiderne Skifter.
- Andreassen, R. (2007b). Den undertrykte indvandrerkvind. In *Der er et yndigt land: medier, minoriteter og danskhed* (pp. 28-91). Tiderne Skifter.
- Andreassen, R. (2007c). *Der er et yndigt land: medier, minoriteter og danskhed*. Tiderne Skifter.
- Andreassen, R. (2007d). Introduktion. In *Der er et yndigt land: medier, minoriteter og danskhed* (pp. 9-27). Tiderne Skifter.
- Andreassen, R. (2007e). Konklusion. In *Der er et yndigt land: medier, minoriteter og danskhed* (pp. 234-252). Tiderne Skifter.
- Andreassen, R. (2007f). Tørklæder. In *Der er et yndigt land: medier, minoriteter og danskhed* (pp. 92-166). Tiderne Skifter.
- Andreassen, R. (2014). Political Muslim Women in the News Media. In A. Haci (Ed.), *Negotiating Identity in Scandinavia* (1 ed., pp. 61-90). Berghahn Books.
- Andreassen, R., Collin Hansen, A. M., Aaby, C., & Dalsgaard Clausen, C. (2019). Køn og medierepræsentation. Journalistiske forestillinger og praksisser. In L. L. Hansen (Ed.), *Køn, magt og mangfoldighed* (1. udgave ed., pp. 128-150). Frydenlund.

- Andreassen, R., & Smedegaard Nielsen, A. (2015). Medierepræsentation. In G. Agger, N. N. Kristensen, P. Jauert, & K. Schrøder (Eds.), *Medie- og kommunikationsleksikon* (København: Samfundslitteratur ed.). Medieogkommunikationsleksikon.dk.
- Baggersgaard, C. (2023). Fire ud af ti forskere er nu udlændinge. Retrieved 10.12.2023, from <https://dm.dk/forskerforum/magasinet/2023/forskerforum-nr-5-2023/fire-ud-af-ti-forskere-er-nu-udlaendinge/>
- Balvig, F., Holmberg, L., & Soei, A. (2017). Tingbjergundersøgelsen: Om risikoadfærd og sociale overdrivelser blandt børn og voksne i Brønshøj og Tingbjerg. København: *AFFORD*.
- Bennett, W. L. (2016). Indekseringsteori. *Økonomi & Politik*(89), 11-15. https://xn--konomiogpolitik-4tb.dk/files/2016/3_2016/3_2016_3.pdf
- Berlingske/Chefredaktionen. *Berlingske Medias regler for journalistisk etik*. Retrieved 30.09.2023 from <https://www.berlingske.dk/etik>
- Breidahl, K. N., & Andersen, J. G. (2021). *Danskerne tror, integrationen går meget værre end i virkeligheden*. Danish Refugee Council. Retrieved 17.09.2023 from <https://integration.drc.ngo/bliv-klogere/videnscenterforintegration-dk/danskerne-tror-integrationen-gar-meget-værre-end-i-virkeligheden/>
- Bro, P. (2008). Normative navigation in the news media. *Journalism (London, England)*, 9(3), 309-329. <https://doi.org/10.1177/1464884907089010>
- Datta Gupta, N., & Kromann, L. (2014). Differences in the labor market entry of second-generation immigrants and ethnic Danes. *IZA Journal of Migration*, 3(1), 16. <https://doi.org/10.1186/s40176-014-0016-5>
- Davidson, L. L. (2021). Ny håndbog: Journalister bør ringe til flere minoriteter. Retrieved 23.12.2023, from <https://journalisten.dk/ny-haandbog-journalister-boer-ringe-til-flere-minoriteter/>
- De Vreese, C. H. (2005). News framing: Theory and typology. *Information design journal + document design*, 13(1), 51-62.
- Deuze, M. (2005). What is journalism?: Professional identity and ideology of journalists reconsidered. *Journalism (London, England)*, 6(4), 442-464. <https://doi.org/10.1177/1464884905056815>
- Elmelund-Præstekær, C. (2014). Analyse af medieindhold i bredden. In *Forskningsmetoder i journalistik og politisk kommunikation* (Vol. 1. udgave, pp. 185–202). Hans Reitzels Forlag.
- Galtung, J., & Holmboe Ruge, M. (1965). The structure of foreign news. *Journal of peace research*, 1, 64-91.
- Gans, H. J. (1979). *Deciding what's news: A study of CB Evening News NBC Nightly News Newsweek, and Time*.
- Gans, H. J. (2004). Deciding What's News. In H. Tumber (Ed.), *News: A reader* (pp. 235-248). Oxford University Press.
- Hall, S., & Open, U. (1997). *Representation: cultural representations and signifying practices* (Reprint ed.). Sage.

- Hallin, D. C., & Mancini, P. (2004). Media and Political Systems, and the Question of Differentiation. In *Comparing Media Systems: Three Models of Media and Politics* (pp. 66-86). Cambridge University Press.
- Hanggli, R. (2012). Key factors in frame building: how strategic political actors shape news media coverage. *The American behavioral scientist (Beverly Hills)*, 56(3), 300-317.
<https://doi.org/10.1177/0002764211426327>
- Hindse, C. (2021). De hvide mænds branche? *Repræsentation*(87), 102-104.
- Hussain, M. (1997a). Etniske minoriteter og medierne i europæisk forskning og debat. In *Medierne, minoriteterne og majoriteten: En undersøgelse af nyhedsmedier og den folkelige diskurs i Danmark* (pp. 25-49). Nævnet for etnisk ligestilling.
- Hussain, M. (1997b). Konstruktionen af den etniske virkelighed i offentlige nyhedsmedier. In *Medierne, minoriteterne og majoriteten: En undersøgelse af nyhedsmedier og den folkelige diskurs i Danmark* (pp. 50-98). Nævnet for etnisk ligestilling.
- Hussain, M., Yilmaz, F., & O'Connor, T. (1997). *Medierne, minoriteterne og majoriteten: En undersøgelse af nyhedsmedier og den folkelige diskurs i Danmark*. Nævnet for etnisk ligestilling.
- Hvid, M. (2007). Featureplot i praksis. In *Fascinerende fortælling* (3. udgave ed., pp. 41-69). Update.
- Ipsos. (2016). *Perceptions are not reality: what the world gets wrong*.
<https://www.ipsos.com/sites/default/files/migrations/en-uk/files/Assets/Docs/Polls/ipsos-mori-perils-of-perception-charts-2016.pdf>
- Ipsos. (2017). *The Perils of Perception 2017*.
https://www.ipsos.com/sites/default/files/ct/news/documents/2018-02/ipsos-perils-of-perception-2017-charts_0.pdf
- Janowitz, M. (1975). Professional Models in Journalism: the Gatekeeper and the Advocate. *Journalism quarterly*, 52(4), 618-662. <https://doi.org/10.1177/107769907505200402>
- Johnstone, J. W. C., Slawski, E. J., & Bowman, W. W. (1972). THE PROFESSIONAL VALUES OF AMERICAN NEWSMEN. *Public opinion quarterly*, 36(4), 522-540.
<https://doi.org/10.1086/268036>
- Journalisten. Annonceinfo. Retrieved 23.12.2023, from <https://journalisten.dk/annonceinfo/>
- Jørndrup, H. (2016). News Framing in a Time of Terror: A Study of the Media Coverage of the Copenhagen Shootings. *Nordicom review*, 37(1), 85-99. <https://doi.org/10.1515/nor-2016-0025>
- Jørndrup, H. (2021). *Ligestilling i nyhedsmedierne: DEN DANSKE DEL AF UNDERSØGELSEN: WHO MAKES THE NEWS? 2020*. W. A. f. C. Communication.
<https://whomakesthenews.org/wp-content/uploads/2021/08/LIGESTILLING-I-MEDIERNE-2020.pdf>
- Jørndrup, H. (2022a). *Bilags- og metoderapport til Dem vi (stadig) taler om: Etniske minoriteter i danske nyhedsmedier*.
<https://ansvarligpresse.dk/onewebmedia/Dem%20Vi%20Stadig%20Taler%20Om%202022.%20Bilagsrapport.pdf>

- Jørndrup, H. (2022b). *Dem vi (stadig) taler om: Etniske minoriteter i danske nyhedsmedier*. Roskilde Universitet.
https://rucforsk.ruc.dk/ws/portalfiles/portal/80823620/RapportMEDbilagsrapport_1_.pdf
- Kobbernagel, C. (2014). Deskriptiv analyse af kvantitative data. In *Forskningsmetoder i journalistik og politisk kommunikation* (Vol. 1, pp. 279-298). Hans Reitzels Forlag.
- Koob, S. A., Skibsted, M., Brygger, R., Manili, S., & Andreasen, M. (2023). *Oplevet etnisk diskrimination i Danmark*. Institut for Menneskerettigheder.
<https://menneskeret.dk/files/media/document/Oplevet%20etnisk%20diskrimination%20i%20Danmark.pdf>
- Lentin, A. (2008). *Racism: a beginner's guide*. Oxford: Oneworld.
- Laage-Petersen, J. (2015). *Ligebehandling af grønlandere i Danmark*. Institut for Menneskerettigheder.
https://menneskeret.dk/files/media/dokumenter/udgivelser/ligebehandling_2015/ligebehandling_groenlaendere_dk_2015.pdf
- Madsen, T. N. (2021). Ingen medier kan undsige sig ansvaret for at give et retvisende billede af virkeligheden. Retrieved 27.11.2023, from <https://www.mm.dk/artikel/mediernes-ansvar-for-at-beskrive-virkeligheden-som-den-er-gaelder-ogsaa-naar-det-gaar-godt-for-integrationen>
- Meilby, M. (1999). *Journalistikkens grundtrin: fra ide til artikel* (1 ed.). Ajour.
- Mosbech, H. (2019a). For 50 år siden advarede han medierne mod konflikter og sensationer. Så blev hans advarsel til en opskrift. Retrieved 13.09.2023, from <https://www.zetland.dk/historie/s8yvddEv-a8dQKjjz-d9b75>
- Mosbech, H. (2019b). Hvordan går det med etniske minoriteters kriminalitet? (Hint: anderledes, end hvad 81 procent af danskerne tror). Retrieved 13.09.2023, from <https://www.zetland.dk/historie/sen2WwRk-a8dQKjjz-5998d>
- Nielsen, A. S. (2014). *"De vil os stadig til livs": Betydningskonstruktioner i tv-nyhedsformidling om terrortruslen mod Danmark* [PhD, Københavns Universitet]. København.
- Nielsen, I. C. (2021). Danskernes sortsyn på integration holder ikke stik. Retrieved 17.09.2023, from <https://www.verdensmaal.org/nyheder/en-ny-unders%C3%B8gelse-viser-at-cirka-tre-ud-af-fire-danskere>
- Ordbog. Majoritet. In *Den Danske Ordbog*. Retrieved 25.09.2023, from <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=majoritet>
- Ordbog. Minoritet. In *Den Danske Ordbog*. Retrieved 25.09.2023, from <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=minoritet>
- Petersen, J., & Vinding, N. V. (2022). Denmark. In S. Akgönül, J. S. Nielsen, A. Alibašić, S. Müssig, & E. Račius (Eds.), *Yearbook of Muslims in Europe, Volume 14* (pp. 214-232). Brill.
- Politiken. (2015). *Politikens journalistik og etik*. Retrieved 30.09.2023 from https://politiken.dk/om_politiken/art5565827/Politikens-journalistik-og-etik
- Reese, S. D. (2001). Understanding the Global Journalist: a hierarchy-of-influences approach. *Journalism studies (London, England)*, 2(2), 173-187.
<https://doi.org/10.1080/14616700120042060>

- Reese, S. D., & Shoemaker, P. J. (2016). A Media Sociology for the Networked Public Sphere: The Hierarchy of Influences Model. *Mass communication & society*, 19(4), 389-410.
<https://doi.org/10.1080/15205436.2016.1174268>
- Scheufele, D. A. (1999). Framing as a theory of media effects. *Journal of communication*, 49(1), 103-122. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1999.tb02784.x>
- Schmidt, S., & Mørk, M. (2016a). Formidling. In *Journalistikkens grundtrin: roller, krav, metoder* (3 ed., pp. 169-200). Ajour.
- Schmidt, S., & Mørk, M. (2016b). Kilder. In *Journalistikkens grundtrin: roller, krav, metoder* (3 ed., pp. 99-132). Ajour.
- Schultz, I. (2007a). Fra Partipresse over Omnibuspresse til Segmentpresse. *Journalistica*.
- Schultz, I. (2007b). THE JOURNALISTIC GUT FEELING: Journalistic doxa, news habitus and orthodox news values. *Journalism practice*, 1(2), 190-207.
<https://doi.org/10.1080/17512780701275507>
- Shoemaker, P. J., & Reese, S. D. (1996). *Mediating the Message: Theories of Influences on Mass Media Content*. Longman.
- Siegunfeldt, P. (2023). Se listen: Danmarks 50 mest citerede eksperter i 2022. Retrieved 10.12.2023, from <https://dm.dk/akademikerbladet/aktuelt/2023/februar/se-listen-danmarks-50-mest-citerede-eksperter-2022/>
- Skovsgaard, M., Albæk, E., Bro, P., & de Vreese, C. (2013). A reality check: How journalists' role perceptions impact their implementation of the objectivity norm. *Journalism (London, England)*, 14(1), 22-42. <https://doi.org/10.1177/1464884912442286>
- Skovsgaard, M., & Bro, P. (2011). PREFERENCE, PRINCIPLE AND PRACTICE: Journalistic claims for legitimacy. *Journalism practice*, 5(3), 319-331.
<https://doi.org/10.1080/17512786.2010.542066>
- Skovsgaard, M., Van Dalen, A., & Bisgaard, K. (2018). Et ædelt fag under stigende pres? Udviklingen i journalisternes professionelle idealer og deres opfattelser af det daglige arbejde som journalist 2009-2015. *Journalistica (Århus.)*(1).
<https://doi.org/10.7146/journalistica.v12i1.105539>
- Slothuus, R. (2016). Framing og politisk holdningsdannelse. In T. Olesen (Ed.), *Medier, politik og samfund* (pp. 147-170). Hans Reitzels Forlag.
- Smedegaard Nielsen, A. (2021). Saving racialized children through good schooling: media discourses on racialized children's schooling as a site for upholding danish whiteness. *Nordic journal of studies in educational policy*, 7(3), 200-208.
<https://doi.org/10.1080/20020317.2021.1980275>
- Statistik. (2022a). *Fakta om indvandrere og efterkommere i Danmark*. Danmarks Statistik. Retrieved 25.09.2023 from <https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/bagtal/2022/2022-08-18-fakta-om-indvandrere>
- Statistik. (2022b). *Indvandrere i Danmark 2022*. Danmarks Statistik.
<https://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/GetPubFile.aspx?id=44690&sid=indv2022>
- Strömbäck, J. (2005). In Search of a Standard: four models of democracy and their normative implications for journalism. *Journalism studies (London, England)*, 6(3), 331-345.
<https://doi.org/10.1080/14616700500131950>

- Thorsen, K. R. (2015). Danskere ser mange flere muslimer end der er. Retrieved 19.09.2023, from <https://nyheder.tv2.dk/samfund/2015-06-02-danskere-ser-mange-flere-muslimer-end-der-er>
- Thorsen, T. S. S. (2020). *Racialized Representation in Danish Film* [PhD, Aalborg Universitet].
- Tuchman, G. (1972). Objectivity as Strategic Ritual: An Examination of Newsmen's Notions of Objectivity. *The American journal of sociology*, 77(4), 660-679.
<https://doi.org/10.1086/225193>
- Villadsen, A. R., & Wulff, J. (2016). Field Experimental Evidence on Sector Differences in Ethnic Discrimination: A Bayesian Approach. *Academy of Management Proceedings*,
- Vitting-Seerup, S. (2021). *Repræsentationer af mangfoldighed: kulturinstitutioners arbejde med kulturelle repræsentationer i den postmigrantiske tilstand* [Ph.d., Københavns Universitet, Det Humanistiske Fakultet]. København. https://static-curis.ku.dk/portal/files/270670687/Ph.d._afhandling_2021_Vitting_Seerup.pdf
- Weaver, D. H. (2007). *The American journalist in the 21st century: U.S. news people at the dawn of a new millennium*. Lawrence Erlbaum Associates.
<https://doi.org/10.4324/9781410614568>
- Yilmaz, F. (1997). Medieforbrugernes opfattelse af den etniske virkelighed. In *Medierne, minoriteterne og majoriteten: En undersøgelse af nyhedsmedier og den folkelige diskurs i Danmark* (pp. 173-258). Nævnet for etnisk ligestilling.
- Yilmaz, F. (1999). Konstruktionen af de etniske minoriteter: Eliten, medierne og „etnificeringen“ af den danske debat. *Politica (Århus, Denmark)*, 31(2), 177.
<https://doi.org/10.7146/politica.v31i2.68280>

Kildeliste

Bilag

Bilag 1: Antal indvandrere, efterkommere og personer med dansk oprindelse i Danmark. Tallene er udtrukket den 25.09.2023 fra Danmarks Statistik. Tabel: FOLK1C

Folketal den 1. i kvartalet efter køn, område, tid og herkomst

	I alt	Personer med dansk oprindelse	Indvandrere	Efterkommere
I alt				
Hele landet				
2023K3	5 944 145	5 019 722	708 648	215 775

25-9-2023 *Danmarks Statistik*, © www.statistikbanken.dk/FOLK1C

I procent. Tabel: IEPCT

Indvandrere og efterkommere udgør samlet set 15,4% af befolkningen.

Herkomstgruppernes andel af hele befolkningen 1. januar efter tid og herkomst

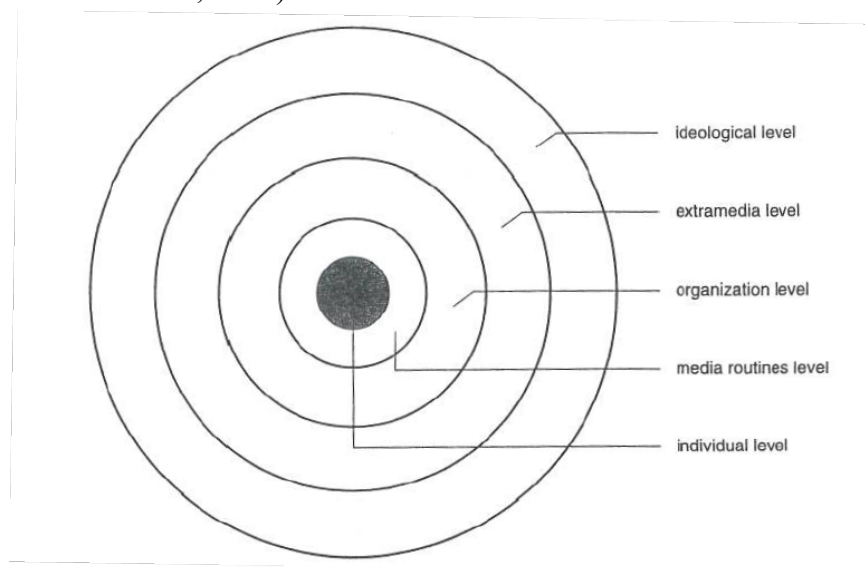
	I alt	Personer med dansk oprindelse	Indvandrere i alt	Indvandrere fra vestlige lande	Indvandrere fra ikke-vestlige lande	Efterkommere i alt	Efterkommere fra vestlige lande	Efterkommere fra ikke-vestlige lande
2023	100,0	84,6	11,8	4,9	6,8	3,6	0,7	2,9

25-9-2023 *Danmarks Statistik*, © www.statistikbanken.dk/IEPCT

Tabellerne er fundet inde på følgende link: <https://www.statistikbanken.dk/20024> (besøgt sidst den 25.09.2023).

Bilag 2: 'Hierarchy of Influences'-modellen.

Oprindeligt præsenteret i bogen *Mediating the Message: theories of influences on mass media content* (Shoemaker & Reese, 1996).

Bilag 3: Udfyldt kodningsskema. Vedhæftes separat.